

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRETMENLERİN AİLE
KATILIMIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ:
İSTANBUL-SULTANBEYLİ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Esra DURMUŞ

İşletme Anabilim Dalı
İşletme Yönetimi Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Birsen GÜZEL

TEMMUZ, 2016

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı Y1212.041178 numaralı öğrencisi **Esra DURMUŞ**'un "ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRETMENLERİN AİLE KATILIMIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: İSTANBUL-SULTANBEYLİ ÖRNEĞİ" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 19.07.2016 tarih ve 2016/15 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından *Dybirliğ* ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak *kabul* edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Tez Savunma Tarihi :04/08/2016

1)Tez Danışmanı: Doç. Dr. Birsen GÜZEL

.....
[Signature]

2) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ganime AYDIN

.....
[Signature]

3) Jüri Üyesi : Prof. Dr. Nesrin KALE

.....
[Signature]

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Ortaöğretim Kurumlarında Öğretmenlerin Ailelerin Katılımıyla İlgili Görüşlerinin İncelenmesi: İstanbul-Sultanbeyli Örneği” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim (17/07/2016).

Esra DURMUŞ

ÖNSÖZ

Öğretmen, öğrencinin ailesinden sonra gelen en önemli eğitici dir. Öğretmen öğrenciyi materyal olarak görmediğinde, onu her yönüyle ele aldığı nda eğitim-öğretim hedeflerine sağlıklı bir şekilde ulaşabilecektir. Günümüz ortaöğretim öğretmenleri genelde aileyle iletişim kurmamaktadırlar. Ne yazık ki veliler çocuklarının eğitim-öğretimine nasıl katılacaklarını bilmemektedirler. Veliler öğretmene not baskısı yaparak öğrencileriyle ilgilendiklerini zannetmektedirler. Bu çalışmamda öğretmen arkadaşları mın aile katılımı, aile katılımı engelleyen etmenler, aile katılımı sağlanmadığı nda öğrencide karşılaşılan sorunlar ve aile katılımının kendilerindeki etkisiyle ilgili görüşlerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirledim. Bu görüşler doğrultusunda aile katılımını doğru bir şekilde arttırabilmek için ne gibi çözümler üretebileceğimizi ortaya koymaya çalıştım. Tez çalışmamda bana her türlü desteği sağlayan, yanına gittiğimde sorularımı cevaplayan, güler yüzlü samimi hocam Doç. Dr. Birsen EKİNCİ GÜZEL'e ve tez çalışmalarımızda birbirimize destek olduğumuz çalışma arkadaşları m Yunus ERDOĞAN ve Merve ÖZEK'e teşekkür ederim.

Temmuz,2016

Esra Durmuş

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR	X
ÇİZELGE LİSTESİ	XI
ÖZET	XV
ABSTRACT.....	XVII
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	1
1.3. Alt Problemler.....	2
1.4. Araştırmanın Önemi ve Amacı	3
1.5. Sayıltılar	3
1.6. Sınırlılıklar	3
1.7. Tanımlar	3
2. TEMEL KAVRAMLAR VE İLGİLİ LİTERATÜR	4
2.1. Ergenlik Dönemi.....	4
2.2. Ailenin Ergenin Gelişimi ve Eğitimi Üzerindeki Etkileri	8
2.3. Ortaöğretimde Eğitim Sürecine Aile Katılımı ve Önemi	11
2.4. Ortaöğretimde Eğitim Sürecine Aile Katılımını Engelleyen Etmenler.....	13
2.5. Aile Katılımıyla İlgili Yurtiçi ve Yurtdışında Yapılan Çalışmalar.....	14
2.5.1. Yurtiçinde yapılan çalışmalar	14
2.5.2. Yurtdışında yapılan çalışmalar.....	17
3. YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırmanın Modeli	20
3.2. Evren ve Örneklem	20
3.3. Veri Toplama Araçları	20
3.4. Verilerin Analizi	21
4. BULGULAR.....	22
4.1. Araştırma Grubunun Özellikleri	22
4.1.1. Öğretmenlerin yaşına ilişkin bulgular	22
4.1.2. Öğretmenlerin cinsiyetine ilişkin bulgular	22
4.1.3. Öğretmenlerin branşlarına ilişkin bulgular.....	23
4.1.4. Öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin bulgular	23
4.1.5. Öğretmenlerin medeni durumuna ilişkin bulgular.....	23
4.1.6. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne ilişkin bulgular	24
4.1.7. Öğretmenlerin çocuk sahibi olmasına ilişkin bulgular	24
4.2. Öğretmenlerin Aile Katılımı İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular	24
4.2.1.Öğretmenlerin veliye özel toplantı yapıp yapmamasına ilişkin bulgular	25
4.2.1.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	25
4.2.1.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	26
4.2.1.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliye özel toplantı yapıp yapmamalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	27

4.2.1.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	27
4.2.1.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	28
4.2.2. Öğretmenlerin veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular	28
4.2.2.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular	29
4.2.2.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular.....	29
4.2.2.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular	31
4.2.2.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	32
4.2.2.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	33
4.2.3. Öğretmenlerin veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular	33
4.2.3.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular	34
4.2.3.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular.....	35
4.2.3.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular	36
4.2.3.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular	37
4.2.3.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular	38
4.2.4. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	38
4.2.4.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	40
4.2.4.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	41
4.2.4.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	46
4.2.4.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	47
4.2.4.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	48
4.2.5. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	48
4.2.5.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	49
4.2.5.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	50
4.2.5.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	53

4.2.5.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	54
4.2.5.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	55
4.2.6. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	56
4.2.6.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	56
4.2.6.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	58
4.2.6.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	60
4.2.6.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	61
4.2.6.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	63
4.2.7. Öğretmenlerin ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	64
4.2.7.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	64
4.2.7.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	65
4.2.7.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	68
4.2.7.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	69
4.2.7.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	70
4.2.8. Öğretmenlerin aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	71
4.2.8.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	72
4.2.8.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	73
4.2.8.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	75

4.2.8.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	76
4.2.8.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	77
4.2.9. Öğretmenlerin ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	77
4.2.9.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	78
4.2.9.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	79
4.2.9.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular.....	82
4.2.9.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	82
4.2.9.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular	83
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	85
5.1. Öğretmenlerin Veliye Özel Toplantı Yapıp Yapmamasına, Veliyi Okula Çağırma Nedenlerine Ve Veliyle İletişime Geçme Yollarına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar.....	85
5.2. Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımıyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar.....	86
5.3.Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılım Düzeyi ve Nedenleri İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar.....	88
5.4. Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımını Engelleyen Faktörler İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar	89
5.5. Öğretmenlerin Ailenin Eğitim-Öğretim Sürecine Katılıp Katılmamaları İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar	90
5.6. Öğretmenlerin Aileleri Eğitim-Öğretim Sürecine Katılmayan Öğrencilerde Ortaya Çıkan Sorunlar İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar	91
5.7. Öğretmenlerin Ailelerin Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımını Arttırmak İçin Neler Yapılabileceği İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar	92
6. ÖNERİLER	94
KAYNAKLAR.....	95
EKLER	99
ÖZGEÇMİŞ	102

KISALTMALAR

N	: Frekans (Denek Sayısı)
Ss	: Standart sapma
\bar{X}	: Aritmetik ortalama
Df	: Dağılım fonksiyonu
P	: Anlamlılık düzeyi
LSD	: Least Significant Difference Test (En Küçük Anlamlı Fark Testi)
akt	: Aktaran
SPSS	: Statistical For Social Sciences (İstatistik Paket Programı)
*işareti	: Anlamlı farklılık var anlamında
bkz	: Bakınız

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge 1.Öğretmenlerin yaşına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	22
Çizelge 2.Öğretmenlerin cinsiyetine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	22
Çizelge 3.Öğretmenlerin branşlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	23
Çizelge 4.Öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	23
Çizelge 5.Öğretmenlerin medeni durumlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	23
Çizelge 6.Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne ilişkin frekans ve yüzde dağılımları	24
Çizelge 7.Öğretmenlerin çocuk sahibi olmasına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları.....	24
Çizelge 8.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde ve ortalama değerleri.....	25
Çizelge 9.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	25
Çizelge 10.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaşına göre yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri.....	26
Çizelge 11.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları.....	26
Çizelge 12.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	27
Çizelge 13.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	27
Çizelge 14.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	28
Çizelge 15.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	28
Çizelge 16.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları.....	29
Çizelge 17.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	29
Çizelge 18.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	31
Çizelge 19.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	31
Çizelge 20.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	32
Çizelge 21.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	33
Çizelge 22.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	33
Çizelge 23.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları.....	34
Çizelge 24.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	35
Çizelge 25.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	36

Çizelge 26.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	36
Çizelge 27.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	37
Çizelge 28.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	38
Çizelge 29.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	38
Çizelge 30.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	40
Çizelge 31.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	41
Çizelge 32.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	44
Çizelge 33.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	46
Çizelge 34.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	47
Çizelge 35.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	48
Çizelge 36.Öğretmenlerin “Aileler çocukların eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin nedeni nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	48
Çizelge 37.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	49
Çizelge 38.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	50
Çizelge 39.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA analizi sonuçları	52
Çizelge 40.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	53
Çizelge 41.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	54
Çizelge 42.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	55
Çizelge 43.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	56
Çizelge 44.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	56

Çizelge 45.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	58
Çizelge 46.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre ANOVA sonuçları	59
Çizelge 47.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	60
Çizelge 48.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	61
Çizelge 49.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	63
Çizelge 50.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	64
Çizelge 51.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	64
Çizelge 52.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma, LSD değerleri	65
Çizelge 53.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	67
Çizelge 54.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	68
Çizelge 55.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	69
Çizelge 56.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	70
Çizelge 57.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	71
Çizelge 58.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	72
Çizelge 59.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri.....	73
Çizelge 60.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	74
Çizelge 61.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	75
Çizelge 62.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	76

Çizelge 63.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları	77
Çizelge 64.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri	77
Çizelge 65.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları	78
Çizelge 66.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri	79
Çizelge 67.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları	80
Çizelge 68.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları	82
Çizelge 69.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları	82
Çizelge 70.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları...	83

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRETMENLERİN AİLE KATILIMIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: İSTANBUL-SULTANBEYLİ ÖRNEĞİ

ÖZET

Aile katılımı, bilgi paylaşma ve iletişim kurma işlemidir. Çocuklar, okulun ve yaşadıkları kültürel çevrenin ürünleridir. Okul ve ailenin işbirliği içinde olması öğrencinin gelişimi ve eğitiminde kaliteyi sağlamak açısından önemlidir. Ergenler ailelerin eğitim aynasıdır. Eğitim faaliyetlerinin aile ile birlikte yürütülmesi, istenen hedeflere en kısa yoldan varılması için önemlidir. Bu çalışmanın amacı ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerinin öğretmenlerin demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek ve aile katılımını arttırmak için önerilerde bulunmaktır. Araştırmaya İstanbul İli Anadolu yakası Sultanbeyli ilçesindeki resmi liselerde görev yapan 150 öğretmen katılmıştır.

Bu çalışma, tarama modelinde betimsel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada katılımcıların yaş, kıdem, medeni durum ve cinsiyet gibi demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla 7 sorudan oluşan "Demografik Bilgi Formu" ve ortaöğretimde ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla açık uçlu soru tekniğine uygun yarı yapılandırılmış 13 sorudan oluşan "Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu" kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinin belirlenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (Ss) hesaplanmıştır. Görüşler arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde ise değişkenlerin düzeylerine göre; aritmetik ortalama (\bar{X}), standart sapma (Ss), t testi ve varyans analizi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak 0,05 alınmıştır.

Gerçekleştirilen analizler sonucunda ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğu veliye özel toplantı yapmaktadır. Erkek öğretmenler kadın öğretmenlerden daha çok veliye özel toplantı yapmaktadırlar. Öğretmenlerin çoğunluğu veliyi çocuğunun genel durumu (devamsızlık, ders başarısı, not durumu, disiplin sorunları vb.) için okula çağırılmaktadır. Veliyi özel toplantı için okula çağırmayan öğretmenler arasında erkeklere ve yaşlılara oranla kadın ve genç (28-32 yaş aralığı) öğretmenlerin daha çok olduğu görülmektedir. Kadın öğretmenlerin, meslek dersi öğretmenlerinin ve eğitim fakültesinden mezun olanların çoğu veliyi çocuklarının özel durumu için okula çağırılmaktadırlar. Evli öğretmenler bekârlara göre velileri çocuklarının özel ve genel durumu için daha çok okula çağırılmaktadırlar. Öğretmenlerin çoğu veliyle telefonla iletişime geçmeyi tercih ederken veli ziyaretlerini en az sayıda öğretmenin gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Genç öğretmenlerin bir kısmı veliyle hiçbir şekilde iletişime geçmediği görülmektedir. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğu çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Bununla beraber araştırmaya katılan öğretmenler, ailelerin eğitime katılımının düşük seviyede ve yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu görüşü

erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre, 43 yaş ve üstü öğretmenler genç öğretmenlere göre daha fazla benimsemektedirler.

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğu ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine hiçbir şekilde katılmadıklarını belirtirken bazı öğretmenler ise velilerin çocuklarının eğitim sürecine yeterince katılmadıklarını belirtmişlerdir. Katılım düzeyinin nedenleriyle ilgili görüş bildiren öğretmenlerin çoğu ailenin eğitim seviyesinin düşük olmasını, ailenin sosyo-ekonomik düzeyini, iş yoğunluğunun olmasını ve ailenin ilgisizliğini neden olarak göstermişlerdir. Daha az sayıda öğretmen ise velinin çocuğunun eğitim-öğretim sürecine yeterince katılmamasının nedeni olarak velinin okula olan olumsuz tutumunu, ailenin bilinçsiz olmasını, ailenin çocuğuyla ilişkisinin niteliğini ve ailenin çocuk sayısının fazla olmasını ifade etmişlerdir. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğu velilerin çocuklarının eğitim-öğretim süreçlerine katılımlarını engelleyen unsurlar olarak; velilerin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olmasını, ailelerin ekonomik durumunun iyi olmamasını, çalışan ailelerin yoğun iş temposundan dolayı yorgun olmalarını, okulla iletişim kopukluğunu ve ailenin ilgisizliğini belirtmişlerdir.

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu velileri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar, akademik başarısızlık, derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik sorunlarının ortaya çıkacağını ifade etmişlerdir. Daha az sayıda öğretmen ise velileri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde sevilmediğini hissetme, yalnızlık ve güvensizlik duygularının ortaya çıkabileceğini belirtmişlerdir. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler, velileri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği olduğunu düşünürken; diğer fakültelerden mezun öğretmenler ise bu öğrencilerde akademik başarısızlığı ön plana çıkarmaktadırlar. Kültür dersi öğretmenleri velisi eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde davranış bozuklukları, okula uyum sorunu, kötü alışkanlıklar edinme, sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik duygularını ortaya çıkarabileceğini düşünmektedirler. Meslek dersi öğretmenleri ise aynı durumda bu öğrencilerde akademik başarısızlığın ortaya çıkabileceğini öne sürmektedirler.

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu aile katılımını arttırmak için aileye konferans ve seminerler, rehberlik çalışmaları, özel görüşmeler yapılabileceğini belirtirken daha az sayıda öğretmen ise velilerin çocuklarının eğitim-öğretim süreçlerine katılımlarını arttırmak için eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler, ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri, düzenlenebileceğini ve veli toplantıları, görsel, yazılı medya ile ortaklaşa çalışmalar yapılabileceğini belirtmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Aile katılımı, ortaöğretim kurumu, öğretmen görüşlerinin incelenmesi

ANALYZING OF THE TEACHERS' OPINIONS WORKING AT SECONDARY SCHOOLS ON THE INVOLVEMENT OF THE FAMILIES IN EDUCATION AND TRAINING PROCESS: İSTANBUL-SULTANBEYLİ EXAMPLE

ABSTRACT

Family involvement means sharing information and communication. Children are the products of the school and their cultural environment they are living. Cooperation between school and family is important in terms of development of the student and attain a good quality level in education. Teenagers are the reflection of their families' education. Conducting educational activities with families is crucial in getting the desired objectives in shortest time. The purpose of this study is to try to determine whether demographical features of the teachers working at secondary schools affect the opinions of the teachers on the involvement of the families and to give some recommendations so as to increase family involvement. 150 teachers working at official high schools of the district of Sultanbeyli in Anatolian Side of Istanbul Province have taken part in this study.

This study was carried out by using the descriptive survey model. In this study, in order to determine such demographical features like the age, seniority, marital status and gender of the participants, a "Demographical Information Form" consisting of 7 questions and in order to determine the opinions of the families on involvement of education process at secondary level, an "Interview Form on Family Involvement at Secondary Education" consisting of 13 questions which are formed based on open-ended question technique have been used. While determining the opinions of the teachers frequency (f), percentage (%), arithmetic average (\bar{X}) and standard deviation (sd) have been used. While determining whether there are differences between opinions, arithmetic average (\bar{X}), standard deviation (sd), t test and variance analysis have been applied based on variable levels. 0,05 has been taken as significance level.

In the light of the analysis made, most of the teachers working at secondary schools organize private meetings with parents. Male teachers organize more private meetings with parents when compared to the females. Most of the teachers would like to see parent to talk about the general situation of the student (absenteeism, success in classes, grades taken, disciple problems and etc.). When it comes to the teachers who do not ask parents to come to school for private meetings, it has been detected that the number of the female and young teachers (who are between 28-32) are higher than male and older teachers. Most of female, vocational and education faculty graduate teachers ask parents to come to school for special situations. Married teachers ask parents to come to school both for general and special situations when compared to single teachers. It has been also detected that most of the teachers prefer making phone calls to communicate with parents and they do not make many home visits. It has been analyzed that some of the young teachers do never communicate with parents. Most of the teachers working at secondary schools have

specified that families' involvement to their children's education and training process is really necessary for the success, healthy growth and adaptation of the student to the school. Furthermore, the teachers taken part in this study informed that involvement of the families is low and insufficient. This idea has been adopted more by males compared to females and same applies for the teachers who are 43 and above compared to younger ones.

While most of the teachers working at secondary schools have specified that some families never involve in their children's education and training process, some others said that parents do not involve in this process sufficiently. Most of the teachers shared their opinions on the reasons of non-involvement levels have mentioned such reasons; low education levels of the families, low economic status of the families, intensive work pace and indifference of the families. Some other teachers have mentioned such reasons; parents' negative attitude towards school, unconsciousness of the family, the quality of the relationship between family and the child and having lots of children. Most of the teachers working at secondary schools have specified low education and cultural levels of the parents, low economic status of the families, and suffering from tiredness because of intensive work pace of working families, lack of communication with school and indifference of the families as hampering factors of family involvement.

Most of the teachers working at secondary schools have stated that problems like behavior disorders, adaptation problems, bad habits, academic failure, reluctance towards lessons and school and indifference problems would be experienced in students whose parents do not involve in education and training process. Some other teachers have mentioned that such feelings like feeling of being disliked, feeling lonely and insecure could be experienced in students whose parents do not involve in education and training process. While education faculty graduate teachers think that reluctance towards lessons and school, indifference and lack of motivation could be experienced in students whose parents do not involve in education and training process; teachers graduated from other faculties suggest academic failure for these students. Culture lessons' teachers think that behavior disorders, adaptation problems, gaining bad habits, feeling of being disliked, feeling lonely and insecure could be experienced in students whose parents do not involve in education and training process. Vocational lessons' teachers suggest that academic failure could be experienced by such students.

While most of the teachers working at secondary schools have mentioned that conferences and seminars, guidance practices and private meetings can be done with parents so as to increase family involvement in education and training process, others have suggested that some educational and social activities, home visits, phone calls, parents meetings could be organized and some other studies could be done with visual and printed media with the aim of increasing family involvement.

Key Words: family involvement, secondary school, analyzing of the teachers' opinions.

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Eğitimin en temel ögesi öğretmendir. Öğretmen eğitimi başlatan, geliştiren ve uygulayan, okulun faaliyetlerinde görev alan, öğrencilere görev almaları konusunda öncü olan, onları sosyalleştiren özveri sahibi kişidir (Cüceloğlu ve Erdoğan, 2014). Anne baba ise çocuğun doğumundan itibaren ona kültürel ve ahlaki değerleri ve temel becerileri kazandıran, sosyalleşmesi yönünde eğitim veren kişilerdir. Öğretmenin öğrencisini daha iyi tanıması, onu anlaması ve eğitim-öğretim hedeflerine ulaşabilmesi için aileden destek alması önemlidir. Okulda yapılan çalışmalar evde aile tarafından desteklenmediği sürece okul eğitiminde başarıya ulaşmak mümkün değildir. Okul ve aile iki farklı toplumsal kurumdur ve farklı beklentiler etrafında şekillenmişlerdir. Bu iki farklı kurumun öğrencilerin eğitimleri konusunda çıkar birliği yapması gereklidir (Şimşek ve Tanaydın, 2002). Danielson (2002)'a göre anne babalar sadece öğrencilerin ilk öğretmenleri değil aynı zamanda eğitimcilerin ortaklarıdır. Anne babaların çocuklarıyla ilgili bir anlayışları vardır ve bu anlayış öğretmenler için öğrenme deneyimlerini planlarken değerli olabilmektedir. Benzer şekilde öğretmenler de öğrencileri, anne babalardan farklı bir şekilde, farklı bir ortamda tanıdıkları için anne babaların çocuklarını tanımalarına katkıda bulunabilmektedirler. Eğitimcilerin, anne babaları öğretim programı ve çocuklarının ilerlemeleri hakkında bilgilendirme sorumlulukları vardır. Bunun yanında anne babalar da okul programına ve hedeflerine katkıda bulunmaktadırlar. Anne babalar çocuklarını güdülemede, okulda öğrenilenler ile dışarıdaki fırsatlar arasında bağlantı kurmada aktif rol üstlenmektedirler (akt. Keçeli Kaysılı, 2008).

Bu çalışmanın amacı ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerini belirlemek ve bazı değişkenlere göre bu görüşlerin farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir. Elde edilen bulgular çerçevesinde aile katılımının artırılmasını sağlayacak çözüm önerileri tartışılacaktır.

1.2. Problem Cümlesi

Araştırmanın problemi, ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin veliyle iletişime geçme yollarını, veliyle iletişime geçme sıklığını, aile katılımıyla ilgili görüşlerini, aile katılımını engelleyen etmenleri, aile katılımının öğrenci üzerindeki

etkisini ve aile katılımını arttırabilecek çalışmaları belirleyerek öğretmenlerin cinsiyet, yaş, branş, mezun olduğu fakülte türü ve medeni durumlarıyla görüşme formunda yanıtladıkları açık uçlu sorular arasındaki ilişkiyi incelemektir.

1.3. Alt Problemler

Bu araştırmanın alt problemleri aşağıdaki biçimdedir.

1. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
2. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin veliyi okula çağırma sebepleriyle ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
3. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin veliyle iletişime geçme yollarıyla ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
4. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
5. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
6. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
7. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları ile ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
8. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

9. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için yapılabilecekler ile ilgili görüşleri cinsiyet, yaş, branş, mezun olunan fakülte türü ve medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

1.4. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Bu çalışmada Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ile Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerinin bazı değişkenlere göre farklılıklarını belirlemek ve aile katılımını arttırmak için önerilerde bulunmak hedeflenmiştir. Öğrenci, sadece öğretmeni ve okul idaresini ilgilendirmemektedir. Aile de çocuğuyla yakından ilgilenmelidir. Toplumda eğitimi devletten beklemek gibi bir düşünce hakimdir. Hedef piramidinde anne babanın birinci önceliği çocuğunu nasıl yetiştireceği ve onun için ne yapabileceği olmalıdır. Ailesi ilgilenmeyen çocuklarda çeşitli problemler ortaya çıkmaktadır. Bunun olumsuz yansımaları gerek sınıf içinde gerekse okul ortamında kendini göstermektedir (Tarhan, 2011).

Bu araştırmanın sonuçları öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecine aile katılımının öğrenci üzerindeki etkileriyle, aile katılımını arttırabilecek çalışmalarla, aile katılımı sağlanamayan öğrencilerde meydana gelen olumsuzluklarla ilgili görüşlerinin demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak açısından önemlidir.

1.5. Sayıtlar

- Öğretmenler soruları içtenlikle yanıtlamışlardır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma İstanbul ili Sultanbeyli ilçesindeki resmi ortaöğretim kurumlarında 2013-2014 eğitim-öğretim yılında görev yapan 150 öğretmenle sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Aile Katılımı: Ailenin çocuğun okuldaki eğitimiyle ilgili tüm konularda aktif rol almasıdır (Başaran ve Koç, 2000). Aile katılımı, ailelerin, okulun akademik ve sosyal amaçlarını gerçekleştirmek için günlük etkinliklere, okuldaki planlamaya ve yönetime etkin olarak katılmasıdır (Cavkaytar, 2000).

Ortaöğretim Kurumu: Ortaokul veya imamhatip ortaokulundan sonra dört yıllık eğitim ve öğretim veren, resmî ve özel örgün eğitim okul ve kurumlarının her biridir ("yonetmelik.pdf" 2016).

Veli: Öğrencinin annesi, babası veya öğrenciye bakmakla yükümlü olan kişidir.

2. TEMEL KAVRAMLAR VE İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. Ergenlik Dönemi

Ergen, yetişkin gibi görünen ancak çocuksu ruha sahip kişidir. Ergenlik dönemi ise hayatla bütünleşme, dünyayı tanıma ve keşfetme dönemidir. Ergen bu dönemde ne çocuk ne yetişkindir. Bu yüzden çatışmanın en yoğun olduğu dönem ergenlik dönemidir (Güneş, 2015). Bedensel, ruhsal ve toplumsal gelişme ve değişme süreçlerinin yaşandığı gençlik çağı ülkeden ülkeye değişmektedir. UNESCO gençlik çağı olarak 12-24 yaş aralığını kabul etmiştir (Köknel, 2001). Ergenlik dönemindeki hızlı değişim süreci bebeklikte yaşanan değişimler gibidir. Belirtilerin görülmesinde kişiler arası farklılıklar vardır. Ortaokul ve lise yıllarına denk gelen ergenlik döneminde organizmada gerçekleşen fizyolojik ve biyolojik değişiklikler, bu çağa çocuk olarak giren bireyi dönemin sonunda genç yetişkine dönüştürür (Gümüşel, 2013). Kızlarda ergenlik görülebilir bir olay iken erkeklerde ergenlik kişisel ve özel bir olaydır. Erkek çocuk ergenliğe girdiğini çoğu zaman fark etmemektedir. ABD'de yapılan bir araştırma erkeklerin 14 yaşında ergenliğe girdiğini göstermektedir (Saygılı, 2003).

Ergenlikte yaşlara göre gelişim özellikleri de farklılaşır. 12-14 yaş; erken ergenlik, 15-17 yaş; orta ergenlik, 18-21 yaş; geç ergenlik dönemidir. Fiziksel gelişim erken ergenlik döneminde yaşanır. Somut düşünceden soyut düşünceye geçme, bilişsel gelişim ve cinsiyet özelliklerinin kazanılması bu dönemin özelliğidir. Bu yaştan itibaren arkadaşın önemi ve etkisi artmaya başlar. Anne baba ile yaşanan çatışmalar orta ergenliğin özelliğidir. Genç hem kendini anlayabilmek hem de başkalarının kendisini anlayabilmesini istemektedir. Otoriteyi kabul etmez, kendisini bir birey olarak görür. Geç ergenlik döneminde ise kimlik arayışı biter ve kimlik gelişimi tamamlanmıştır. Meslek seçimi yapılır, yaşam stili oluşturulur. Karşı cinse sevgisel yaklaşım, grup aidiyeti ve kendi değer sistemini oluşturma yine bu dönemin özelliklerindedir (Gümüşel, 2013).

Ergenlik dönemi biyolojik, bilişsel ve sosyo-duygusal değişim dönemlerini içeren çocukluk ve yetişkinlik dönemi arasındaki geçiş dönemi olarak tanımlanır (Santrock ve Siyez, 2012). Ergenlik döneminin biyolojik süreçleri; puberte, hipotalamusun hipofiz bezine androjen (erkeklik hormonu) ve östrojen (kadınlık hormonu) hormonlarını salgılama emrini vermesiyle başlamaktadır. Cinsel organların oluşmasında kızlar erkeklerden daha önce olgunlaşmaya başlamaktadırlar. Puberte dönemi kızlarda 11-12 yaşlarında erkeklerde 13-14 yaşlarında başlamaktadır (Siyez, 2007). Puberte çocukluktan erişkinliğe geçiş dönemidir. Puberte ve adolesan farklı terimler olup, birbirlerini izleyen dönemleri ifade etmektedir. Seksüel farklılaşma ve seks organlarının aktivesi ile karakterize puberte dönemi adolesan dönemin başlangıcıdır. Adolesan dönemde seksüel fonksiyona psikolojik açıdan adaptasyon ve seksüel organların tam olarak olarak olgunlaşması söz konusudur ("Op.Dr.Filiz Çataklı Resmi Web Sitesi - Jinekoloji, Tüp Bebek, Doğum, Kadın Hastalıkları, Kısırlık, Gebelik - Ergenlik Dönemi (Puberte)", 2016)

Fiziksel olarak kızlar büyümeye erkeklerden ortalama 2 yıl önce başlamaktadır. Kızlar 1 yılda ortalama 8-9cm uzarken erkekler ortalama 10-11 cm uzamaktadır. Büyüme sürecini kızlar erkekten önce tamamlamaktadır. Ergenlik öncesinde çocuğun bacakları gövdesinden uzundur ancak el ve ayaklar, kol ve bacaklardan önce olgunlaştığı için çocukta orantısız bir görünüm oluşur. Kızlarda kilo artar, koltuk altında ve genital bölgede kıllanma olur. Yumurtalıklar ve rahim oluşur, omuzlar yuvarlaklaşır, adet görmeye başlar. Bu dönemde erkeklerde koltuk altında, genital bölge ve göğüs bölgesinde kıllanma olur, sakal ve bıyık çıkmaya başlar. Ses kalınlaşır, kas dokusu gelişir, kalın kaslarda gelişme ve güçlenme görülür (Ataç, 1991).

Ergenlikte biyolojik değişimler bilişsel süreçleri etkilemektedir. Bilim insanları ergen beyninin çocuğunkinden farklı olduğunu ve ergenlikte beyin hala gelişmekte olduğunu belirtmektedirler. Pubertenin başlamasıyla birlikte beyindeki nörotransmitterlerin (bir nöronun diğerine sinaptik aralıklarla bilgi taşıyan kimyasallar) düzeyleri değişir. Ergenlik sırasında prefrontal korteks ve limbik sistemde dopamin nörotransmitteri artar. Dopaminin artışı, risk almada ve bağımlılık yapan ilaç kullanımında artma ile bağlantılıdır. Aynı şekilde beyindeki birçok değişim ergenin katılma veya katılmamayı seçtikleri etkinliklerde de etkilidir (Santrock ve Siyez, 2012). Ergen, bilişsel olarak soyut işlemler döneminindedir. Özellikle 13-17 yaş arası yazım yeterlikleri, konuşma dilindeki yeterliklerine ulaşabilmektedir. Soyut düşünme, hipotetik düşünme, metabiliş, ileriye ve geriye doğru düşünebilme, bilimsel düşünme kritik dönem özellikleridir (Deniz Yöndem ve Taylı, 2007). Ergenlik dönemine özgü

farklı bir zekâ benmerkezciliği vardır. Bu benmerkezcilik; küçük bir çocuğun şeyleri yeni düşüncelerle özümleyen benmerkezciliğine benzer. Ergen, dünyayı kendi bedensel etkinliğine göre özümleyebilir. Özümleme; yeni bilginin var olan bilgiye katılmasıdır. Ergen, düşüncenin sınırsız gücü olduğu inancındadır (Piaget, 1999). Ergenlik dönemine özgü benmerkezci düşüncenin bir başka durumu kişisel efsanedir (kişisel mit). Ergen kendisine bir şey olmayacağını, kendisine zarar gelmeyeceğini, kendisinin değerli ve önemli olduğunu, yaşadığı şeyin kendisine özgü olduğunu, tek olduğunu düşünür (Deniz Yöndem ve Taylı, 2007).

Sosyo-duygusal süreç bireyin duygularındaki, kişiliğindeki, başkalarıyla ilişkilerindeki ve sosyal bağlamındaki değişimleri kapsar. Ebeveynlere karşılık verme, akranlara karşı saldırganlık gösterme, cinsiyet rol yönelimi, girişkenlik bu süreci yansıtmaktadır. Benlik gelişimi; benlik anlayışı ve benlik saygısı olarak incelenmektedir. Benlik anlayışı, ergenin benlik kavramının içeriğini ve özünü oluşturur. Ergenlikte benlik anlayışının gelişimi karmaşıktır ve benliğin birçok yönünü içerir: soyutlama ve idealizm, farklılaşma, benlik dalgalanması, benlikteki çelişkiler (Harter, 2012). Ergenler kendilerini tanımlarken çocuklara göre daha fazla soyut ve idealist kavramlar kullanmakta, bağlamsal veya durumsal çeşitliliklerden daha fazla bahsetmektedirler. Ergenler her biri belirli bir rol ya da duruma göre değişiklik gösteren çok sayıda farklı benliklerinin olduğunu çocuklara göre daha iyi anlamaktadırlar (Santrock ve Siyez, 2012). Ergenlikte benlik çelişkili bir doğaya sahip olduğu için duruma ve zamana göre dalgalanmaktadır (Harter, 1993). Ergenler benlikleriyle ilgili genel bir görüş inşa etmeye çabalarlarken söz konusu çelişkileri fark edebilecekleri bilişsel becerileri geliştirmektedirler (Shaffer, 2008). Araştırmacılar ergenlerin kendilerini tanımlamalarının anne, baba, yakın arkadaş, duygusal partner ve akranlarının yanında değiştiğini belirtmişlerdir. Aynı şekilde ergenler etnik ve kültürel arka planları ve deneyimlerine göre de farklı benlikler oluşturabilmektedirler (Lalonde ve Chandler 2004; akt. Santrock ve Siyez, 2012).

Benlik saygısı her zaman gerçekle örtüşmeyen algıları yansıtır. Benlik saygısı bir kişinin değeri ve başarıları ile ilgili doğru ve geçerli algılara dayanabileceği gibi, aynı zamanda kibirliliğin, diğerleri üzerinde üstünlük kurma duygusunun da göstergesi olabilir. Aynı şekilde düşük benlik saygısı bir kişinin yetersizliklerine ilişkin doğru algıyı göstereceği gibi güvensizlik ve aşağılık duygusuna gösterebilir. Düşük benlik saygısı saldırganlıkla ilişkili bulunmazken, yüksek benlik saygısı narsizm (diğerlerine ben merkezli ve benlik odaklı yaklaşım) ve yüksek ölçüde saldırganlıkla ilişkilidir (Carlson ve Gjerde, 2010; akt. Santrock ve Siyez, 2012). Okul başarısıyla benlik saygısı orta

düzyeyde ilişkilidir. Yüksek benlik saygısı, daha iyi bir okul performansına yol açmamaktadır (Baumeister ve diğeryeri, 2003, akt. Santrock ve Siyez, 2012).

Kimlik çok sayıda parçadan oluşan bir benlik resmidir. Kişinin takip etmek istediğı iş yolu (mesleki/kariyer kimliğı); politik olarak muhafazakar, liberal veya orta yolda olup olmadığı (politik kimlik); manevi inançları (dinsel kimlik); medeni durumu (ilişkişel kimlik); entelektüel olması ve başarı odaklılığı (başarı, entelektüel kimlik); cinsel tercihi heteroseksüel, homoseksüel vs. olması (cinsel kimlik); dünyadaki konumu ve kültürüyle ne denli özdeşim kurduğı (kültürel/etnik kimlik); hobileri (ilgiler); kişilik özellikleri (kişilik) ve beden imajı (fiziksel kimlik) kimliğı oluşturan parçalardır. Erikson'un kimliğı karşı kimlik karmaşası kuramı ergenlikte ortaya çıkmaktadır. Ergen kim olduğuna, nasıl biri olması gerektiğine ve hayatta nasıl bir yol çizeceğine karar verme sürecindedir. Ebeveynler ergenin kimlik gelişiminde önemli etkenlerdir. Bir çalışmada akranlarla sürekli çatışma ile anneler ve ergenler arasındaki zayıf iletişimin, daha olumsuz bir kimlik gelişimiyle ilişki olduğu bulunmuştur (Santrock ve Siyez, 2012).

Puberte değışimi ergenin olumsuz duygularında artış sağlar ancak hormonal etkiler genelde küçüktür ve çevresel deneyimler ergenin duyguları üzerinde daha etkilidir. Ergenin artan bilişsel becerileri ve farkındalıkları, stresle ve duygusal dalgalanmalarla daha kolay başa çıkabilme imkânı sağlamaktadır. Ergenin duygusal olarak kendisini geliştirebilmesi için bazı yetkinlikler kazanması gerekir. Bu yetkinlikler; kendi duygularını ifade edebilmesinin ilişkilerinde önemli olduğunu fark edebilme, benlik düzenleme stratejileri kullanarak olumsuz ruh haliyle başa çıkabilme, duygularını ifade eden davranışlarını çevresini nasıl etkilediğinin farkında olma, kendi duygusal durumunun farkında olma, diğeryerinin duygularını fark edebilmedir (Santrock ve Siyez, 2012).

Kişilik gelişimini inceleyen araştırmalarda bireyin çevresine verdiği tepkilerde doğuştan getirdiğı kalıtsal özelliklerin ve çevresinin etkili olduğu belirtilmiştir. Bu durumda kalıtsal ve fiziksel yapı etkenleri, sosyo-kültürel etkenler, sosyal yapı ve sosyal sınıfın özellikleri, aile değışkeni, fiziki ve coğrafi etkenler, kitle iletişim araçları, sosyal gruplar içindeki yetişkin ve yaşlı grubu, doğum sırası gibi bileşenler kişiliğın oluşup gelişmesindeki etkenlerdir (Güney, 2015). Freud'un psikososyal gelişim kuramına kişilik gelişiminde belli dönemler vardır. 12 yaş ve sonrası genital dönem olarak adlandırılır. Bu dönemde örtülü olan cinsel içerikli enerji cinsel organlar ve cinsel ilişki üzerine odaklanmıştır. Bu dönemin amaçlarından biri de ergenin ebeveyn bağımlılığından koparak aile dışındaki karşı cinsten kişilerle olgun ilişkiler kurmayı öğrenmesidir. Ancak bu dönemde kullanılan bazı savunma mekanizmaları (bastırma,

yön değiştirme ve yüceltme) bu olgun ilişkileri kurmayı engellemektedir. Ergen, anne ve babasının her şeyi yapmaya kadir olmadığını, her şeyi bilmediğini ve kendisine her konuda yardım edemediğini fark eder. Karşılaştığı sorunları kendi zebileceğine dair bir inanç geliştirmeye başlar. Bu noktada ergenin bu değişimini bilmeyen anne baba kaygı yaşar. Ergen ve ebeveyn çatışmasının temelinde bu bilinçlenme ve bağımsız davranabilme çabaları vardır (Sardoğan ve Karahan, 2007).

Ergenlik dönemindeki çocuklara sunulacak en önemli şey akran dostluğudur (Güneş, 2015). Akran aynı yaş ve olgunlukta olan bireylerdir. Arkadaşlık; karşılıklı desteği ve samimiyeti içeren akranlığın alt kümesidir. Ergenler için akran grubundan ziyade arkadaşlık ilişkileri daha önemlidir. Bazı ergenlerin hiç arkadaşı yokken bazılarının bir veya birden fazla arkadaşı olabilmektedir. Ergen için arkadaşlık; yoldaşlık, uyarım, fiziksel destek, ego desteği, sosyal karşılaştırma ve yakınlık işlevleri olan ilişkidir. Yoldaşlık; birlikte zaman geçirmek ve sosyalleşmektir. Uyarım; ergene ilginç bilgiler, heyecan ve eğlence sağlamaktır. Fiziksel destek; ergene yardım etmek ve imkan sağlamaktır. Ego desteği; ergenin kendisini değerli, yeterli ve çekici görmesi için beklediği desteği, geri bildirim sağlamaktır. Sosyal karşılaştırma; ergenlerin yaptığının doğru olup olmadığı ve diğerlerine göre nerede olduğu hakkında bilgi sağlamaktır. Yakınlık ise ergenin diğer bireylerle yakın, sıcak, güvene dayalı ve kendini açabildiği bir ilişki demektir (Gottman ve Parker, 1987; akt. Santrock ve Siyez, 2012). Ergenler için arkadaş sahibi olmanın gelişimsel faydaları olduğu gibi tüm arkadaşların aynı olmadığını ve nitelikli arkadaşlığın önemli olduğunu bilmeleri gerekir (Bukowski, Buhrmester ve Underwood, 2011; akt. Santrock ve Siyez, 2012).

2.2. Ailenin Ergenin Gelişimi ve Eğitimi zerindeki Etkileri

Kişiler arası iletişim; daha çok yüz yüze karşılıklı konuşmayla veya sözsüz olarak kaynağını ve alıcısını insanların oluşturduğu iletişimdir (zkan, 2009). İnsan, anne karnındayken çevresiyle iletişim kurmaya başlar, doğumundan itibaren bu iletişimi geliştirir. Anne ve baba çocuğun okuldaki iletişiminde etkin rol oynamaktadır. Anne babanın aralarında kurdukları bağ, birbirlerine olan saygısı çocuğun arkadaşlarıyla olan iletişimini önemli ölçüde etkilemektedir. ocuk öğrendiklerini çevresindekilerle iletişim kurarken aktarmaktadır. Ailenin huzurlu, demokratik, güvenilir ve olumlu iletişim dolu bir ortamı çocuğa sunması çocuğun ilerleyen zamanlarda yani ergenliğinde psikososyal değişimlere karşı olumlu olmasını sağlayacaktır. Aksi takdirde aile içi iletişim azaldıkça ergenlik problemleri artar. Ergenle sağlıklı iletişim kurmak isteyen yetişkin anlayışlı olmalıdır. Bildikleriyle karşısındakini ezmeden mtevazıce paylaşmak istercesine iletişim kurmalıdır (Güneş, 2015). Ailenin ergeni

başkalarının yanında yermesi onu içine kapanık hale getirmektedir. Ayrıca ergenler sürekli nasihat edilmesinden ve başkalarıyla kıyaslanmaktan hoşlanmamaktadırlar. İletişim engellerine ailenin dikkat etmesi gerekmektedir. Çocuğunu anlayan, empati kurabilen aileler ergenin gelişiminde olumlu etki oluşturmaktadırlar. Bu etki sosyalleşme ve akademik başarı olarak kendini gösterir. Ülkemizde aile katılımıyla ilgili yaygın eğitim kurumlarında herhangi bir eğitim verilmediği için anne babalar çocukların eğitiminde doğru yöntemleri uygulamaya oldukça uzaktırlar. Bu nedenle geleneksel yaklaşımları benimsemektedirler (Yalçın, 2013).

Anne baba tutarlı davranmalı çocuklarına örnek olmalıdır. Sözleriyle yaptıkları uyumlu olmalıdır (Kavaklı, 2006). Uyumlu ve özgür bir aile ortamındaki çocuk özerk bir birey olarak yetişkin yaşamına ulaşabilir. Bu yüzden anne baba tutumu gelişmekte olan bu çocuğa örnek teşkil edeceğinden onun kişiliğini etkiler ve benzer tutumları sergilemesiyle ortaya koyar (Yavuzer, 2005). Santrock ve Siyez (2012), ebeveynlerin ergenlere olan tutumunu 4 başlıkta incelemektedir: Yetkeci ebeveynlik, yetkili ebeveynlik, ihmal edici ebeveynlik, izin verici ebeveynlik. Yetkeci ebeveynlik; ebeveynin yönergeleri izlemesi, emeğe ve işe saygı göstermesi için ergene uyarıda bulunduğu cezalandırıcı ve sınırlayıcı ebeveyn stilidir. Yetkeci ebeveyn katı sınırlar ve kurallar koyar, sözel değişimi çok az kabul eder. Yavuzer (2005) bu şekilde davranan ailelerin tutumunu baskılı ve otoriter tutum olarak adlandırmaktadır. Ebeveyn, çocuğa katı bir disiplin uygular. Çocuk her kurala uymak zorundadır. Anne ve babadan birisi veya her ikisinin baskısı altında olan çocuk, sessiz, uslu, nazik, dürüst ve dikkatli olmasına rağmen başkalarının etkisinde kalabilen, silik, aşırı hassas bir yapıya sahip olabilir. Baskılı ebeveyn tutumunda sert ve aşırı otoriter bir baba çocukta olumsuz kişilik özelliklerinin oluşmasına yol açar. Ergenin suça yönelmesi, evden kaçması en fazla baba baskısından kaynaklanmaktadır. Evde cezanın olması ergeni saldırgan yapar (Solak, 2008). Denetlenen çocuğun hangi davranışına hangi tepkiyi alacağına dair bir fikri yoktur. Dolayısıyla belirsizlik içinde kaygılanır ve aşırı isyankar veya itaatkar olabilir (Yavuzer, 2005). Ayrıca ergen eyleme geçmede başarısızlık yaşar ve zayıf iletişim becerileri vardır.

Yetkili ebeveynlik; ebeveynin ergenleri bağımsız olmaları konusunda desteklerken eylemlerini sınırlayan ve kontroller koyan ebeveyn stilidir. Kapsamlı sözel alışveriş kabul edilir. Ebeveyn ergene karşı arkadaşça, sıcak ve besleyicidir. Yavuzer (2005) bu şekilde davranan ailelerin tutumunu güven verici, destekleyici ve hoşgörülü tutum olarak adlandırmaktadır. Ebeveyn bazı kısıtlamalar dışında çocuğun isteklerini gerçekleştirmesine izin verir. Evde kabul edilen ve edilmeyen davranışların sınırları bellidir. Anne babanın normal düzeyde hoşgörülü olması çocuğun kendine güvenen

ve sosyal olarak sorumlu bir birey olmasına yardımcı olur. Ergen sevgi ve teşvik görür. Söz hakkının olması, sınırlarının belli olması, karşısındaki anne babanın anlayışlı olması, saygılı olması ergeni sakinleştirir. Bu durum okul ortamındaki davranışlarına da olumlu yansır.

İhmal edici ebeveynlik; ebeveynin ergenin yaşamına katılım göstermediği, ergeni kontrol etmediği bir ebeveyn stildir. Ergen, ebeveynin kendisini önemsemediğini düşünür. İlgili anne ve babalar kural koymak ve çocuklarının davranışlarını yönlendirmek konusunda başarılıdırlar. Çocukları ile yakından ilgilenirler. Çocuklarının okulda başarı ve performanslarının farkındadırlar (Saygılı, 2003). Ancak ilgisiz aileler çocuğa değersiz olduğunu hissettirir. Çocuğun aile içinde statüsü yoktur ve kendisini dışlanmış hisseder. Yavuzer (2005) bu şekilde davranan ailelerin tutumunu ilgisiz ve kayıtsız tutum olarak adlandırmaktadır. Çocuk yalnız bırakılır, görmezden gelinir. Ergen sosyal olarak yetersizdir ve saldırganlık eğilimindedir.

İzin verici ebeveynlik; ebeveynin ergenin hayatına yüksek düzeyde katılım gösterdiği ancak ergen üzerindeki kontrollerinin düşük olduğu ebeveyn stildir. Ergen her istediğini yapar ve kendini kontrol edemez. Yavuzer (2005) anne baba tutumlarında ayrıca gevşek tutum, dengesiz ve kararsız tutum, koruyucu tutumdan bahsetmektedir. Gevşek anne-baba çocuk merkezlidir. Evde çocuğun sözü geçer, herkes çocuğa uyar. Genelde orta yaşın üstünde çocuk sahibi olan veya tek çocuklu ailelerde görülür. Çocuğun doyumsuz bir birey olmasına neden olur. Koruyucu anne baba, çocuğun kendi başına karar almasına ve ayakları üstünde durmasına engel olur. Bu tip ailelerde çocuklar pasiftir. Bir işi kendi başlarına yapmakta zorlanırlar. Her zaman aileye ihtiyaç duyarlar. Birçok anne baba ezdikleri ve kendini savunamaz hale getirdikleri çocuklarıyla akıllı uslu oldu diyerek övünürler (Güneş, 2013). Dengesiz, kararsız anne baba çocuğu dengesizleştirir. Annesinin onayladığını babasının onaylamaması, babasının izin verdiğine annesinin izin vermemesi, birinin değer verdiği şeye diğerinin değer vermemesi çocukta karmaşa oluşturur. Ergenlik döneminin getirmiş olduğu duygusal gelgitleri yaşayan çocuk, ailesinin de tutarsız davranışlarıyla iyice dengesini kaybeder. Yetkili ebeveynlik en etkili stildir. Çünkü ebeveyn kontrol ve özerklik arasında bir denge kurar. Hem ergenin ihtiyaç duyduğu sınırları, standartları ve rehberliği sağlar hem ergenin özerkliğini geliştirmesine yardımcı olur. Adalet bu aile tipinde en belirgin özelliştir. Ergen ailesiyle vakit geçirmekten hoşlanır. Hoşgörülü, destekleyici bir ortamda kendisini rahat ve güvende hisseder. Kişilik gelişimi olumlu yönde etkilenir.

Aile ile kurulan iletişim ergenin kendini tanımlamasında ön plana çıkardığı özellikler olur (Gümüşel, 2013). Ergenlerin bu dönemde ailelerine olan bağlılıkları azalır. Aileyi

beğenmezler, eski kafalı bulurlar. Bu dönemde aileye büyük görev düşer. Sabırla ergenin davranışlarının geçmesini beklemelidirler. Ayrıca ergenlik çağında genci koşulsuz kabul etmelidirler. Otoriter anne baba rolünü bırakıp gençle özdeşleşen arkadaş rolünü üstlenmelidirler (Atasoy, 2008). Ayrıca ergenlik döneminde hangi davranışlara izin verileceği hangilerine verilmeyeceği net olarak belirlenip kesinlikle bu konuda taviz verilmemelidir. Eğitimde özgüven ve sorumluluk birbirinden ayrılmayan iki temel unsurdur. Sorumluluk duygusu gelişmemiş çocuğa özgüven kazandırmak mümkün değildir (Varol, 2004). İnsan hem başarılı hem üretken hem mutlu olabilir. Başarı baskısının dozu arttıkça mutluluk azalmaya başlar. Ödüllendirilmesi ve onaylanması gereken çaba ve gayrettir (Tarhan, 2013).

2.3. Ortaöğretimde Eğitim Sürecine Aile Katılımı ve Önemi

Kişilere iletişim yeterliliği kazandırmak okulun toplumsal görevlerinden biridir. İletişim, sosyal hayatta duyulan önemli ihtiyaçlardan biridir. Okulla iletişim ilköğretim döneminde ilgi ağırlıklıyken ortaöğretimde bu ilgi hayata hazırlanma, meslek sahibi olma ve üniversiteye girme gibi durumlar üzerinedir (Çelikkaya, 1994). Günümüzde okul, değişen toplum yapısının ihtiyaçlarına yanıt verebilmek için yalnızca bilgi aktaran bir kurum olmaktan çıkmış ve yeni roller üstlenmiştir. Okul, aileyi destekleyerek verdiği eğitimi takım çalışmasına dönüştürür (Yavuzer, 2004). Çocuklar okulun ve yaşadıkları kültürel çevrenin ürünleridir. Okulun öğrenme çevresi olarak işlev görmesi için, kendi dışındaki çevreyle ve daha geniş bir toplumla iç içe olduğunun farkında olup hedeflerine ulaşmada bu çevreyle olan ilişkilerini geliştirmesi gerekmektedir. Bu çevrelerden birisi de öğrencilerin aileleridir (Keçeli Kaysılı, 2008). Öğretmen öğrencinin gelişimi ve eğitiminde kaliteyi sağlamak için ergenin arkadaşları, anne babası ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapan kişidir. Öğretmenler öğrencileri adına öğrencinin ailesiyle iletişime geçebilir (Üre, 2008). Ailelerle iletişim bir öğretmenin en önemli sorumluluklarından biridir. Etkili aile-öğretmen iletişimi çocukların öğrenmelerini desteklemeye ve çok önemli olan aile işbirliğinin büyüyerek gelişmesine yardım etmektedir. Ailelerle karşılıklı ilişkiler kurmak karşılıklı bilgilerin paylaşılmasını vurgulamaktadır (Seplocha, 2004). Ergenler ailelerin eğitim aynasıdır (Solak, 2008). Öğretmenin öğrencisinin yetiştiği aile ortamını bilmesi onun kişiliğini, karakterini bilmesi, ihtiyaçlarının tespiti açısından büyük önem taşır. Öğrenciyle birlikte ailesini de kuşatan sosyo-kültürel çevreyi, toplumsal şartlarını tanımak önem arz etmektedir (Varol, 2004). Öğretmen ve ailenin, bilgi ve beceri olmadan kurdukları iletişim güvensizlik ve yanlış algılamalar oluşturur (Funkhouser, 2016).

Eğitim faaliyetlerinin okul ve çocuğun kişiliğinin şekillendiği ilk yer olan aile ile birlikte yürütülmesi, ulaşılmak istenen hedefe en kısa yoldan varılması için çok önemlidir. ocuk eğitimi konusunda sürekli bilgi edinen, çocukla iletişim kuran, sorunlarını öğretmenle diyalog kurarak gideren aileler, çocuğu hayata hazırlamada daha başarılı olmaktadır. Çocukların okul içindeki problemlerinde, olumsuz davranış ve duygularında, ailenin etkin bir rol alarak, bunun sebeplerine inmesi ve çözüm önerilerinde bulunması, öğretmenlere büyük katkı sağlamaktadır. Okul ve aile işbirliği sevgi bağlarını da kuvvetlendirmektedir (Kaplan, 2002). Aile katılımı ailelerin desteklenmesi, eğitilmesi ve eğitime katılımlarının sağlanmasına, çocukların deneyimlerinin, evleri ile eğitim kurumları arasındaki iletişim artışına, programların velilerin katılım ve katkıları ile zenginleştirilmesine yönelik sistematik bir yaklaşımdır. Aile katılımı, bilgi paylaşma ve ilişki kurma işlemidir

(“www.acevokuloncesi.org/ogrenme-ortami/aile-katilimi - Google Akademik” 2016).

Ergende belli eğilimlerin oluşumunda, geçmişte kazanmış olduğu duygusal, zihinsel ve toplumsal uyarılmalarla dolu hazırlık döneminin önemi büyüktür. Bu yüzden ailesinden gerekli desteği alan ve tecrübe kazanan ergenler için bu dönem sakin ve başarılı geçebilir. Ancak düşünce ve tecrübe farklılıkları olan ebeveynin ergene karşı tutumu, onu çatışmalara itebilir. Bu durum çözülemez bir hale dönüşebilir. Ergen, ocukluk evresinde ailesinden alırken ve onları her şeyiyle kabul ederken, ergenlikte aileden uzaklaşabilir. Dışarıdaki kişilerin düşünceleri aileden baskındır. Ergen için ailesinin sosyal ve kültürel çevresine uyumu daha önemlidir. Ergen ailesinin kendisine ayak uydurmasını ve düşüncelerine saygı duymasını ister. Sağlıklı iletişim kurulamadığında kopmalar başlar (Yavuzer, 2005). Bu durumda devreye okul rehber ğretmeni, sınıf rehber ğretmeni ve branş öğretmenleri girmektedirler. Öğretmenlerin ailesiyle sorun yaşayan ergene karşı olan pozitif tutumları ergenin kendisini açmasını, sorunlarını paylaşmasını ve çözüm yolları bulmasını sağlar. Kendisini mutlu hisseden birey bunu dışa da yansıtır. Sınıf ortamında sorun çıkarmaz, derslerine çalışır ve içselleştirir. Gerekli destek sağlanamayan ergenler ise aile içi iletişimsizlikten kaynaklanan durumunu şiddete, akran baskısına ve disiplin sorunlarına dönüştürebilir. Ergen, okulda öğretmenini de eleştirir. Ergen okula gitmeyi evden kaçış olarak gördüğü için ona göre olumlu bir eylemdir. Bu dönemde aile ve öğretmenler çocuğu takip etmekten, nutuk çekmekten, suçlamaktan kaçınmalıdır (Varol, 2004). Anne, baba ve öğretmenler çocuğun eğitiminde ortak sorumluluk taşır. Bu sebeple öğretmenlerle aile arasında iyi bir diyalog kurulmalıdır. Öğretmenlerin aileleri tanımak ve onlarla birlikte çalışma yapmak için çaba göstermesi gerekir. Özellikle problemlili öğrencilerin eğitiminde başarı, birlikte çalışmaya bağlıdır (Kavaklı,

2006). Ailede anne baba, okulda ise öğretmen çocuğun model aldığı ve etkilendiği en önemli kişiler olmalarına rağmen iletişimsizlik nedeniyle çocuğun gelişimine farklı yönde etkide bulunabilmektedirler (Akbaba ve Samancı, 2004). Ortaöğretimde toplumsal algıdan kaynaklı sağlıklı bir aile katılımı söz konusudur. Aileler okulun ilk yıllarında özellikle okul öncesi dönemde çocuklarıyla ilgilenirken ortaöğretime geçmeleri halinde ilgilerini azaltmaktadırlar. Bunda çocuğun büyümüş olmasının ve ailenin ilgisini diğer çocuklara vermesinin ve iş yoğunluğunun payı büyüktür. Ergenlik dönemindeki birey bir yandan bağımsız olmak isterken diğer yandan ailesinin yanında olmasını ister (Güneş, 2015). Etkin ebeveyn katılımı illa ki okul, toplantı salonu veya atölye gerektirmez. Aileler evlerinde de bu katılımı yapabilirler (Funkhouser, 2016). Aile katılımına ilişkin birçok araştırma, evde ve okuldaki aile katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi ortaya koymuş ve aile katılımını öğrencilerin okul başarısında önemli bir etken olarak belirlemiştir (Keçeli Kaysılı, 2008).

2.4. Ortaöğretimde Eğitim Sürecine Aile Katılımını Engelleyen Etmenler

Çocuğun eğitimini en kaliteli hale getirmek için aileleri eğitime dahil etmek okul, öğretmen ve aileler tarafından iyi bir uğraş olarak kabul edilmesine rağmen öğretmen ve ailelerden kaynaklanan olumsuzluklardan dolayı sistemli bir şekilde işleyişe geçememektedir (Tezel Şahin ve Ünver, 2005). Ülkemizde okullar velilerin çoğunu görmezden gelmektedir. Devlet okullarının yanı sıra özel okullar da velileri hiçbir şeye karıştırmamaya çalışmaktadır. Veli çocuğunun eğitiminden birinci derecede sorumlu olan kişidir ve okulun tüm karar mekanizmalarında bulunması gerekmektedir. ABD'de veli müfredat programında görüş belirtmekte, hazırlanmasında görev almaktadır. Velilerin istemediği programların okullarında uygulanması çok zordur. Ülkemizde sorumluluğu veli adına devlet üstlenmekte ve veliler sorumluluk almak istememektedir (Boydak, 2004).

Wherry (2003) aile katılımında okul tarafından yapılan bazı yanlış uygulamaları; ailelere karşı kayıtsız kalmak, aile katılımında bir müdürmüş gibi davranmak, ailelerin sadece okulda yapılan etkinliklere katılmasını aile katılımı olarak kabul etmek, ailelerin çocukları hakkındaki bilgilerini önemsememek, ailelere yapacakları etkinlikleri açık ve anlaşılır şekilde anlatmamak, planlamayı ailelerin uygun zamanlarına göre yapmamak şeklinde açıklamaktadır (akt. Çakmak, 2010)

Finders ve Lewis (1994) ailelerin çocuklarının eğitimine katılmama nedenlerini araştırmışlar ve sonuç olarak bu durumun ilgisizlikten kaynaklanmadığını başka sebeplerin olduğunu tespit etmişlerdir. Bu sebepler; anne babaların kendi okul yıllarında edindikleri olumsuz deneyimler, ailelerin çeşitli ekonomik sıkıntıları, okul için

ayırabilecekleri zamanın dar olması, eğitim düzeylerinin yetersiz olması, öğretmenlerin ailelere karşı olumsuz tutumları, ev ve okul arasındaki dil ve kültür farklılıklarıdır (akt. Başaran ve Koç, 2000).

2.5. Aile Katılımıyla İlgili Yurtiçi ve Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

2.5.1. Yurtiçinde yapılan çalışmalar

Ülkemizde aile katılımıyla ilgili çalışmaların çoğu okul öncesi ve ilköğretimle ilgilidir. Ortaöğretimde yapılan çalışmalar sayılıdır. En son çalışma 2013 tarihinde yapılmıştır.

Başaran ve Koç (2000) çalışmalarında ailenin çocuğun okuldaki eğitimine katılım sorunları ve katılımın sağlanması için alternatif bir model oluşturmak için Türkiye genelinde 280 okul yöneticisi, 1158 öğretmen ve 1000 veliye anket yapmışlardır. Sonuç olarak ailenin çocuğun okuldaki eğitimine katılımının gerekliliği ve önemi konusunda aynı görüşü paylaştıkları fakat katılımı konusunda üzerlerine düşen görevlerde hemfikir olmadıkları çocuğun okuldaki eğitiminde işbirliğinden çok görevlerin paylaşılması ve bu görevlerin diğer tarafların üstlendiği görevlerden bağımsız olarak yerine getirilmesi gerektiğini tespit etmişlerdir. İşbirliği konusunda ortak bir dil oluşturmada tarafların yetersiz olması sebebiyle yeni bir yapılmaya ihtiyaç duyulduğunu ve bunun "Okul Eğitim Kurumu" gibi yeni oluşumlarla ifade edilebileceğini belirtmişlerdir.

Şahin ve Turla (2003) aile katılımına yönelik araştırmalarında, Denizli ilinin merkez ilçesine bağlı okul öncesi eğitim kurumunda çalışan 25 kadın öğretmenin aile katılımını sağlamak için hangi etkinliklere başvurduklarını belirlemişlerdir. Bu araştırmada öğretmenlerin %46'sının ev ziyaretleri gerçekleştirdiği, %83'ünün aile katılımı çalışması olan ebeveyn toplantıları düzenlediği ve %68'inin bireysel görüşmeler gerçekleştirdiği bulguları elde edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin %83'ünün aile katılımı etkinliklerinden biri olan bireysel görüşmelere yer verdiği bulgusu elde edilmiştir.

Gümüşeli (2004) çalışmasında ailenin katılım ve desteğinin öğrenci başarısına etkisini ele almış ailenin evde çocuğuna destek olmasını 3 maddeyle belirtmiştir: Etkin bir zaman planlaması ve yönetimi konusunda çocuğa destek olma, ev ödevlerine yardımcı olma okuldaki etkinlikler konusunda öğrenciyle konuşma, tartışmadır. Ailelerin okul etkinliklerine katılma yoluyla öğrenciye destek olunmasını ise okuldaki eğitsel, sosyal ve kültürel etkinliklerde doğrudan gücü oranında rol alarak, etkinliklere izleyici olarak katılarak, okul yönetimiyle ilişki kurarak, okulun işleyişini

engellemeyecek biçimde okulu ziyaret ederek, öğretmen ve yöneticilerle görüşme yaparak okulla işbirliğini geliştirebileceğini belirtmiştir. Aile katılımını engelleyen faktörler aileden kaynaklı ve okuldan kaynaklı olarak ikiye ayırmıştır. Aileden kaynaklı en önemli neden olarak ailenin eğitim ve kültür düşüklüğü, okuldan kaynaklı en önemli neden olarak da okul yöneticisi ve öğretmenlerin veli katılım ve desteğine gereken önemi vermemesi ve bu konuda ailelere yardımcı olmamasını belirtmiştir.

İnal (2006) çalışmasında 2004-2005 yıllarında Afyonkarahisar ili merkez ilçesindeki anaokulları ve ilköğretim bünyesinde görev yapan 81 öğretmenin okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan programlara ailelerin katılımını arttırmak için yapılabilecek etkinlikler ile ilgili görüşlerini değerlendirmiştir. Araştırma sonucuna göre öğretmenler aile katılımının eğitim kurumuna olumlu etkisi olduğunu kabul etmişlerdir. Ancak öğretmenlerin katılımı sağlamaya yönelik yöntemleri ve etkinlikleri uygulama noktasında eksik kaldıkları ve buna bağlı olarak aile katılımının yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmada okul statüsü ile iletişim boyutu; okul hizmet süresi ile okul çevresiyle işbirliği süreci, evde öğrenme, gönüllülük, anne baba olma sorumluluğu, karar verme süreci ve iletişim boyutu; ailelerin sosyo ekonomik düzeyi ile gönüllülük ve okul çevresiyle işbirliği süreci boyutu; ailelerin öğrenim düzeyi ile gönüllülük boyutu; öğretmenlerin mezun oldukları kurum ile iletişim ve evde öğrenme boyutu; öğretmenlerin sahip oldukları çocuk sayısı ile anne-baba olma sorumluluğu boyutu; öğretmenlerin kıdem süreleri ile anne-baba olma sorumluluğu boyutu ve öğretmenlerin okul öncesi eğitimiyle ilgili hizmet içi eğitim alma durumları ile iletişim, gönüllülük ve karar verme süresi boyutları arasında anlamlı ilişki bulunduğu sonucuna varmıştır.

Keçeli Kaysılı (2008) çalışmasında akademik başarının artırılmasında aile katılımı ile ilgili literatür taraması yaparak Shumow ve Miller (2001)'in, genç ergenlerle yaptıkları çalışmada, başarılı olmayan öğrencilerin ailelerinin ödev yardımında daha fazla katılım gösterdiklerini, başarılı öğrencilerin ailelerinin ise daha çok okulda katılım gösterdikleri ve babaların okuldaki katılımlarının, annelere göre daha az olduğu ancak evdeki katılımın benzer olduğu sonucunu bulduklarını belirtmiştir. Ayrıca aile katılımını engelleyen etkenlerden bazılarını ailelerin sosyo-ekonomik düzeylerini, sosyokültürel yapıları, bireysel özellikleri belirtmiştir. Öneri olarak bu etkenlerin okullar ve öğretmenler tarafından göz önünde bulundurularak gerekli düzenlemeler yapılabileceğini belirtmiştir. Ülkemizde aile, öğretmen ve yönetici tarafından aile katılımının benimsenmediğini bu alanda yapılacak çalışmaların eğitimcileri ve aileleri bilinçlendirmede önemli bir adım olacağını belirtmiştir.

Ceylan ve Akar (2010) çalışmalarında ortaöğretimde okul-aile işbirliği ile ilgili öğretmen ve veli görüşlerini incelemek üzere Karacasu Lisesi'ndeki 25 öğretmen ve 200 veliye anket uygulamışlardır. Araştırmanın bulgularına göre hem velilerin hem de öğretmenlerin mevcut okul-aile işbirliğini geliştirme konusunda görüş birliğinde oldukları sonucuna varmışlardır. Ayrıca velilerin ekonomik durumunu ve ulaşım sorunlarını, çalışma saatlerinin uygun olmamasını, öğrencilerin okuldaki haber ve istekleri velilere iletmemesini, öğretmen-veli görüşmelerinin düzenli bir şekilde planlanmamasını, velilerin okula nasıl katkı sağlayacaklarını bilmemelerini okul aile işbirliğini engelleyen etkenler olarak belirtmişlerdir.

Erdoğan ve Demirkasımoğlu (2010) çalışmalarında ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin ilköğretim okullarında görev yapan 10 öğretmen ve 10 yöneticinin görüşlerini incelemişlerdir. Sonuç olarak öğretmen ve yöneticilerin ailelerin eğitim sürecine katılımının gereği konusunda hemfikir olduğu ancak çoğunun uygulamada aynı hassasiyeti göstermediği belirtmişlerdir. Ailelerin çoğunun katılım konusunda isteksiz ve pasif olduğunu, katılmalarının okula gelip bilgi alışverişi yapmak, öğretmenlerin tavsiyesini almak, çağrıldığında toplantılara katılmak gibi etkinliklerle sınırlı olduğunu belirtmişlerdir. Ailelerin sürece katılımını engelleyen etkenlerde ilk sırada ailelerin ve eğitimcilerin olumsuz tavırları yer aldığını ve bu etkenlerin giderilmesi veya katılımı arttırmaya yönelik çalışmaların yapılmadığını da belirtmişlerdir.

Güleç ve Genç (2010) çalışmalarında Çanakkale'deki 9 okul öncesi eğitim kurumundaki okul aile işbirliği hakkında 35 öğretmen ve 180 ailenin görüşlerini değerlendirerek araştırma sonucunda okul-aile toplantılarının düzenli olarak yapıldığını belirtmişlerdir. Çamlıbel Çakmak (2010) okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı ile ilgili araştırmasında ev ile okul arasındaki koordinasyonu sağlayarak çocukların gelişimlerinde ve eğitimlerinde birlikte hareket etmenin ve bu sayede bu süreci desteklemenin amaçlandığı aile katılımı çalışmalarının çocuğunun eğitimsel ve gelişimsel anlamda desteklenmesine, ailelerin çocuklarının eğitimi konusunda daha bilinçli ve etkin olabilmelerine, öğretmenlerin mesleki doyum ve verimlilik anlamında gelişimlerine ve ayrıca programın daha etkili uygulanmasına önemli katkılar sağladığını tespit etmiştir.

Argon ve Kıyıcı (2012) çalışmalarında ilköğretimde görev yapan 150 öğretmene aile katılımıyla ilgili 6 soru yöneltmişlerdir. Sonuç olarak aile katılımının öğrencinin gelişimini ve akademik başarısını arttırdığı ancak katılım düzeyinin istenen düzeyde olmadığı belirtmişlerdir. Bu durumun öğretmenin performansını, motivasyonunu olumsuz etkilediğini; öğrencilerde ise davranış bozuklukları, akademik başarısızlık, isteksizlik, yalnızlık ve güvensizlik gibi sorunlar ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Ailelerin

eğitim s¼recine katılımını engelleyen unsurların eğitim, k¼lt¼r, ekonomik d¼zeylerinin d¼ř¼k olması, yoğun iş temposu, aile içi sorunlar olduğunu ailelerin eğitim s¼recine katılımını arttırmak için toplantı, konferans vb. etkinlikler ile ev ziyaretleri ve aileyi içine alan eğitsel- sosyal faaliyetler d¼zenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Lindberg ve Demircan (2013) alışmalarında Epstein ve arkadaşları tarafından geliştirilen “Ortaoğretim Okullarında Aile Katılımı: Oğretmen ve Veli Olekleri”ni T¼rkeye uyarlayıp 221 oğretmen ve 252 veliye uygulamışlardır. Oğretmen oleğinin 23 boyutlu yapısı 8 boyutlu ve veli oleğinin 24 boyutlu yapısı 7 boyutlu yapıya d¼n¼řt¼r¼lm¼řt¼r. Verilerin doğrulayıcı fakt¼r analizi için uygunluğunu g¼steren analizler model-veri uyumunu ortaya koymuştur. B¼ylece uyarlanan oleğin T¼rkiye’de kullanılması uygun g¼r¼lm¼řt¼r. Ayrıca araştırmacılar literat¼r taraması yaparak aile katılımının oğrenci ¼zerindeki etkileri ile ilgili çalışmaların çoğunluğunun ergenlik d¼nemi ile d¼řen akademik başarı ve artan disiplin sorunları ¼zerine yoğunlaştığını belirtmişlerdir. Araştırmaların, sistemli ve d¼zenli aile katılım uygulamalarının, ergenin akademik başarısı ve oğrenmeye g¼d¼lenmesinde etkili olduğunu g¼sterdiđini; katılımın, oğrencilerin okula bağlılığını, sınıftaki katılımını ve ¼st eğitim kurumlarına devam etme olasılığını arttırdığını da ifade etmektedirler.

2.5.2. Yurtdışında yapılan alışmalar

Aileye ilişkin değişkenler ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlayan araştırmalar iki farklı bakış açısıyla konuyu incelemişlerdir (Martinez-Pons, 1996): akademik başarı ve sosyal fakt¼rler (anne-babanın çocuklarının başarısına ve gelecekteki yaşantısına ilişkin beklentileri, ekonomik ve k¼lt¼rel ¼zellikler vb.) arasındaki ilişki ve oğrenme s¼releri ve ailenin bu oğrenme s¼relerine katılımı arasındaki ilişki. Bu bağlamda aile katılımı ve çocukların akademik başarılarına ilişkin araştırmaları; ailelerin davranışları ile çocukların motivasyonları, benlik algıları, çabaları, tutumları ve diğer ¼zellikleri arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalar (Marchant, Paulson, ve Rothlisberg, 2001) ve ailelerin oğrenme s¼relerini destekleyici ve engelleyici katılımlarının nasıl gerçekleştiğine ilişkin yapılan araştırmalar olmak ¼zere iki başlıkta toplamak m¼mk¼nd¼r (Martinez-Pons, 1996).

Marchant, Paulson, ve Rothlisberg (2001) araştırmalarında oğrencilerin akademik başarılarıyla, aile ve okul bağlamında ilişkili ¼zellikleri tanımlamışlardır. Anne ve baba stilleri (anne babaların çocuklarıyla ilgilenmeleri), aile katılımı (ailenin değerleri, okul etkinliklerine katılımları), oğretme şekilleri (oğretmenin denetimi, ilgisi) ve okul atmosferi (okulun ilgisi/cevap vermesi, sosyal evre desteği) oğrencilerin akademik başarılarına etki etse de, oğrencilerinin kendine g¼ven duygularının ve

motivasyonlarının akademik başarılarında daha önemli bir etken olduğu tespit edilmiştir.

Moore, Lasky ve diğerleri (2001) okul ve aile işbirliğini engelleyen durumları sınıflandırmışlardır. Buna göre katılımı engelleyen etmenler, kişisel-duygusal nedenler ve toplumsal-örgütsel nedenler olmak üzere iki başlıkta incelenebilir. Kişisel ve duygusal nedenler arasında ailelerin okul etkinliklerine gösterdikleri ilgi, anne-babalık yetileri ve çocuklarına sağladıkları destekler ile öğretmenlerin ailelere ilişkin sosyal olarak olumsuz varsayımlarda bulunmaları yer almaktadır. Toplumsal, örgütsel nedenler ise; ailenin sosyal koşulları, çocuğa ilişkin değerlendirmenin tek taraflı olarak eğitimci tarafından gerçekleştirilmesi, aile katılımına ilişkin öğretmen ve anne babanın farklı beklentiler içerisinde olması, ailelerin dışlanması, ortaklığa ilişkin düzenlemelerin olmaması gibi konulardan oluşmaktadır.

Albritton (2003) "Öğretmen Olarak Veliler: Çocuk Eğitiminde Ebeveyn Katılımını Geliştirme (Parents as Teachers: Advancing Parent Involvement in Child's Education)" başlıklı çalışmasında, aile eğitim programlarına katılmış ve katılmamış olan ailelerin okulla iş birliği yapma düzeyleri arasında herhangi bir fark olup olmadığını araştırmıştır. Elde edilen sonuçlar aile eğitim programlarına katılan ebeveynlerin okulla ilgili etkinliklere daha çok katıldıklarını ve evde yapmaları gereken etkinliklere daha çok özen gösterdiklerini ortaya koymuştur (akt. Topcu, 2013).

Wherry (2004) aile katılımının öğrenci, aile ve okul-toplum açısından etkilerini şöyle sıralamaktadır: Öğrenci açısından faydaları; yüksek notlar ve test puanları, okula yüksek oranda devam ve ödevlerin daha çok yapılması, özel eğitime duyulan gereksinimin azalması, olumlu tutum ve davranışlarda artış, yüksek mezuniyet oranları, yükseköğrenim kurumlarına devamda artış ve sosyal becerilerin gelişmesidir. Aile açısından faydaları; okulda kendilerine olan güvenlerinin artması, öğretmenlerin aileler ile ilgili düşüncelerinin daha olumlu ve öğrencilerden beklentilerinin daha yüksek olması, ebeveyn olarak kendilerine güven duygularının artması, çocuklarına yardımcı olmada becerilerinin artması ve ebeveyn olarak kendi eğitimlerini devam ettirmeleri ve kendilerini geliştirmeleridir. Okul ve toplum açısından faydaları; Öğretmenlerin morallerinin yükselmesi, ailelerin öğretmenleri daha iyi değerlendirmeleri ve okula daha çok destek sağlaması, yüksek öğrenci başarısı ve toplum içinde iyi bir yere sahip olmalarıdır.

Aile katılımında gelirin etkisi üzerine çalışmalarda genel olarak ailenin sosyo-ekonomik yapısı ile eğitime katılım arasında ilişkinin olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ailenin ikamet ettiği yerleşim yeri, anne babanın eğitim düzeyi, anne babanın mesleği,

aile büyüklüğü, kaçınıcı çocuk olduğu ve aile geliri gibi ailesel faktörlerin çocuğun eğitime katılımında etkili olduğu belirtilmektedir. Özellikle anne babanın eğitim düzeyi ve aile gelirinin çocuğun eğitime katılımında önemli faktörler olduğu ve diğer sosyo-ekonomik değişkenlerle yüksek düzeyde bir korelasyon gösterdiği belirtilmektedir (Blanden ve Gregg, 2004; Smits ve Hoşgör, 2006; Crosnoe, Mistry ve Elder, 2002; Behrman ve Knowles, 1999; Machin ve Vignoles, 2004, akt. Tomul, 2007). James (2008) eğitime aile katılımının önündeki engelleri ve bazı ailelerin çocuklarının eğitiminde yer almama sebeplerini araştırmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmış, veriler nitel ve nicel veri toplama teknikleriyle toplanmıştır. Araştırmada evren olarak ilköğretim okullarının beşinci sınıfına devam eden öğrencilerin aileleri alınmıştır. Bu aileler arasından seçilen 100 kadar veli örneklem olarak belirlenmiş ve onlara anket uygulanmıştır. Çalışmada, etnik köken, cinsiyet, eğitim seviyesi ve aile yapısı gibi değişkenlerin aile katılımını etkileyip etkilemediğine bakılmıştır (akt. Topcu, 2013).

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi olduğundan araştırma yöntemi olarak tarama modelinde betimsel yöntem kullanılmıştır. Tarama modelinde araştırmacılar bireylerin, grupların ya da fiziksel ortamların özelliklerini özetlemektedirler (Büyüköztürk, 2012).

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini İstanbul ili Sultanbeyli ilçesindeki resmi liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise belirtilen evrenden tesadüfi yolla seçilen 150 öğretmen oluşturmaktadır. Tesadüfi örnekleme (Rastlantısal örnekleme) saptanan örneklem büyüklüğüne göre evrenin herhangi bir parçasının alınmasıdır. Araştırma birimlerinin seçimi rastlantısal olarak yapılır ("<http://slideplayer.biz.tr/slide/1919062/>" 2016). Seçilen öğretmenlerin 75'i kadın 75'i erkektir. Öğretmenlerin çoğu 33 yaşın altında ve 5 yıldan az kıdemlidir. 118'i kültür dersi öğretmeni ve 32'si meslek dersi öğretmenidir. Eğitim fakültesinden mezun öğretmen sayısı 46'dır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek için "Demografik Bilgi Formu" ve ortaöğretimde çalışan öğretmenlerin velilerin eğitim-öğretim sürecine katılımıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla açık uçlu soru tekniğine uygun yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan "Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu" kullanılmıştır.

Araştırmacı tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Formu; çalışmaya katılan öğretmenlerin yaş, cinsiyet, branş, kıdem, mezun olduğu fakülte türü, medeni durum ve çocuk sahibi olması özelliklerini tespit etmek üzere 7 sorudan oluşmaktadır. Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu ise aile katılımıyla ilgili öğretmen görüşlerini belirlemek üzere 9 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular oluşturulurken Argon

ve Kıyıcı (2012)'nin "İlköğretim Kurumlarında Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri" adlı çalışmasından yararlanılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu aşamada "Demografik Bilgi Formu" ve "Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu" ndan elde edilen veriler araştırmacı tarafından içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi sonucunda elde edilen veriler sayısal değerlere dönüştürülmüştür. Bu dönüştürme işlemi araştırmacı ve 2 eğitim bilimci tarafından ayrı ayrı puanlanıp sonuçlar karşılaştırılarak puanlamanın son hali verilmiştir. Sayısal veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programına aktarılıp, istatistiksel analizleri yapılmıştır. Anılan paket programdan yararlanarak;

1. Öğretmen görüşlerinin belirlenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (Ss) kullanılmıştır.

2. Görüşler arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde ise değişkenlerin düzeylerine göre; aritmetik ortalama (\bar{X}), standart sapma (Ss), t testi ve varyans analizi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak 0,05 alınmıştır. Alt problemlerin çözümünde iki ayrı grubun ortalamalarını karşılaştırmak için "Bağımsız örneklem T Testi", ikiden fazla grubun ortalamalarını karşılaştırmak için "Oneway Anova" varyans analizi sonucunda gruplar arasında ortaya çıkan anlamlı farklılıkların, hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek için çoklu karşılaştırmalarda kullanılan "LSD testi" kullanılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Araştırma Grubunun Özellikleri

Bu bölümde ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin kişisel bilgileri değerlendirilmiştir (bkz. Ek-1). Kişisel bilgi formundaki cevaplar dikkate alınarak öğretmenlerin yaş, cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olmaları, branş, kıdem ve mezun oldukları fakülte türü bilgilerine ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

4.1.1. Öğretmenlerin yaşına ilişkin bulgular

Çizelge 1.Öğretmenlerin yaşına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

YAŞ	N	%
23-27 yaş	47	31,3
28-32 yaş	51	34,0
33-37 yaş	29	19,3
38-42 yaş	12	8,0
43 yaş ve üstü	11	7,3
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.1'de verilmiştir. Buna göre katılımcıların %31'inin 23-27 yaş, %34'ünün 28-32 yaş, %19'unun 33-37 yaş, %8'inin 38-42 yaş aralığında, %7'sinin ise 43 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre katılımcıların çoğunluğunun 28-32 yaş aralığında toplandığı söylenebilir.

4.1.2. Öğretmenlerin cinsiyetine ilişkin bulgular

Çizelge 2.Öğretmenlerin cinsiyetine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

CİNSİYET	N	%
Kadın	75	50,0
Erkek	75	50,0
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.2'de verilmiştir. Buna göre katılımcıların %50'sinin kadın, %50'sinin erkek olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre katılımcıların cinsiyete göre sayıları eşittir.

4.1.3. Öğretmenlerin branşlarına ilişkin bulgular

Çizelge 3.Öğretmenlerin branşlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

BRANŞ	N	%
Kültür dersi öğretmeni	118	78,7
Meslek dersi öğretmeni	32	21,3
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.3'te verilmiştir. Buna göre katılımcıların yaklaşık %79'unun kültür dersi öğretmeni ve %21'inin meslek dersi öğretmeni olduğu görülmektedir.

4.1.4. Öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin bulgular

Çizelge 4.Öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

KIDEM	N	%
0-5 yıl	104	69,3
6-10 yıl	18	12,0
11-15 yıl	13	8,7
15 yıldan fazla	15	10,0
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.4'te verilmiştir. Buna göre katılımcıların %69'unun 0-5 yıl, %12'sinin 6-10 yıl, yaklaşık %9'sunun 11-15 yıl, %10'unun ise 15 yıldan fazla kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre katılımcıların çoğunluğunun 0-5 yıl arasında kıdemli olduğu ve ağırlıklı olarak düşük kıdemli öğretmenlerin araştırmaya dahil edildiği söylenebilir.

4.1.5. Öğretmenlerin medeni durumuna ilişkin bulgular

Çizelge 5.Öğretmenlerin medeni durumlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

MEDENİ DURUM	N	%
Bekâr	68	45,3
Evli	82	54,7
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin medeni durumlarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.5'te verilmiştir. Buna göre katılımcıların %45'inin bekar, yaklaşık %55'inin ise evli olduğu görülmektedir.

4.1.6. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne ilişkin bulgular

Çizelge 6.Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

MEZUN OLDUĞU FAKÜLTE TÜRÜ	N	%
Diğer fakültelerden mezun	104	69,3
Eğitim fakültesinden mezun	46	30,7
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.6'da verilmiştir. Buna göre katılımcıların yaklaşık %31'inin eğitim fakültesi mezunu, %69'unun diğer fakültelerden mezun olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre katılımcıların çoğunluğunun öğretmenlik eğitimi almadığı söylenebilir.

4.1.7. Öğretmenlerin çocuk sahibi olmasına ilişkin bulgular

Çizelge 7.Öğretmenlerin çocuk sahibi olmasına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

ÇOCUK SAHİBİ	N	%
Hayır	97	64,7
Evet	53	35,3
Toplam	150	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çocuk sahibi olmasına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge.7'de verilmiştir. Buna göre katılımcıların %35'inin çocuk sahibi olduğu yaklaşık %65'inin çocuk sahibi olmadığı görülmektedir.

4.2. Öğretmenlerin Aile Katılımı İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde çalışmaya katılan öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşleri incelenecektir. Bu görüşler çalışmada kullanılan "Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu"ndaki sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda tespit edilerek analiz edilmiştir (bkz. Ek-2).

4.2.1. Öğretmenlerin veliye özel toplantı yapıp yapmamasına ilişkin bulgular

Çizelge 8.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde ve ortalama değerleri

ÖZEL TOPLANTI	N	%	\bar{X}
Evet Yapıyorum	80	53,3	,54
Bazen Yapıyorum	16	10,7	,11
Yapmıyorum	54	36,0	,36
Toplam	150	100	1,83

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde ve ortalama değerleri Çizelge.8’de verilmiştir.

Öğretmenlerin çoğu veliye özel toplantı yapmaktadır ($\bar{X} =,54$). Veliye bazen özel toplantı yapan 16 ($\bar{X} =,11$), hiç toplantı yapmayan 54 ($\bar{X} =,36$) öğretmen bulunmaktadır.

4.2.1.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliye özel toplantı yapımlarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 9.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Özel Toplantı	Kadın	75	1,88	0,929	,699	14	,48
	Erkek	75	1,77	0,938		8	5

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.9’da verilmiştir. Erkek ve kadın öğretmenler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>,05$). Ancak erkek öğretmenler ($\bar{X} =1,77$) kadın öğretmenlerden ($\bar{X} =1,88$) daha çok özel toplantı yapmaktadırlar.

4.2.1.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 10.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaşına göre yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
23-27 yaş	47	1,66	,891
28-32 yaş	51	2,06	,925
33-37 yaş	29	1,79	,940
38-42 yaş	12	1,67	,985
43 yaş ve üstü	11	1,73	1,009
Toplam	150	1,83	,932

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaşa göre yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.10’da verilmiştir. Buna göre 23-27 yaş arası 47 ($\bar{X} =1,66$), 28-32 yaş arası 51 ($\bar{X} =2,06$), 33-37 yaş arası 29 ($\bar{X} =1,79$), 38-42 yaş arası 12 ($\bar{X} =1,67$), 43 yaş ve üstü 11 ($\bar{X} =1,73$) öğretmen bulunmaktadır. Öğretmenlerin çoğunluğunu 28-32 yaş aralığındakiler oluşturmaktadır.

Çizelge 11.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Gruplar arası	4,510	4	1,127		
Grup içi	124,984	145	,862	1,308	,270
Toplam	129,493	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge.11’de verilmiştir. Buna göre yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.1.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliye özel toplantı yapıp yapmamalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 12.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Kültür dersi öğretmeni	118	1,83	,927	,097	148	,923
Meslek dersi öğretmeni	32	1,81	,965			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların branşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.12’de verilmiştir. Buna göre kültür dersi ($\bar{X} =1,83$) ve meslek dersi ($\bar{X} =1,81$) öğretmenleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.1.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliye özel toplantı yapmalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 13.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Diğer fakültelerden mezun	104	1,90	,940	1,531	148	,128
Eğitim Fakültesinden mezun	46	1,65	,900			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.13’te verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesi mezunu ($\bar{X} =1,65$) ve diğer fakültelerden mezun ($\bar{X} =1,90$) öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.1.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliye özel toplantı yapımlarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 14.Öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Bekar	68	1,82	,929	,037	148	,970
Evli	82	1,83	,940			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.14’te verilmiştir. Buna göre bekar ($\bar{X}=1,82$) ve evli ($\bar{X}=1,83$) öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.2. Öğretmenlerin veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular

Çizelge 15.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

ÇAĞIRMA SEBEBİ	N	%	\bar{X}	Ss
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	81	54	,54	,500
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	85	56,7	,57	,497
Okula çağırıyor	17	11,3	,11	,318

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.15’te verilmiştir. Öğretmenlerin 81’i ($\bar{X}=,54$) özel durum, 85’i ($\bar{X}=,57$) genel durum için veliyi çağırmaktadır. 17 ($\bar{X}=,11$) öğretmen veliyi okula çağırmamaktadır. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu öğrencinin ders durumu, devamsızlığı vs. için veliyi okula çağırmaktadır.

4.2.2.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular

Çizelge 16.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	Kadın	75	,57	,498	,815	148	,416
	Erkek	75	,51	,503			
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Kadın	75	,52	,503	1,151	148	,252
	Erkek	75	,61	,490			
Okula çağırılmıyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443
	Erkek	75	,09	,293			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.16’da verilmiştir. Buna göre erkek ve kadın öğretmenlerin veliyi okula özel durumlar nedeniyle çağırma ($t=,815$, $p>,05$); genel konular için çağırma ($t=1,151$, $p>,05$) ve hiçbir şekilde çağırmama durumları arasında ($t=,769$, $p>,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre veliyi özel durum için okula çağırın kadın öğretmen ($\bar{X} =,57$) erkek öğretmenden ($\bar{X} =,51$) fazladır. Erkek öğretmenler daha çok genel durum için veliyi okula çağırmaktadırlar. Veliyi hiçbir şekilde okula çağırmayan öğretmenler arasında kadınlar çoğunluktadır.

4.2.2.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular

Çizelge 17.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	23-27 yaş	47	,51	,505
	28-32 yaş	51	,59	,497
	33-37 yaş	29	,52	,509
	38-42 yaş	12	,50	,522
	43 yaş ve üstü	11	,55	,522
	Toplam	150	,54	,500
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	23-27 yaş	47	,66	,479
	28-32 yaş	51	,59	,497
	33-37 yaş	29	,48	,509
	38-42 yaş	12	,50	,522

Çizelge 17. (Devam) Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,57	,497
Okula çağırıyor	23-27 yaş	47	,09	,282
	28-32 yaş	51	,14	,348
	33-37 yaş	29	,10	,310
	38-42 yaş	12	,08	,289
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405
	Toplam	150	,11	,318

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.17’de verilmiştir. Buna göre 23-27 yaş arasındaki 47 öğretmenin %51’i, 28-32 yaş arasındaki 51 öğretmenin %59’u, 33-37 yaş arasındaki 29 öğretmenin %52’si, 38-42 yaş arasındaki 12 öğretmenin %50’si ve 43 yaş ve üstü 11 öğretmenin %55’i veliyi özel durum için okula çağırmaktadır.

23-27 yaş arasındaki 47 öğretmenin %66’sı, 28-32 yaş arasındaki 51 öğretmenin %59’u, 33-37 yaş arasındaki 29 öğretmenin %48’i, 38-42 yaş arasındaki 12 öğretmenin %50’si ve 43 yaş ve üstü 11 öğretmenin %36’sı veliyi genel durum için okula çağırmaktadırlar.

23-27 yaş arasındaki 47 öğretmenin %9’u, 28-32 yaş arasındaki 51 öğretmenin %14’ü, 33-37 yaş arasındaki 29 öğretmenin %10’u, 38-42 yaş arasındaki 12 öğretmenin %8’i ve 43 yaş ve üstü 11 öğretmenin %18’i veliyi okula çağırmamaktadırlar.

Ortalamalara bakıldığında 23-27 yaş arasındaki öğretmenlerin ($\bar{X} =,66$), 33-37 yaş arasındaki öğretmenlerin ($\bar{X} =,52$) ve 43 yaş ve üstü öğretmenlerin ($\bar{X} =,55$) çoğunluğu veliyi genel durum için okula çağırmaktadırlar. 28-32 yaş arasındaki ($\bar{X} =,59$) ve 38-42 yaş arasındaki ($\bar{X} =,50$) öğretmenlerin genel durum ve özel durum ortalamaları eşittir. Veliyi okula çağırmayanların çoğunluğunu 28-32 yaş arasındaki öğretmenler oluşturmaktadır.

Çizelge 18.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

ÇAĞIRMA SEBEBİ		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	Gruplar arası	,194	4	,048	,189	,944
	Grup içi	37,066	145	,256		
	Toplam	37,260	149			
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Gruplar arası	1,140	4	,285	1,158	,332
	Grup içi	35,693	145	,246		
	Toplam	36,833	149			
Okula çağırıyor	Gruplar arası	,132	4	,033	,320	,864
	Grup içi	14,941	145	,103		
	Toplam	15,073	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge.18’de verilmiştir. Buna göre veliyi öğrencinin özel durumu için okula çağırma, genel durumu için okula çağırma ve veliyi okula çağırmama yanıtları arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir ($p > ,05$).

Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin veliyi okula çağırma nedenleri öğretmenlerin yaş aralıklarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.2.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular

Çizelge 19.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	Kültür dersi	118	,54	,500	,111	148	,912
	Meslek dersi	32	,53	,507			
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Kültür dersi	118	,59	,493	1,259	148	,210
	Meslek dersi	32	,47	,507			
Okula çağırıyor	Kültür dersi	118	,11	,314	,233	148	,816
	Meslek dersi	32	,13	,336			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.19’da verilmiştir. Buna göre kültür ve meslek öğretmenlerinin veliye okula özel durumlar nedeniyle çağırma (t=,111, p>,05); genel konular için çağırma (t=1,259, p>,05) ve hiçbir şekilde çağırmama durumları arasında (t=,233, p>,05) istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre kültür öğretmenlerinin ($\bar{X} = ,59$) çoğunluğu veliyi öğrencinin genel durumu için okula çağırırken, meslek öğretmenleri ($\bar{X} = ,53$) veliyi öğrencinin özel durumu için okula çağırmaktadırlar. Veliyi okula çağırmayan kültür öğretmenlerinin sayısı (n=118, $\bar{X} = ,11$) meslek öğretmenlerinden (n=32, $\bar{X} = ,13$) fazladır.

4.2.2.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliyi okula çağırma nedenlerine ilişkin bulgular

Çizelge 20.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																				
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	Diğer Fakülteler	104	,51	,502	1,120	148	,265																				
	Eğitim fakültesi	46	,61	,493				Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Diğer Fakülteler	104	,57	,498	,024	148	,981	Eğitim fakültesi	46	,57	,501	Okula çağırmıyor	Diğer Fakülteler	104	,13	,332	,674	148	,501
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Diğer Fakülteler	104	,57	,498	,024	148	,981																				
	Eğitim fakültesi	46	,57	,501				Okula çağırmıyor	Diğer Fakülteler	104	,13	,332	,674	148	,501	Eğitim fakültesi	46	,09	,285								
Okula çağırmıyor	Diğer Fakülteler	104	,13	,332	,674	148	,501																				
	Eğitim fakültesi	46	,09	,285																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.20’de verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesi ve diğer fakülte mezunu öğretmenlerin veliyi okula özel durum için çağırma (t=,265 p>,05); genel durum için çağırma (t=,981, p>,05) ve hiçbir şekilde çağırmama durumları arasında (t=,501, p>,05) istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin ($\bar{X} = ,61$) çoğu veliyi özel durum için okula çağırırken, diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin ($\bar{X} = ,57$) çoğu veliyi genel

durum için okula çağırılmaktadırlar. Hiçbir şekilde veliyi okula çağırılmayanların çoğunluğunu diğer fakültelerden mezun ($n=104$, $\bar{X} = ,09$) öğretmenler oluşturmaktadır.

4.2.2.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliye özel toplantı yapımlarıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 21.Öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

ÇAĞIRMA SEBEBİ	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Özel durum (sorun, davranış, sağlık, disiplin vs.)	Bekar	68	,50	,504	,892	148	,374
	Evli	82	,57	,498			
Genel durum (ders, devamsızlık vs.)	Bekar	68	,56	,500	,175	148	,861
	Evli	82	,57	,498			
Okula çağırılmıyor	Bekar	68	,12	,325	,151	148	,880
	Evli	82	,11	,315			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyi okula hangi konu için çağırıyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.21’de verilmiştir. Buna göre bekar ve evli öğretmenlerin veliyi özel durum için çağırma ($t=,892$, $p>,05$); genel durum için çağırma ($t=,175$, $p>,05$) ve hiçbir şekilde okula çağırılmama durumları arasında ($t=,151$, $p>,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak veliyi özel durum ($n=82$, $\bar{X} = ,57$) ve genel durum ($n=82$, $\bar{X} = ,57$) için çağırılanların çoğunluğu evli öğretmenlerdir. Veliyi okula çağırılmayan öğretmenler arasında bekar öğretmenlerin ortalaması evlilerden yüksek olmasına rağmen yine çoğunluğu evli öğretmenler oluşturmaktadır.

4.2.3. Öğretmenlerin veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 22.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

İLETİŞİME GEÇME ŞEKLİ	N	%	\bar{X}	Ss
Telefonla arayarak	132	88	,88	,326
Veli ziyareti yaparak	5	3,3	,03	,180
Yüz yüze iletişim kurarak	34	22,7	,23	,420
Öğrenciyle haber yollayarak	14	9,3	,09	,292
İletişime geçmiyor	4	2,7	,03	,162

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.22’de verilmiştir. Buna göre örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin 132’si ($\bar{X} = ,88$) telefonla arayarak; 34’ü ($\bar{X} = ,22$) yüz yüze iletişim kurarak; 14’ü ($\bar{X} = ,93$) öğrenciyle haber yollayarak ve 5’i ($\bar{X} = ,33$) veli ziyareti yaparak veliyle iletişime geçmektedirler. Öğretmenlerden 4’ü ($\bar{X} = ,27$) hiçbir şekilde veliyle iletişime geçemediklerini belirtmişlerdir. Veliyle en çok iletişim geçme şekli telefonla arama iken en az iletişime geçme şekli veli ziyarettir.

4.2.3.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 23.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	df	p																																												
Telefonla arayarak	Kadın	75	,87	,342	,500	148	,618																																												
	Erkek	75	,89	,311				Veli ziyareti yaparak	Kadın	75	,01	,115	1,364	148	,175	Erkek	75	,05	,226	Yüz yüze iletişim kurarak	Kadın	75	,23	,421	,000	148	1,000	Erkek	75	,23	,421	Öğrenciyle haber yollayarak	Kadın	75	,09	,293	,000	148	1,000	Erkek	75	,09	,293	İletişime geçmiyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443
Veli ziyareti yaparak	Kadın	75	,01	,115	1,364	148	,175																																												
	Erkek	75	,05	,226				Yüz yüze iletişim kurarak	Kadın	75	,23	,421	,000	148	1,000	Erkek	75	,23	,421	Öğrenciyle haber yollayarak	Kadın	75	,09	,293	,000	148	1,000	Erkek	75	,09	,293	İletişime geçmiyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443	Erkek	75	,09	,293								
Yüz yüze iletişim kurarak	Kadın	75	,23	,421	,000	148	1,000																																												
	Erkek	75	,23	,421				Öğrenciyle haber yollayarak	Kadın	75	,09	,293	,000	148	1,000	Erkek	75	,09	,293	İletişime geçmiyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443	Erkek	75	,09	,293																				
Öğrenciyle haber yollayarak	Kadın	75	,09	,293	,000	148	1,000																																												
	Erkek	75	,09	,293				İletişime geçmiyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443	Erkek	75	,09	,293																																
İletişime geçmiyor	Kadın	75	,13	,342	,769	148	,443																																												
	Erkek	75	,09	,293																																															

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.23’te verilmiştir. Buna göre görüşlerde anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Ancak ortalamalara bakıldığında kadın ($\bar{X} = ,87$) ve erkek ($\bar{X} = ,89$) öğretmenlerin çoğunluğu telefonla arayarak veliyle iletişime geçtiklerini belirtmişlerdir.

4.2.3.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 24.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
Telefonla arayarak	23-27 yaş	47	,89	,312
	28-32 yaş	51	,90	,300
	33-37 yaş	29	,86	,351
	38-42 yaş	12	,75	,452
	43 yaş ve üstü	11	,91	,302
	Toplam	150	,88	,326
Veli ziyareti yaparak	23-27 yaş	47	,02	,146
	28-32 yaş	51	,02	,140
	33-37 yaş	29	,07	,258
	38-42 yaş	12	,08	,289
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000
	Toplam	150	,03	,180
Yüz yüze iletişim kurarak	23-27 yaş	47	,21	,414
	28-32 yaş	51	,29	,460
	33-37 yaş	29	,17	,384
	38-42 yaş	12	,17	,389
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405
	Toplam	150	,23	,420
Öğrenciyle haber yollayarak	23-27 yaş	47	,02	,146
	28-32 yaş	51	,10	,300
	33-37 yaş	29	,14	,351
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302
	Toplam	150	,09	,292
İletişime geçmiyor	23-27 yaş	47	,04	,204
	28-32 yaş	51	,02	,140
	33-37 yaş	29	,03	,186
	38-42 yaş	12	,00	,000
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000
	Toplam	150	,03	,162

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.24’te verilmiştir. Buna göre tüm yaş aralığındaki öğretmenlerin çoğunluğu telefonla arayarak veliyle iletişime geçmektedirler. 23-27 yaş ($\bar{X} =,04$), 28-

32 yaş ($\bar{X} = ,02$) ve 33-37 yaş ($\bar{X} = ,03$) arasındaki öğretmenlerin bir kısmı veliyle hiçbir şekilde iletişime geçmemektedirler.

Çizelge 25.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

İletişim Şekli		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Telefonla arayarak	Gruplar arası	,255	4	,064	,593	,669
	Grup içi	15,585	145	,107		
	Toplam	15,840	149			
Veli ziyareti yaparak	Gruplar arası	,095	4	,024	,731	,572
	Grup içi	4,738	145	,033		
	Toplam	4,833	149			
Yüz yüze iletişim kurarak	Gruplar arası	,392	4	,098	,548	,701
	Grup içi	25,902	145	,179		
	Toplam	26,293	149			
Öğrenciyle haber yollayarak	Gruplar arası	,597	4	,149	1,790	,134
	Grup içi	12,096	145	,083		
	Toplam	12,693	149			
İletişime geçmiyor	Gruplar arası	,033	4	,008	,305	,874
	Grup içi	3,861	145	,027		
	Toplam	3,893	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge.25'te verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin telefonla arayarak, veli ziyareti yaparak, yüz yüze iletişim kurarak, öğrenciyle haber yollayarak, iletişime geçmiyor görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir ($p > ,05$).

4.2.3.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 26.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

İletişim Şekli	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Telefonla arayarak	Kültür dersi	118	,87	,335	,512	148	,609
	Meslek dersi	32	,91	,296			
Veli ziyareti yaparak	Kültür dersi	118	,03	,158	1,033	148	,303
	Meslek dersi	32	,06	,246			

Çizelge 26. (Devam) Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

İletişim Şekli	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Yüz yüze iletişim kurarak	Kültür dersi	118	,22	,416	,353	148	,724
	Meslek dersi	32	,25	,440			
Öğrenciyle haber yollayarak	Kültür dersi	118	,10	,304	,673	148	,502
	Meslek dersi	32	,06	,246			
İletişime geçmiyor	Kültür dersi	118	,11	,314	,233	148	,816
	Meslek dersi	32	,13	,336			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.26’da verilmiştir. Buna göre görüşlerde istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir ($p>,05$). Ancak kültür dersi ($\bar{X} =,87$) ve meslek dersi ($\bar{X} =,91$) öğretmenlerinin çoğu telefonla arayarak veliyle iletişime geçtiklerini belirtmişlerdir.

4.2.3.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 27. Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

İletişim Şekli	Mezun Olduğu		N	\bar{X}	Ss	T	df	p
	Fakülte Türü							
Telefonla arayarak	Diğer fakülteler	104	,87	,343	,825	148	,411	
	Eğitim fakültesi	46	,91	,285				
Veli ziyareti yaparak	Diğer fakülteler	104	,03	,168	,458	148	,648	
	Eğitim fakültesi	46	,04	,206				
Yüz yüze iletişim kurarak	Diğer fakülteler	104	,19	,396	1,513	148	,132	
	Eğitim fakültesi	46	,30	,465				
Öğrenciyle haber yollayarak	Diğer fakülteler	104	,09	,283	,428	148	,670	
	Eğitim fakültesi	46	,11	,315				
İletişime geçmiyor	Diğer fakülteler	104	,13	,332	,674	148	,501	
	Eğitim fakültesi	46	,09	,285				

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları

Çizelge.27'de verilmiştir. Buna göre görüşlerde istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.3.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre veliyle iletişime geçme yollarına ilişkin bulgular

Çizelge 28.Öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Telefonla arayarak	Bekar	68	,90	,306	,582	148	,561
	Evli	82	,87	,343			
Veli ziyareti yaparak	Bekar	68	,04	,207	,667	148	,506
	Evli	82	,02	,155			
Yüz yüze iletişim kurarak	Bekar	68	,24	,427	,228	148	,820
	Evli	82	,22	,416			
Öğrenciyle haber yollayarak	Bekar	68	,07	,263	,756	148	,451
	Evli	82	,11	,315			
İletişime geçmiyor	Bekar	68	,12	,325	,151	148	,880
	Evli	82	,11	,315			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.28’de verilmiştir. Buna göre görüşlerde istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.4. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 29.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir.	50	33,3	,33	,473
Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir.	8	5,3	,05	,225
Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	7	4,7	,05	,212
Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	15	10	,10	,301

Çizelge 29. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	14	9,3	,09	,292
Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	5	3,3	,03	,180
Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer (ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	6	4	,04	,197
Aileler çocuklarının eğitime katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır.	18	12	,12	,326
Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	50	33,3	,33	,473
Aileler bilinçsizdir.	12	8	,08	,272
Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	1	0,7	,01	,082
Fikrim yok	1	0,7	,01	,082

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.29’da verilmiştir. Buna göre öğretmenlerden 50’si ($\bar{X} = ,33$) çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir ve ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir; 18’i ($\bar{X} = ,12$) aileler çocuklarının eğitime katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır; 15’i ($\bar{X} = ,10$) ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir; 14’ü ($\bar{X} = ,09$) ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler; 12’si ($\bar{X} = ,08$) aileler bilinçsizdir; 8’i ($\bar{X} = ,05$) eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir; 7’si ($\bar{X} = ,05$) ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir; 6’sı ($\bar{X} = ,04$) aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek) ; 5’i ($\bar{X} = ,03$) aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar; 1’i ($\bar{X} = ,07$) öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır ve fikrim yok yanıtını vermişlerdir.

Öğretmenlerin büyük bir kısmı (n=50) çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir ve ailelerin eğitime katılımı düşük

seviyede, yetersizdir düşüncesinde yoğunlaşmışlardır. Bu yanıtı aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır yanıtı takip etmektedir. Öğretmenlerden 1'i öğretmenin ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalarının gerektiğini belirtmiştir.

4.2.4.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 30. Öğretmenlerin "Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?" sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																																																																																
Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir.	Kadın	75	,23	,421	2,826	148	,005*																																																																																																																																
	Erkek	75	,44	,500				Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	Kadın	75	,07	,251	,723	148	,471	Erkek	75	,04	,197	Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,04	,197	,385	148	,701	Erkek	75	,05	,226	Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,13	,342	1,360	148	,176	Erkek	75	,07	,251	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kadın	75	,15	,356	2,269	148	,025*	Erkek	75	,04	,197	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*	Erkek	75	,00	,000	Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319
Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	Kadın	75	,07	,251	,723	148	,471																																																																																																																																
	Erkek	75	,04	,197				Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,04	,197	,385	148	,701	Erkek	75	,05	,226	Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,13	,342	1,360	148	,176	Erkek	75	,07	,251	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kadın	75	,15	,356	2,269	148	,025*	Erkek	75	,04	,197	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*	Erkek	75	,00	,000	Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000								
Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,04	,197	,385	148	,701																																																																																																																																
	Erkek	75	,05	,226				Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,13	,342	1,360	148	,176	Erkek	75	,07	,251	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kadın	75	,15	,356	2,269	148	,025*	Erkek	75	,04	,197	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*	Erkek	75	,00	,000	Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																				
Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kadın	75	,13	,342	1,360	148	,176																																																																																																																																
	Erkek	75	,07	,251				Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kadın	75	,15	,356	2,269	148	,025*	Erkek	75	,04	,197	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*	Erkek	75	,00	,000	Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																
Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kadın	75	,15	,356	2,269	148	,025*																																																																																																																																
	Erkek	75	,04	,197				Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*	Erkek	75	,00	,000	Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																												
Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kadın	75	,07	,251	2,299	148	,023*																																																																																																																																
	Erkek	75	,00	,000				Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408	Erkek	75	,05	,226	Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																								
Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kadın	75	,03	,162	,830	148	,408																																																																																																																																
	Erkek	75	,05	,226				Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																																				
Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kadın	75	,16	,369	1,509	148	,133																																																																																																																																
	Erkek	75	,08	,273				Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492	Erkek	75	,36	,483	Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																																																
Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kadın	75	,31	,464	,689	148	,492																																																																																																																																
	Erkek	75	,36	,483				Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																																																												
Aileler bilinçsizdir.	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00																																																																																																																																
	Erkek	75	,08	,273				Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319	Erkek	75	,01	,115	Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																																																																								
Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kadın	75	,00	,000	1,000	148	,319																																																																																																																																
	Erkek	75	,01	,115				Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319	Erkek	75	,00	,000																																																																																																																				
Fikrim yok	Kadın	75	,01	,115	1,000	148	,319																																																																																																																																
	Erkek	75	,00	,000																																																																																																																																			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.30’da verilmiştir. Buna göre “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir” kadın öğretmen ($\bar{X} = ,23$), erkek öğretmen ($\bar{X} = ,44$) anlamlılık düzeyi en yüksek görüştür ($p < ,01$). “Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler”: kadın öğretmen ($\bar{X} = ,15$), erkek öğretmen ($\bar{X} = ,00$) ve “Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar”: kadın öğretmen ($\bar{X} = ,07$), erkek öğretmen ($\bar{X} = ,00$) görüşleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

4.2.4.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 31. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir.	23-27 yaş	47	,23	,428	33-37 ($p < ,05$)* 43 ve üstü, ($p < ,01$)*
	28-32 yaş	51	,27	,451	43 ve üstü, ($p < ,01$)*
	33-37 yaş	29	,45	,506	43 ve üstü, ($p < ,05$)*
	38-42 yaş	12	,33	,492	43 ve üstü, ($p < ,05$)*
	43 yaş ve üstü	11	,73	,467	
	Toplam	150	,33	,473	
Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	23-27 yaş	47	,09	,282	
	28-32 yaş	51	,04	,196	
	33-37 yaş	29	,03	,186	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,05	,225	
Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	23-27 yaş	47	,02	,146	
	28-32 yaş	51	,08	,272	
	33-37 yaş	29	,03	,186	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,05	,212	
Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir	23-27 yaş	47	,13	,337	
	28-32 yaş	51	,10	,300	
	33-37 yaş	29	,07	,258	

Çizelge 31. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	
	Toplam	150	,10	,301	
Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	23-27 yaş	47	,02	,146	
	28-32 yaş	51	,18	,385	
	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,09	,292	
Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	23-27 yaş	47	,06	,247	
	28-32 yaş	51	,04	,196	
	33-37 yaş	29	,00	,000	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,03	,180	
Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer (ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	23-27 yaş	47	,02	,146	
	28-32 yaş	51	,02	,140	
	33-37 yaş	29	,03	,186	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405	
	Toplam	150	,04	,197	
Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	23-27 yaş	47	,13	,337	
	28-32 yaş	51	,16	,367	
	33-37 yaş	29	,07	,258	
	38-42 yaş	12	,17	,389	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,12	,326	
Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	23-27 yaş	47	,47	,504	38-42, (p<,01) * 43 ve üstü, (p<,05)*
	28-32 yaş	51	,33	,476	
	33-37 yaş	29	,31	,471	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	
	Toplam	150	,33	,473	
Aileler bilinçsizdir.	23-27 yaş	47	,04	,204	
	28-32 yaş	51	,06	,238	

Çizelge 31. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,25	,452	
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	
	Toplam	150	,08	,272	
Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	23-27 yaş	47	,00	,000	
	28-32 yaş	51	,00	,000	
	33-37 yaş	29	,03	,186	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,01	,082	
Fikrim yok	23-27 yaş	47	,00	,000	38-42, (p<,01)*
	28-32 yaş	51	,00	,000	
	33-37 yaş	29	,00	,000	38-42, (p<,01)*
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,01	,082	

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre frekans, ortalama, standart sapma ve LSD değerleri Çizelge.31’de verilmiştir. Buna göre “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 43 yaş ve üstü ($\bar{X} = ,73$); en düşük olan 23-27 yaş arasındır ($\bar{X} = ,23$). “Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 23-27 yaş arası ($\bar{X} = ,09$); en düşük olan 43 ve üstü ($\bar{X} = ,00$) yaş aralığıdır. “Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 28-32 ve 38-42 yaş arası ($\bar{X} = ,08$); en düşük olan 43 ve üstü yaş arasındır ($\bar{X} = ,00$). “Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 23-27 yaş arası ($\bar{X} = ,13$); en düşük olan 33-37 yaş arasındır ($\bar{X} = ,07$). “Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en

yüksek olan 28-32 yaş arası ($\bar{X} =,18$); en düşük olan 43 ve üstü yaş arasıdır ($\bar{X} =,00$). “Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileceklerini bilmiyorlar” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 23-27 yaş arası ($\bar{X} =,06$); en düşük olan 33-37, 38-42, 43 ve üstü yaş arasıdır ($\bar{X} =,00$). “Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer (ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 43 ve üstü ($\bar{X} =,18$); en düşük olan 23-27, 28-32 yaş arasıdır ($\bar{X} =,02$). “Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 38-42 yaş arası ($\bar{X} =,17$); en düşük olan 43 ve üstü yaş arasıdır ($\bar{X} =,00$). “Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 23-27 yaş arası ($\bar{X} =,47$); en düşük 38-42 yaş arasıdır ($\bar{X} =,08$). “Aileler bilinçsizdir” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 38-42 yaş arası ($\bar{X} =,25$); en düşük olan 23-27 yaş arasıdır ($\bar{X} =,04$). “Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 33-37 yaş arasıdır ($\bar{X} =,03$). Diğer yaş gruplarından bu görüşü belirten olmamıştır. “Fikrim yok” görüşünü belirten öğretmenler arasında ortalaması en yüksek olan 38-42 yaş arasıdır ($\bar{X} =,08$). Diğer yaş gruplarından bu görüşü belirten olmamıştır.

Sonuç olarak 23-27 ($\bar{X} =,47$) ve 28-32 ($\bar{X} =,33$) yaş arasındaki öğretmenlerin çoğunluğu “Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir” görüşünü; 33-37 ($\bar{X} =,45$), 38-42 ($\bar{X} =,33$), 43 ve üstü ($\bar{X} =,73$) yaştaki öğretmenlerin çoğunluğu “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir” görüşünü belirtmişlerdir.

Çizelge 32.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir	Gruplar arası	2,730	4	,683	3,234	,014*
	Grup içi	30,603	145	,211		
	Toplam	33,333	149			
Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	Gruplar arası	,110	4	,028	,534	,711
	Grup içi	7,463	145	,051		
	Toplam	7,573	149			

Çizelge 32. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir	Gruplar arası	,126	4	,032	,698	,594
	Grup içi	6,547	145	,045		
	Toplam	6,673	149			
Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir	Gruplar arası	,068	4	,017	,184	,946
	Grup içi	13,432	145	,093		
	Toplam	13,500	149			
Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Gruplar arası	,697	4	,174	2,105	,083
	Grup içi	11,997	145	,083		
	Toplam	12,693	149			
Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Gruplar arası	,103	4	,026	,791	,533
	Grup içi	4,730	145	,033		
	Toplam	4,833	149			
Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer (ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Gruplar arası	,282	4	,071	1,868	,119
	Grup içi	5,478	145	,038		
	Toplam	5,760	149			
Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Gruplar arası	,332	4	,083	,776	,542
	Grup içi	15,508	145	,107		
	Toplam	15,840	149			
Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir	Gruplar arası	2,265	4	,566	2,643	,036*
	Grup içi	31,068	145	,214		
	Toplam	33,333	149			
Aileler bilinçsizdir	Gruplar arası	,453	4	,113	1,550	,191
	Grup içi	10,587	145	,073		
	Toplam	11,040	149			
Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Gruplar arası	,028	4	,007	1,044	,387
	Grup içi	,966	145	,007		
	Toplam	,993	149			
Fikrim yok	Gruplar arası	,077	4	,019	3,032	,020*
	Grup içi	,917	145	,006		
	Toplam	,993	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Çizelge.32’de verilmiştir. Buna göre “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir”, “Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir”, “Fikrim yok” görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir ($p<,05$).

Gruplar arası farkın hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan LSD analizinde “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir” görüşünü 33-37 ($p<,05$) ve 43 yaş ve üstü ($p<,01$) yaştaki öğretmenler 23-27 yaşa göre; 43 ve üstü, ($p<,01$) yaştaki öğretmenler 28-32 yaşa göre; 43 ve üstü ($p<,05$) yaştaki öğretmenler 33-37 yaşa göre; 43 ve üstü, ($p<,05$) yaştaki öğretmenler 38-42 yaşa göre daha fazla benimsemektedirler. “Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir” görüşünü 38-42 ($p<,01$) ve 43 yaş ve üstü ($p<,05$) öğretmenler 23-27 yaşa göre daha fazla benimsemektedirler. “Fikrim yok” görüşünü 38-42, ($p<,01$) yaş aralığındaki öğretmenler 23-27 yaşa göre; 38-42 ($p<,01$) yaş arasındaki öğretmenler 33-37 yaşa göre daha fazla benimsemektedirler.

4.2.4.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 33.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																								
Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir.	Kültür dersi	118	,34	,475	,280	148	,780																																																								
	Meslek dersi	32	,31	,471				Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	Kültür dersi	118	,05	,221	,259	148	,796	Meslek dersi	32	,06	,246	Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,03	,182	1,424	148	,157	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kültür dersi	118	,12	,325	2,062	148	,041*	Meslek dersi	32	,00	,000	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239
Eğitime katılım konusunda bazı aileler ilgili, bazı aileler ise ilgisizdir	Kültür dersi	118	,05	,221	,259	148	,796																																																								
	Meslek dersi	32	,06	,246				Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,03	,182	1,424	148	,157	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kültür dersi	118	,12	,325	2,062	148	,041*	Meslek dersi	32	,00	,000	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239	Meslek dersi	32	,00	,000								
Ailenin ekonomik durumu eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,03	,182	1,424	148	,157																																																								
	Meslek dersi	32	,09	,296				Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kültür dersi	118	,12	,325	2,062	148	,041*	Meslek dersi	32	,00	,000	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239	Meslek dersi	32	,00	,000																				
Ailenin eğitim-kültür düzeyi eğitime katılımı etkilemektedir.	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598																																																								
	Meslek dersi	32	,13	,336				Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kültür dersi	118	,12	,325	2,062	148	,041*	Meslek dersi	32	,00	,000	Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239	Meslek dersi	32	,00	,000																																
Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler	Kültür dersi	118	,12	,325	2,062	148	,041*																																																								
	Meslek dersi	32	,00	,000				Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239	Meslek dersi	32	,00	,000																																												
Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar	Kültür dersi	118	,04	,202	1,182	148	,239																																																								
	Meslek dersi	32	,00	,000																																																											

Çizelge 33. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

Aileler öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgililer(ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek)	Kültür dersi	118	,05	,221	1,301	148	,195
	Meslek dersi	32	,00	,000			
Aileler çocuklarının eğitimine katılmamaktadırlar, sorumsuzlardır	Kültür dersi	118	,09	,292	1,950	148	,053
	Meslek dersi	32	,22	,420			
Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersizdir.	Kültür dersi	118	,35	,478	,701	148	,484
	Meslek dersi	32	,28	,457			
Aileler bilinçsizdir.	Kültür dersi	118	,08	,280	,409	148	,683
	Meslek dersi	32	,06	,246			
Öğretmen ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olmalıdır.	Kültür dersi	118	,00	,000	1,938	148	,055
	Meslek dersi	32	,03	,177			
Fikrim yok	Kültür dersi	118	,01	,092	,519	148	,604
	Meslek dersi	32	,00	,000			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.33’te verilmiştir. Buna göre “Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler” ($t= 2,062$, $p<,05$) görüşüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} = ,12$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} = ,00$).

4.2.4.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 34. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Diğer fakülteler	104	,32	,468	,623	148	,534
Eğitim fakültesi	46	,37	,488			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren

bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.34'te verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesinden ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin görüşünde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.4.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımıyla ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 35.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Bekar	68	,28	,452	1,274	148	,205
Evli	82	,38	,488			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.35'te verilmiştir. Buna göre evli ve bekar öğretmenlerin görüşünde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.5. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 36.Öğretmenlerin “Aileler çocukların eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin nedeni nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Aileler çocuklarının eğitim sürecine yeterince katılmamaktadırlar	58	38,7	,39	,628
Bazı aileler katılmakta bazı aileler katılmamaktadırlar	81	54,0	,54	
Aileler çocuklarının eğitim sürecine katılmaktadırlar	5	3,3	,03	
Ailenin ilgisizliği	33	22	,22	,416
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	48	32	,32	,468
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	44	29,3	,29	,457
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	14	9,3	,09	,292
Ailenin okula olan tutumu	17	11,3	,11	,318
Ailenin çocuk sayısı	3	2	,02	,140
Ailenin bilinçsiz olması	19	12,7	,13	,334

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocukların eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin nedeni nedir?” sorularına verdiği yanıtların yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.36’da verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin 81’i ($\bar{X} = ,54$) ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılma düzeyiyle ilgili “Bazı aileler katılmakta bazı aileler katılmamaktadırlar” görüşünü belirtirken; 58’i ($\bar{X} = ,39$) “Aileler çocuklarının eğitim sürecine yeterince katılmamaktadırlar”, ve 5’i ($\bar{X} = ,03$) “Aileler çocuklarının eğitim sürecine katılmaktadırlar” görüşünü belirtmişlerdir.

Katılım düzeyinin nedenleriyle ilgili görüş bildiren öğretmenlerin çoğu ailenin eğitim seviyesinin düşük olmasını ($n=48$, $\bar{X} = ,32$), ailenin sosyo-ekonomik düzeyini, iş yoğunluğunun olmasını ($n=44$, $\bar{X} = ,29$) ve ailenin ilgisizliğini ($n=33$, $\bar{X} = ,22$) neden olarak göstermişlerdir. Ailenin okula olan tutumu ($n=17$, $\bar{X} = ,11$); ailenin bilinçsiz olması ($n=19$, $\bar{X} = ,12$); ailenin çocuğuyla ilişkisi ($n=14$, $\bar{X} = ,09$) ve ailenin çocuk sayısının fazla olması ($n=3$, $\bar{X} = ,02$) belirtilen görüşlerdendir.

4.2.5.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 37.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																																
Katılım düzeyi	Kadın	75	1,53	,664	,648	148	,518																																																																																
	Erkek	75	1,60	,593				Ailenin ilgisizliği	Kadın	75	,21	,412	,196	148	,845	Erkek	75	,23	,421	Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kadın	75	,32	,470	,000	148	1,00	Erkek	75	,32	,470	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kadın	75	,28	,452	,356	148	,722	Erkek	75	,31	,464	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kadın	75	,11	,311	,558	148	,578	Erkek	75	,08	,273	Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798	Erkek	75	,12	,327	Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808
Ailenin ilgisizliği	Kadın	75	,21	,412	,196	148	,845																																																																																
	Erkek	75	,23	,421				Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kadın	75	,32	,470	,000	148	1,00	Erkek	75	,32	,470	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kadın	75	,28	,452	,356	148	,722	Erkek	75	,31	,464	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kadın	75	,11	,311	,558	148	,578	Erkek	75	,08	,273	Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798	Erkek	75	,12	,327	Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327								
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kadın	75	,32	,470	,000	148	1,00																																																																																
	Erkek	75	,32	,470				Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kadın	75	,28	,452	,356	148	,722	Erkek	75	,31	,464	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kadın	75	,11	,311	,558	148	,578	Erkek	75	,08	,273	Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798	Erkek	75	,12	,327	Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327																				
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kadın	75	,28	,452	,356	148	,722																																																																																
	Erkek	75	,31	,464				Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kadın	75	,11	,311	,558	148	,578	Erkek	75	,08	,273	Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798	Erkek	75	,12	,327	Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327																																
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kadın	75	,11	,311	,558	148	,578																																																																																
	Erkek	75	,08	,273				Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798	Erkek	75	,12	,327	Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327																																												
Ailenin okula olan tutumu	Kadın	75	,11	,311	,256	148	,798																																																																																
	Erkek	75	,12	,327				Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563	Erkek	75	,01	,115	Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327																																																								
Ailenin çocuk sayısı	Kadın	75	,03	,162	,580	148	,563																																																																																
	Erkek	75	,01	,115				Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808	Erkek	75	,12	,327																																																																				
Ailenin bilinçsiz olması	Kadın	75	,13	,342	,244	148	,808																																																																																
	Erkek	75	,12	,327																																																																																			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.37’de verilmiştir. Buna göre erkek ve kadın öğretmenlerin ailenin ilgisizliği ($t=,196$, $p>,05$); ailenin eğitim seviyesinin düşük olması ($t=,00$, $p>,05$); ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması ($t=,356$, $p>,05$); ailenin çocuğuyla ilişkisi ($t=,558$, $p>,05$); ailenin okula olan tutumu ($t=,256$, $p>,05$); ailenin çocuk sayısı ($t=,580$, $p>,05$) ve ailenin bilinçsiz olması ($t=,244$, $p>,05$) görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre eşit sayıda kadın ve erkek öğretmen ailenin eğitim seviyesinin düşük olmasını neden olarak belirtmiştir ($\bar{X} = ,32$). Erkek öğretmenler daha çok ailenin sosyo-ekonomik düzeyini, iş yoğunluğunun olmasını, ailenin ilgisizliğini neden olarak belirtirken; kadın öğretmenler ailenin bilinçsiz olmasını, ailenin çocuğuyla ilişkisini belirtmektedir.

4.2.5.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 38.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
Katılım düzeyi	23-27 yaş	47	1,60	,648
	28-32 yaş	51	1,65	,559
	33-37 yaş	29	1,48	,688
	38-42 yaş	12	1,42	,669
	43 yaş ve üstü	11	1,45	,688
	Toplam	150	1,57	,628
Ailenin ilgisizliği	23-27 yaş	47	,21	,414
	28-32 yaş	51	,20	,401
	33-37 yaş	29	,24	,435
	38-42 yaş	12	,17	,389
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,22	,416
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	23-27 yaş	47	,32	,471
	28-32 yaş	51	,35	,483
	33-37 yaş	29	,31	,471
	38-42 yaş	12	,42	,515
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302

Çizelge 38. (Devam) Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
	Toplam	150	,32	,468
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	23-27 yaş	47	,32	,471
	28-32 yaş	51	,24	,428
	33-37 yaş	29	,31	,471
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,45	,522
	Toplam	150	,29	,457
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	23-27 yaş	47	,15	,360
	28-32 yaş	51	,10	,300
	33-37 yaş	29	,07	,258
	38-42 yaş	12	,00	,000
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000
	Toplam	150	,09	,292
Ailenin okula olan tutumu	23-27 yaş	47	,11	,312
	28-32 yaş	51	,16	,367
	33-37 yaş	29	,10	,310
	38-42 yaş	12	,00	,000
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302
	Toplam	150	,11	,318
Ailenin çocuk sayısı	23-27 yaş	47	,04	,204
	28-32 yaş	51	,02	,140
	33-37 yaş	29	,00	,000
	38-42 yaş	12	,00	,000
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000
	Toplam	150	,02	,140
Ailenin bilinçsiz olması	23-27 yaş	47	,13	,337
	28-32 yaş	51	,12	,325
	33-37 yaş	29	,17	,384
	38-42 yaş	12	,08	,289
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302
	Toplam	150	,13	,334

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.38’de verilmiştir. Buna göre ortalamalara bakıldığında 23-27 yaş ($\bar{X} =,33$), 33-37 yaş ($\bar{X} =,31$), 43 ve üstü yaş ($\bar{X} =,25$) arasındaki ailenin sosyo-

ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması görüşü; 28-32 yaş ($\bar{X} = ,35$), 38-42 yaş ($\bar{X} = ,42$) arasında ise ailenin eğitim seviyesinin düşük olması görüşü öne çıkmaktadır. Bu görüşleri ailenin ilgisizliği takip etmektedir.

Çizelge 39.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA analizi sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Katılım düzeyi	Gruplar arası	,982	4	,245		
	Grup içi	57,852	145	,399	,615	,652
	Toplam	58,833	149			
Ailenin ilgisizliği	Gruplar arası	,306	4	,076		
	Grup içi	25,434	145	,175	,436	,782
	Toplam	25,740	149			
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Gruplar arası	,748	4	,187		
	Grup içi	31,892	145	,220	,850	,496
	Toplam	32,640	149			
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Gruplar arası	,520	4	,130		
	Grup içi	30,573	145	,211	,616	,651
	Toplam	31,093	149			
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Gruplar arası	,364	4	,091		
	Grup içi	12,329	145	,085	1,07	,373
	Toplam	12,693	149			
Ailenin okula olan tutumu	Gruplar arası	,261	4	,065		
	Grup içi	14,812	145	,102	,640	,635
	Toplam	15,073	149			
Ailenin çocuk sayısı	Gruplar arası	,045	4	,011		
	Grup içi	2,895	145	,020	,560	,692
	Toplam	2,940	149			
Ailenin bilinçsiz olması	Gruplar arası	,101	4	,025		
	Grup içi	16,492	145	,114	,223	,925
	Toplam	16,593	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Çizelge.39’da verilmiştir. Buna göre katılım düzeyi, ailenin ilgisizliği, ailenin eğitim seviyesinin düşük olması, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun

olması, ailenin çocuğuyla ilişkisi, ailenin okula olan tutumu, ailenin çocuk sayısı, ailenin bilinçsiz olması görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilememiştir ($p>,05$). Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin katılım düzeyinin nedenlerine ilişkin görüşleri yaş aralıklarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.5.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 40.Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																																
Katılım düzeyi	Kültür dersi	118	1,57	,660	,042	148	,966																																																																																
	Meslek dersi	32	1,56	,504				Ailenin ilgisizliği	Kültür dersi	118	,23	,422	,497	148	,620	Meslek dersi	32	,19	,397	Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kültür dersi	118	,28	,451	2,049	148	,042*	Meslek dersi	32	,47	,507	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kültür dersi	118	,31	,462	,604	148	,547	Meslek dersi	32	,25	,440	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kültür dersi	118	,09	,292	,009	148	,993	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*
Ailenin ilgisizliği	Kültür dersi	118	,23	,422	,497	148	,620																																																																																
	Meslek dersi	32	,19	,397				Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kültür dersi	118	,28	,451	2,049	148	,042*	Meslek dersi	32	,47	,507	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kültür dersi	118	,31	,462	,604	148	,547	Meslek dersi	32	,25	,440	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kültür dersi	118	,09	,292	,009	148	,993	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000								
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Kültür dersi	118	,28	,451	2,049	148	,042*																																																																																
	Meslek dersi	32	,47	,507				Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kültür dersi	118	,31	,462	,604	148	,547	Meslek dersi	32	,25	,440	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kültür dersi	118	,09	,292	,009	148	,993	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000																				
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Kültür dersi	118	,31	,462	,604	148	,547																																																																																
	Meslek dersi	32	,25	,440				Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kültür dersi	118	,09	,292	,009	148	,993	Meslek dersi	32	,09	,296	Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000																																
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Kültür dersi	118	,09	,292	,009	148	,993																																																																																
	Meslek dersi	32	,09	,296				Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000																																												
Ailenin okula olan tutumu	Kültür dersi	118	,14	,344	1,656	148	,100																																																																																
	Meslek dersi	32	,03	,177				Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611	Meslek dersi	32	,03	,177	Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000																																																								
Ailenin çocuk sayısı	Kültür dersi	118	,02	,130	,510	148	,611																																																																																
	Meslek dersi	32	,03	,177				Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*	Meslek dersi	32	,00	,000																																																																				
Ailenin bilinçsiz olması	Kültür dersi	118	,16	,369	2,462	148	,015*																																																																																
	Meslek dersi	32	,00	,000																																																																																			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.40’da verilmiştir. Buna göre “Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması”: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} =,28$) ve meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} =,47$) ve “Ailenin bilinçsiz olması”: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} =,16$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} =,00$) görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

4.2.5.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 41. Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																																
Katılım düzeyi	Diğer fakülteler	104	1,59	,648	,581	148	,562																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	1,52	,586				Ailenin ilgisizliği	Diğer fakülteler	104	,22	,417	,051	148	,959	Eğitim fakültesi	46	,22	,417	Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Diğer fakülteler	104	,29	,455	1,243	148	,216	Eğitim fakültesi	46	,39	,493	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Diğer fakülteler	104	,33	,471	1,358	148	,177	Eğitim fakültesi	46	,22	,417	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,784	148	,435	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535
Ailenin ilgisizliği	Diğer fakülteler	104	,22	,417	,051	148	,959																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,22	,417				Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Diğer fakülteler	104	,29	,455	1,243	148	,216	Eğitim fakültesi	46	,39	,493	Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Diğer fakülteler	104	,33	,471	1,358	148	,177	Eğitim fakültesi	46	,22	,417	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,784	148	,435	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363								
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Diğer fakülteler	104	,29	,455	1,243	148	,216																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,39	,493				Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Diğer fakülteler	104	,33	,471	1,358	148	,177	Eğitim fakültesi	46	,22	,417	Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,784	148	,435	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																				
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Diğer fakülteler	104	,33	,471	1,358	148	,177																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,22	,417				Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,784	148	,435	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																																
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,784	148	,435																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,07	,250				Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																																												
Ailenin okula olan tutumu	Diğer fakülteler	104	,15	,363	2,382	148	,018*																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,02	,147				Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920	Eğitim fakültesi	46	,02	,147	Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																																																								
Ailenin çocuk sayısı	Diğer fakülteler	104	,02	,138	,101	148	,920																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,02	,147				Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																																																																				
Ailenin bilinçsiz olması	Diğer fakülteler	104	,12	,321	,621	148	,535																																																																																
	Eğitim fakültesi	46	,15	,363																																																																																			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.41’de verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin “Ailenin okula olan tutumu” görüşü anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır: eğitim fakültesi mezunu ($\bar{X} = ,02$), diğer fakültelerden mezun ($\bar{X} = ,15$).

4.2.5.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılım düzeyi ve nedenleri ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 42. Öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Katılım düzeyi	Bekar	68	1,65	,512	1,432	148	,154
	Evli	82	1,50	,707			
Ailenin ilgisizliği	Bekar	68	,22	,418	,016	148	,987
	Evli	82	,22	,416			
Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması	Bekar	68	,38	,490	1,492	148	,138
	Evli	82	,27	,446			
Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması	Bekar	68	,32	,471	,736	148	,463
	Evli	82	,27	,446			
Ailenin çocuğuyla ilişkisi	Bekar	68	,10	,306	,366	148	,715
	Evli	82	,09	,281			
Ailenin okula olan tutumu	Bekar	68	,06	,237	1,929	148	,056
	Evli	82	,16	,367			
Ailenin çocuk sayısı	Bekar	68	,04	,207	1,932	148	,055
	Evli	82	,00	,000			
Ailenin bilinçsiz olması	Bekar	68	,13	,341	,189	148	,850
	Evli	82	,12	,329			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileler çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin sebebi nedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.42’de verilmiştir. Buna göre evli ve bekar öğretmenlerin ailenin ilgisizliği, ailenin eğitim seviyesinin düşük olması, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, iş yoğunluğunun olması, ailenin çocuğuyla ilişkisi, ailenin okula olan tutumu, ailenin çocuk sayısı, ailenin bilinçsiz olması görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre evli ve bekar öğretmenlerin çoğu ailenin eğitim seviyesinin düşük olması, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi ve iş yoğunluğunun olması konusunda hemfikirlerdir.

4.2.6. Öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 43.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	79	52,7	,53	,501
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	65	43,3	,43	,497
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	65	43,3	,43	,497
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	19	12,7	,13	,334
Aile içi sorunların olması	12	8	,08	,272
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	15	10	,10	,301
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	59	39,3	,39	,490

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.43'te verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin 79'u ($\bar{X} =,28$) ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması; 65'i ($\bar{X} =,43$) ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ve çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması; 59'u ($\bar{X} =,39$) iletişim kopukluğu, ilgisizlik; 19'u ($\bar{X} =,13$) ailenin yaşadığı çevrenin etkisi; 15'i ($\bar{X} =,10$) ailelerin çok çocuk sahibi olması ve 12'si ($\bar{X} =,08$) aile içi sorunların olması görüşlerini ailelerin çocuklarının eğitim- öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler olarak belirtmişlerdir.

4.2.6.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 44.Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	Kadın	75	,52	,503	,162	148	,871
	Erkek	75	,53	,502			
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	Kadın	75	,37	,487	1,484	148	,140
	Erkek	75	,49	,503			
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	Kadın	75	,41	,496	,491	148	,624
	Erkek	75	,45	,501			

Çizelge 44. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	Kadın	75	,09	,293	1,225	148	,222																																
	Erkek	75	,16	,369				Aile içi sorunların olması	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00	Erkek	75	,08	,273	Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Kadın	75	,15	,356	1,916	148	,051	Erkek	75	,05	,226	İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Kadın	75	,44	,500	1,168	148	,245
Aile içi sorunların olması	Kadın	75	,08	,273	,000	148	1,00																																
	Erkek	75	,08	,273				Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Kadın	75	,15	,356	1,916	148	,051	Erkek	75	,05	,226	İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Kadın	75	,44	,500	1,168	148	,245	Erkek	75	,35	,479								
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Kadın	75	,15	,356	1,916	148	,051																																
	Erkek	75	,05	,226				İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Kadın	75	,44	,500	1,168	148	,245	Erkek	75	,35	,479																				
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Kadın	75	,44	,500	1,168	148	,245																																
	Erkek	75	,35	,479																																			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.44’te verilmiştir. Buna göre erkek ve kadın öğretmenlerin ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması ($t=,162$, $p>,05$); ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ($t=1,484$, $p>,05$); çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($t=,491$, $p>,05$); ailenin yaşadığı çevrenin etkisi ($t=1,225$, $p>,05$); aile içi sorunların olması ($t=,000$, $p>,05$); ailelerin çok çocuk sahibi olması ($t=1,916$, $p>,05$) ve iletişim kopukluğu, ilgisizlik ($t=1,168$, $p>,05$) görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre kadın ($\bar{X} =,52$) ve erkek ($\bar{X} =,53$) öğretmenlerin çoğunluğu ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olmasını faktör olarak belirtmişlerdir. Ayrıca kadın öğretmenlerin çoğunluğu iletişim kopukluğu, ilgisizlik ($\bar{X} =,44$) ve çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($\bar{X} =,41$) faktörlerini belirtirken, erkek öğretmenler ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ($\bar{X} =,37$) ve çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($\bar{X} =,45$) faktörlerini belirtmişlerdir.

4.2.6.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 45. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	23-27 yaş	47	,55	,503
	28-32 yaş	51	,53	,504
	33-37 yaş	29	,55	,506
	38-42 yaş	12	,33	,492
	43 yaş ve üstü	11	,55	,522
	Toplam	150	,53	,501
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	23-27 yaş	47	,36	,486
	28-32 yaş	51	,47	,504
	33-37 yaş	29	,41	,501
	38-42 yaş	12	,67	,492
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,43	,497
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	23-27 yaş	47	,49	,505
	28-32 yaş	51	,45	,503
	33-37 yaş	29	,34	,484
	38-42 yaş	12	,42	,515
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,43	,497
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	23-27 yaş	47	,13	,337
	28-32 yaş	51	,10	,300
	33-37 yaş	29	,14	,351
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302
	Toplam	150	,13	,334
Aile sorunlarının olması	23-27 yaş	47	,15	,360
	28-32 yaş	51	,06	,238
	33-37 yaş	29	,00	,000
	38-42 yaş	12	,08	,289
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302
	Toplam	150	,08	,272
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	23-27 yaş	47	,06	,247
	28-32 yaş	51	,12	,325
	33-37 yaş	29	,10	,310
	38-42 yaş	12	,17	,389
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302

Çizelge 45. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
	Toplam	150	,10	,301
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	23-27 yaş	47	,38	,491
	28-32 yaş	51	,37	,488
	33-37 yaş	29	,45	,506
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,55	,522
	Toplam	150	,39	,490

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş değişkenine göre, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.45’te verilmiştir. Buna göre ortalamalarına bakıldığında 23-27 yaş ($\bar{X} = ,55$), 28-32 yaş ($\bar{X} = ,53$), 33-37 yaş ($\bar{X} = ,55$) arasındaki, 43 yaş ve üstü ($\bar{X} = ,55$) öğretmenlerin çoğunluğu “Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması” görüşünü belirtirken 38-42 yaş ($\bar{X} = ,67$) arasındakilerin çoğunluğu “Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması” görüşünü belirtmişlerdir.

Çizelge 46. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	Gruplar arası	,504	4	,126	,495	,739
	Grup içi	36,889	145	,254		
	Toplam	37,393	149			
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	Gruplar arası	1,030	4	,257	1,043	,387
	Grup içi	35,804	145	,247		
	Toplam	36,833	149			
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	Gruplar arası	,447	4	,112	,446	,775
	Grup içi	36,386	145	,251		
	Toplam	36,833	149			
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	Gruplar arası	,242	4	,061	,537	,709
	Grup içi	16,351	145	,113		
	Toplam	16,593	149			
Aile sorunlarının olması	Gruplar arası	,433	4	,108	1,481	,211
	Grup içi	10,607	145	,073		
	Toplam	11,040	149			
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Gruplar arası	,132	4	,033	,358	,838
	Grup içi	13,368	145	,092		
	Toplam	13,500	149			

Çizelge 46. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş değişkenine göre ANOVA sonuçları

	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Toplam	13,500	149			
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Gruplar arası	,616	4	,154	
	Grup içi	35,178	145	,243	,634
	Toplam	35,793	149		,639

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Çizelge.46’da verilmiştir. Buna göre ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması, ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması, çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması, ailenin yaşadığı çevrenin etkisi, aile sorunlarının olması, ailelerin çok çocuk sahibi olması, iletişim kopukluğu, ilgisizlik görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir ($p>,05$).

Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörlere ilişkin görüşleri yaş aralıklarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.6.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 47. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	Kültür dersi öğretmeni	118	,56	,499	1,540	148	,126
	Meslek dersi öğretmeni	32	,41	,499			
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	Kültür dersi öğretmeni	118	,42	,495	,854	148	,394
	Meslek dersi öğretmeni	32	,50	,508			
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	Kültür dersi öğretmeni	118	,43	,497	,053	148	,958
	Meslek dersi öğretmeni	32	,44	,504			

Çizelge 47. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	Kültür dersi öğretmeni	118	,12	,325	,564	148	,574
	Meslek dersi öğretmeni	32	,16	,369			
Aile içi sorunların olması	Kültür dersi öğretmeni	118	,08	,280	,409	148	,683
	Meslek dersi öğretmeni	32	,06	,246			
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Kültür dersi öğretmeni	118	,11	,314	,794	148	,429
	Meslek dersi öğretmeni	32	,06	,246			
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Kültür dersi öğretmeni	118	,37	,486	,981	148	,328
	Meslek dersi öğretmeni	32	,47	,507			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.47’de verilmiştir. Buna göre kültür dersi ve meslek dersi öğretmenlerinin ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması ($t=1,540$, $p>,05$); ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ($t=,854$, $p>,05$); çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($t=,53$, $p>,05$); ailenin yaşadığı çevrenin etkisi ($t=,564$, $p>,05$); aile içi sorunların olması ($t=,409$, $p>,05$); ailelerin çok çocuk sahibi olması ($t=,794$, $p>,05$) ve iletişim kopukluğu, ilgisizlik ($t=,981$, $p>,05$) görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre katılımı engelleyen faktörler için kültür dersi öğretmenlerinin çoğunluğu ($\bar{X} =,56$) “Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması” yönünde görüş bildirirken meslek dersi öğretmenlerinin çoğunluğu ($\bar{X} =,50$) “Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.6.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 48. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Okul Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	Diğer fakülteler	104	,57	,498	1,500	148	,136
	Eğitim fakültesi	46	,43	,501			
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	Diğer fakülteler	104	,41	,495	,735	148	,464
	Eğitim fakültesi	46	,48	,505			

Çizelge 48. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Okul Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	Diğer fakülteler	104	,39	,491	1,454	148	,148
	Eğitim fakültesi	46	,52	,505			
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	Diğer fakülteler	104	,11	,309	1,154	148	,250
	Eğitim fakültesi	46	,17	,383			
Aile içi sorunların olması	Diğer fakülteler	104	,09	,283	,441	148	,660
	Eğitim fakültesi	46	,07	,250			
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Diğer fakülteler	104	,10	,296	,235	148	,815
	Eğitim fakültesi	46	,11	,315			
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Diğer fakülteler	104	,38	,489	,327	148	,744
	Eğitim fakültesi	46	,41	,498			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.48’de verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesinden mezun ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması ($t=1,500$, $p>,05$); ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ($t=,735$, $p>,05$); çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($t=1,454$, $p>,05$); ailenin yaşadığı çevrenin etkisi ($t=1,154$, $p>,05$); aile içi sorunların olması ($t=,441$, $p>,05$); ailelerin çok çocuk sahibi olması ($t=,235$, $p>,05$) ve iletişim kopukluğu, ilgisizlik ($t=,327$, $p>,05$) görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre katılımı engelleyen faktörler için eğitim fakültesinden mezun öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} =,52$) “Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması” yönünde görüş bildirirken diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} =,57$) “Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.6.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 49. Öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması	Bekar	68	,53	,503	,061	148	,952
	Evli	82	,52	,502			
Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması	Bekar	68	,40	,493	,813	148	,418
	Evli	82	,46	,502			
Çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması	Bekar	68	,44	,500	,175	148	,861
	Evli	82	,43	,498			
Ailenin yaşadığı çevrenin etkisi	Bekar	68	,13	,341	,189	148	,850
	Evli	82	,12	,329			
Aile sorunlarının olması	Bekar	68	,09	,286	,336	148	,737
	Evli	82	,07	,262			
Ailelerin çok çocuk sahibi olması	Bekar	68	,07	,263	,981	148	,328
	Evli	82	,12	,329			
İletişim kopukluğu, ilgisizlik	Bekar	68	,38	,490	,249	148	,804
	Evli	82	,40	,493			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.49’da verilmiştir. Buna göre evli ve bekar öğretmenlerin ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması ($t=,061$, $p>,05$); ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ($t=,813$, $p>,05$); çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması ($t=,175$, $p>,05$); ailenin yaşadığı çevrenin etkisi ($t=,189$, $p>,05$); aile içi sorunların olması ($t=,336$, $p>,05$); ailelerin çok çocuk sahibi olması ($t=,981$, $p>,05$) ve iletişim kopukluğu, ilgisizlik ($t=,249$, $p>,05$) görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre katılımı engelleyen faktörler için evli ($\bar{X} =,52$) ve bekar ($\bar{X} =,53$) öğretmenlerin çoğunluğu “Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması” görüşünde hemfikirdirler. Evli ve bekar öğretmenler arasında “Aile sorunlarının olması” ve “Ailelerin çok çocuk sahibi olması” görüşleri en az belirtilmiştir.

4.2.7. Öğretmenlerin ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamaları kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 50.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	22	14,7	,15	,355
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	15	10	,10	,301
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	13	8,7	,09	,282
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	15	10	,10	,301
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	50	33,3	,33	,473
Katılıp katılmamaları etkilemez	16	10,7	,11	,310
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	63	42	,42	,495

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.50’de verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin 63’ü ($\bar{X} = ,42$) “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler”; 50’si ($\bar{X} = ,33$) “Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler”; 22’si ($\bar{X} = ,15$) “Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller”; 16’sı ($\bar{X} = ,11$) “Katılıp katılmamaları etkilemez”; 15’i ($\bar{X} = ,10$) “Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler” ve “Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller”; 13’ü ($\bar{X} = ,09$) “Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.7.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 51.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	Kadın	75	,15	,356	,000	148	1,000
	Erkek	75	,15	,356			

Çizelge 51. (Devam) Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																								
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Kadın	75	,07	,251	1,360	148	,176																																																								
	Erkek	75	,13	,342				Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Kadın	75	,05	,226	1,452	148	,149	Erkek	75	,12	,327	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kadın	75	,07	,251	1,360	148	,176	Erkek	75	,13	,342	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,35	,479	,344	148	,731	Erkek	75	,32	,470	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kadın	75	,07	,251	1,590	148	,114	Erkek	75	,15	,356	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Kadın	75	,05	,226	1,452	148	,149																																																								
	Erkek	75	,12	,327				Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kadın	75	,07	,251	1,360	148	,176	Erkek	75	,13	,342	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,35	,479	,344	148	,731	Erkek	75	,32	,470	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kadın	75	,07	,251	1,590	148	,114	Erkek	75	,15	,356	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*	Erkek	75	,33	,475								
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kadın	75	,07	,251	1,360	148	,176																																																								
	Erkek	75	,13	,342				Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,35	,479	,344	148	,731	Erkek	75	,32	,470	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kadın	75	,07	,251	1,590	148	,114	Erkek	75	,15	,356	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*	Erkek	75	,33	,475																				
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,35	,479	,344	148	,731																																																								
	Erkek	75	,32	,470				Katılıp katılmamaları etkilemez	Kadın	75	,07	,251	1,590	148	,114	Erkek	75	,15	,356	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*	Erkek	75	,33	,475																																
Katılıp katılmamaları etkilemez	Kadın	75	,07	,251	1,590	148	,114																																																								
	Erkek	75	,15	,356				Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*	Erkek	75	,33	,475																																												
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Kadın	75	,51	,503	2,170	148	,032*																																																								
	Erkek	75	,33	,475																																																											

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.51’de verilmiştir. Buna göre erkek ve kadın öğretmenlerin “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” ($t=2,170$, $p<,05$) görüşünde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir: kadın öğretmen ($\bar{X} =,51$), erkek öğretmen ($\bar{X} =,33$).

4.2.7.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 52. Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma, LSD değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	23-27 yaş	47	,15	,360	(38-42) $p<,05^*$
	28-32 yaş	51	,12	,325	
	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,42	,515	(28-32) $p<,01^*$
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	(23-27) $p<,05^*$
	Toplam	150	,15	,355	
	23-27 yaş	47	,09	,282	(43 ve üstü) $p<,05^*$
	28-32 yaş	51	,08	,272	

Çizelge 52. (Devam) Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma, LSD değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,33	,492	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	(38-42) p<,05*
	Toplam	150	,10	,301	
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	23-27 yaş	47	,09	,282	
	28-32 yaş	51	,12	,325	
	33-37 yaş	29	,07	,258	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	
	Toplam	150	,09	,282	
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	23-27 yaş	47	,15	,360	
	28-32 yaş	51	,10	,300	
	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,10	,301	
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	23-27 yaş	47	,36	,486	
	28-32 yaş	51	,25	,440	
	33-37 yaş	29	,38	,494	
	38-42 yaş	12	,42	,515	
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505	
	Toplam	150	,33	,473	
Katılıp katılmamaları etkilemez	23-27 yaş	47	,02	,146	(33-37) p<,05*
	28-32 yaş	51	,12	,325	
	33-37 yaş	29	,24	,435	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405	
	Toplam	150	,11	,310	
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	23-27 yaş	47	,49	,505	
	28-32 yaş	51	,45	,503	
	33-37 yaş	29	,31	,471	
	38-42 yaş	12	,33	,492	
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505	
	Toplam	150	,42	,495	

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre, frekans, ortalama, standart sapma ve LSD değerleri Çizelge.52’de

verilmiştir. Buna göre ortalamalara bakıldığında 23-27 yaş ($\bar{X} = ,49$) ve 28-32 yaş ($\bar{X} = ,45$) arasındaki öğretmenlerin çoğunluğu “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü; 33-37 yaş ($\bar{X} = ,38$) arasındaki öğretmenlerin çoğunluğu “Katılmamaları olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü; 38-42 yaş ($\bar{X} = ,42$) arasındaki öğretmenlerin çoğunluğu “Katılmamaları olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” ve “katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller” görüşünü; 43 ve üstü yaş ($\bar{X} = ,36$) arasındaki öğretmenlerin çoğunluğu “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler” ve “Katılmamaları olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü belirtmişlerdir.

Çizelge 53.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	Gruplar arası	1,006	4	,252	2,053	,040*
	Grup içi	17,767	145	,123		
	Toplam	18,773	149			
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Gruplar arası	,798	4	,199	2,277	,034*
	Grup içi	12,702	145	,088		
	Toplam	13,500	149			
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Gruplar arası	,148	4	,037	,459	,766
	Grup içi	11,725	145	,081		
	Toplam	11,873	149			
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Gruplar arası	,343	4	,086	,945	,440
	Grup içi	13,157	145	,091		
	Toplam	13,500	149			
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Gruplar arası	,506	4	,127	,559	,693
	Grup içi	32,827	145	,226		
	Toplam	33,333	149			
Katılıp katılmamaları etkilemez	Gruplar arası	1,074	4	,268	2,944	,022*
	Grup içi	13,220	145	,091		
	Toplam	14,293	149			
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Gruplar arası	,749	4	,187	,758	,554
	Grup içi	35,791	145	,247		
	Toplam	36,540	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Çizelge.53’te verilmiştir. Buna göre katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller, katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler ve katılıp katılmamaları etkilemez görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir.

Gruplar arası farkın hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan LSD analizinde “Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller” görüşünü 38-42 yaş arasındaki öğretmenler 23-27 yaşa göre ($p<,01$); 23-27 yaş arasındaki öğretmenler 43 yaş ve üstüne göre; 28-32 yaş arasındaki öğretmenler 38-42 yaşa göre daha fazla benimsemektedirler. “Katılmamaları öğretmenin performansını etkiler görüşünü 43 yaş ve üstü öğretmenler 23-27 yaşa göre; 38-42 yaş arasındaki öğretmenler 43 ve üstü yaştaki öğretmenlere göre daha fazla benimsemektedirler. “Katılıp katılmamaları etkilemez” görüşünü ise 33-37 yaş arasındaki öğretmenler 23-27 yaş aralığındaki öğretmenlere göre daha fazla benimsemektedirler ($p<,05$).

4.2.7.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 54.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																				
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	Kültür dersi	118	,14	,353	,172	148	,864																																																																				
	Meslek dersi	32	,16	,369				Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Kültür dersi	118	,10	,304	,132	148	,895	Meslek dersi	32	,09	,296	Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Kültür dersi	118	,08	,280	,160	148	,873	Meslek dersi	32	,09	,296	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,33	,472	,140	148	,889	Meslek dersi	32	,34	,483	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Kültür dersi	118	,10	,304	,132	148	,895																																																																				
	Meslek dersi	32	,09	,296				Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Kültür dersi	118	,08	,280	,160	148	,873	Meslek dersi	32	,09	,296	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,33	,472	,140	148	,889	Meslek dersi	32	,34	,483	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860	Meslek dersi	32	,41	,499								
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Kültür dersi	118	,08	,280	,160	148	,873																																																																				
	Meslek dersi	32	,09	,296				Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,33	,472	,140	148	,889	Meslek dersi	32	,34	,483	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860	Meslek dersi	32	,41	,499																				
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Kültür dersi	118	,09	,292	,528	148	,598																																																																				
	Meslek dersi	32	,13	,336				Katılmamaları olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,33	,472	,140	148	,889	Meslek dersi	32	,34	,483	Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860	Meslek dersi	32	,41	,499																																
Katılmamaları olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,33	,472	,140	148	,889																																																																				
	Meslek dersi	32	,34	,483				Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707	Meslek dersi	32	,13	,336	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860	Meslek dersi	32	,41	,499																																												
Katılıp katılmamaları etkilemez	Kültür dersi	118	,10	,304	,376	148	,707																																																																				
	Meslek dersi	32	,13	,336				Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860	Meslek dersi	32	,41	,499																																																								
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler-katılmaları olumlu etkiler	Kültür dersi	118	,42	,496	,177	148	,860																																																																				
	Meslek dersi	32	,41	,499																																																																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.54’te verilmiştir. Buna göre kültür dersi ve meslek dersi öğretmenlerinin “Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller” ($t=,172$, $p>,05$); Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler ($t=,132$, $p>,05$); “Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler” ($t=,160$, $p>,05$); Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller ($t=,528$, $p>,05$); “ Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler ($t=,140$, $p>,05$); “Katılıp katılmamaları etkilemez” ($t=,376$, $p>,05$) ve “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler” ($t=,177$, $p>,05$) görüşlerine ilişkin anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre kültür ($\bar{X} =,42$) ve meslek ($\bar{X} =,41$) dersi öğretmenlerinin çoğu “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.7.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 55.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																				
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	Diğer Fakülteler	104	,13	,343	,624	148	,534																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,17	,383				Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Diğer Fakülteler	104	,09	,283	,823	148	,412	Eğitim fakültesi	46	,13	,341	Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Diğer Fakülteler	104	,07	,252	1,265	148	,208	Eğitim fakültesi	46	,13	,341	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,941	148	,348	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,35	,478	,498	148	,619	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606	Eğitim fakültesi	46	,09	,285	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Diğer Fakülteler	104	,09	,283	,823	148	,412																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,13	,341				Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Diğer Fakülteler	104	,07	,252	1,265	148	,208	Eğitim fakültesi	46	,13	,341	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,941	148	,348	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,35	,478	,498	148	,619	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606	Eğitim fakültesi	46	,09	,285	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909	Eğitim fakültesi	46	,41	,498								
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Diğer Fakülteler	104	,07	,252	1,265	148	,208																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,13	,341				Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,941	148	,348	Eğitim fakültesi	46	,07	,250	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,35	,478	,498	148	,619	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606	Eğitim fakültesi	46	,09	,285	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909	Eğitim fakültesi	46	,41	,498																				
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,941	148	,348																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,07	,250				Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,35	,478	,498	148	,619	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606	Eğitim fakültesi	46	,09	,285	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909	Eğitim fakültesi	46	,41	,498																																
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,35	,478	,498	148	,619																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,30	,465				Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606	Eğitim fakültesi	46	,09	,285	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909	Eğitim fakültesi	46	,41	,498																																												
Katılıp katılmamaları etkilemez	Diğer Fakülteler	104	,12	,321	,517	148	,606																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,09	,285				Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909	Eğitim fakültesi	46	,41	,498																																																								
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Diğer Fakülteler	104	,42	,496	,114	148	,909																																																																				
	Eğitim fakültesi	46	,41	,498																																																																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun olduğu fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.55’te verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin “Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller” (t=,624, p>,05); “Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler” (t=,823, p>,05); “Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler” (t=1,265, p>,05); Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller (t=,941, p>,05); “Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler” (t=,498, p>,05); “Katılıp katılmamaları etkilemez” (t=,517, p>,05) ve “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler” (t=,114, p>,05) görüşlerine ilişkin anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre eğitim fakültesi mezunu ($\bar{X} = ,41$) ve diğer fakültelerden mezun ($\bar{X} = ,42$) öğretmenlerin çoğu “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.7.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailenin eğitim-öğretim sürecine katılıp katılmamalarının kendilerine etkisi ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 56.Öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																				
Katılmamaları öğretmenin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engeller	Bekar	68	,15	,357	,012	148	,990																																																																				
	Evli	82	,15	,356				Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Bekâr	68	,07	,263	,981	148	,328	Evli	82	,12	,329	Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Bekar	68	,09	,286	,062	148	,951	Evli	82	,09	,281	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Bekar	68	,16	,371	2,322	148	,022*	Evli	82	,05	,217	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,29	,459	,924	148	,357	Evli	82	,37	,485	Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894	Evli	82	,11	,315	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607
Katılmamaları öğretmenin performansını olumsuz etkiler	Bekâr	68	,07	,263	,981	148	,328																																																																				
	Evli	82	,12	,329				Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Bekar	68	,09	,286	,062	148	,951	Evli	82	,09	,281	Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Bekar	68	,16	,371	2,322	148	,022*	Evli	82	,05	,217	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,29	,459	,924	148	,357	Evli	82	,37	,485	Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894	Evli	82	,11	,315	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607	Evli	82	,44	,499								
Katılmamaları öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkiler	Bekar	68	,09	,286	,062	148	,951																																																																				
	Evli	82	,09	,281				Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Bekar	68	,16	,371	2,322	148	,022*	Evli	82	,05	,217	Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,29	,459	,924	148	,357	Evli	82	,37	,485	Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894	Evli	82	,11	,315	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607	Evli	82	,44	,499																				
Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller	Bekar	68	,16	,371	2,322	148	,022*																																																																				
	Evli	82	,05	,217				Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,29	,459	,924	148	,357	Evli	82	,37	,485	Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894	Evli	82	,11	,315	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607	Evli	82	,44	,499																																
Katılmamaları olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,29	,459	,924	148	,357																																																																				
	Evli	82	,37	,485				Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894	Evli	82	,11	,315	Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607	Evli	82	,44	,499																																												
Katılıp katılmamaları etkilemez	Bekar	68	,10	,306	,134	148	,894																																																																				
	Evli	82	,11	,315				Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607	Evli	82	,44	,499																																																								
Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler- katılmaları olumlu etkiler	Bekar	68	,40	,493	,515	148	,607																																																																				
	Evli	82	,44	,499																																																																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.56’da verilmiştir. Buna göre evli ve bekar öğretmenlerin “Katılmamaları öğrenciyi tanımayı engeller” görüşüne ilişkin anlamlı farklılık tespit edilmiştir: bekar ($\bar{X} = ,16$), evli ($\bar{X} = ,05$).

4.2.8. Öğretmenlerin aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 57.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	115	76,7	,77	,424
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	47	31,3	,31	,465
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	45	30	,30	,460
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	22	14,7	,15	,355
Disiplin sorunları	28	18,7	,19	,391

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim- öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.57’de verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin 115’i ($\bar{X} = ,77$) “Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar”; 47’si ($\bar{X} = ,31$) “Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma”; 45’i ($\bar{X} = ,30$) “Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği”; 28’i ($\bar{X} = ,19$) “Disiplin sorunları”; 22’si ($\bar{X} = ,15$) “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik” görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.8.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 58. Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	Kadın	75	,81	,392	1,351	148	,179
	Erkek	75	,72	,452			
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Kadın	75	,25	,438	1,587	148	,115
	Erkek	75	,37	,487			
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Kadın	75	,29	,458	,177	148	,860
	Erkek	75	,31	,464			
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Kadın	75	,11	,311	1,384	148	,168
	Erkek	75	,19	,392			
Disiplin sorunları	Kadın	75	,15	,356	1,256	148	,211
	Erkek	75	,23	,421			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.58’de verilmiştir. Buna göre “Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar” ($t=1,351$, $p>,05$); “Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma” ($t=1,587$, $p>,05$); “Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği” ($t=,177$, $p>,05$); “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik” ($t=1,384$, $p>,05$) ve “Disiplin sorunları” ($t=1,256$, $p>,05$) görüşlerine ilişkin anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre kadın ($\bar{X} = ,81$) ve erkek ($\bar{X} = ,72$) öğretmenlerin çoğunluğu “Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar” görüşünü belirtmişlerdir. Diğer görüşlerde erkeklerin ortalaması kadınlardan yüksektir.

4.2.8.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 59. Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	23-27 yaş	47	,77	,428
	28-32 yaş	51	,80	,401
	33-37 yaş	29	,69	,471
	38-42 yaş	12	,67	,492
	43 yaş ve üstü	11	,91	,302
	Toplam	150	,77	,424
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	23-27 yaş	47	,36	,486
	28-32 yaş	51	,24	,428
	33-37 yaş	29	,38	,494
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,31	,465
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	23-27 yaş	47	,26	,441
	28-32 yaş	51	,35	,483
	33-37 yaş	29	,28	,455
	38-42 yaş	12	,42	,515
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405
	Toplam	150	,30	,460
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	23-27 yaş	47	,11	,312
	28-32 yaş	51	,10	,300
	33-37 yaş	29	,17	,384
	38-42 yaş	12	,25	,452
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505
	Toplam	150	,15	,355
Disiplin sorunları	23-27 yaş	47	,19	,398
	28-32 yaş	51	,24	,428
	33-37 yaş	29	,10	,310
	38-42 yaş	12	,17	,389
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405
	Toplam	150	,19	,391

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

Çizelge.59'da verilmiştir. Buna göre ortalamalarına göre tüm yaş aralıklarında en çok davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar görüşü belirtilmiştir. 23-27 yaş arası en az ($n=47$, $\bar{X} =,11$) “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik”; 28-32 yaş arası en az “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik” ($n=51$, $\bar{X} =,10$); 33-37 yaş arası en az “Disiplin sorunları” ($n=29$, $\bar{X} =,10$); 38-42 yaş arası “Disiplin sorunları” ($n=12$, $\bar{X} =,11$); 43 ve üstü yaş arası en az “Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği” ve “Disiplin sorunları” ($n=11$, $\bar{X} =,18$) görüşü belirtilmiştir.

Çizelge 60.Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	Gruplar arası	,586	4	,146	,809	,521
	Grup içi	26,247	145	,181		
	Toplam	26,833	149			
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Gruplar arası	,623	4	,156	,713	,584
	Grup içi	31,651	145	,218		
	Toplam	32,273	149			
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Gruplar arası	,571	4	,143	,669	,615
	Grup içi	30,929	145	,213		
	Toplam	31,500	149			
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Gruplar arası	,862	4	,216	1,745	,143
	Grup içi	17,911	145	,124		
	Toplam	18,773	149			
Disiplin sorunları	Gruplar arası	,328	4	,082	,529	,715
	Grup içi	22,446	145	,155		
	Toplam	22,773	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Çizelge.60'ta verilmiştir. Buna göre davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar, akademik başarısızlık, okul başarısında azalma, derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği, sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik, disiplin sorunları görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir ($p>,05$).

4.2.8.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 61. Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t- testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	t	df	p
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	Kültür dersi	118	,80	,404	1,669	148	,037*
	Meslek dersi	32	,66	,483			
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Kültür dersi	118	,28	,451	1,713	148	,029*
	Meslek dersi	32	,44	,504			
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Kültür dersi	118	,28	,451	1,041	148	,300
	Meslek dersi	32	,38	,492			
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Kültür dersi	118	,17	,377	1,519	148	,013*
	Meslek dersi	32	,06	,246			
Disiplin sorunları	Kültür dersi	118	,19	,391	0,014	148	,989
	Meslek dersi	32	,19	,397			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.61’de verilmiştir. Buna göre kültür dersi ve meslek dersi öğretmenlerinin “Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar”: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} =,80$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} =,66$); “Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma”: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} =,28$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} =,44$) ve “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik”: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} =,17$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} =,06$) görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir.

4.2.8.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 62. Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																												
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	Diğer Fakülteler	104	,78	,417	,527	148	,599																																												
	Eğitim Fakültesi	46	,74	,444				Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Diğer Fakülteler	104	,37	,484	2,083	148	,039*	Eğitim Fakültesi	46	,20	,401	Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Diğer Fakülteler	104	,25	,435	2,023	148	,045*	Eğitim Fakültesi	46	,41	,498	Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Diğer Fakülteler	104	,15	,363	,371	148	,711	Eğitim Fakültesi	46	,13	,341	Disiplin sorunları	Diğer Fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Diğer Fakülteler	104	,37	,484	2,083	148	,039*																																												
	Eğitim Fakültesi	46	,20	,401				Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Diğer Fakülteler	104	,25	,435	2,023	148	,045*	Eğitim Fakültesi	46	,41	,498	Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Diğer Fakülteler	104	,15	,363	,371	148	,711	Eğitim Fakültesi	46	,13	,341	Disiplin sorunları	Diğer Fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524	Eğitim Fakültesi	46	,22	,417								
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Diğer Fakülteler	104	,25	,435	2,023	148	,045*																																												
	Eğitim Fakültesi	46	,41	,498				Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Diğer Fakülteler	104	,15	,363	,371	148	,711	Eğitim Fakültesi	46	,13	,341	Disiplin sorunları	Diğer Fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524	Eğitim Fakültesi	46	,22	,417																				
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Diğer Fakülteler	104	,15	,363	,371	148	,711																																												
	Eğitim Fakültesi	46	,13	,341				Disiplin sorunları	Diğer Fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524	Eğitim Fakültesi	46	,22	,417																																
Disiplin sorunları	Diğer Fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524																																												
	Eğitim Fakültesi	46	,22	,417																																															

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun oldukları fakülteye göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.62’de verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesinden ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin “Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma” eğitim fakültesi mezunu ($\bar{X} = ,20$), diğer fakültelerden mezun ($\bar{X} = ,37$) ve “Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği”: eğitim fakültesi mezunu ($\bar{X} = ,41$), diğer fakültelerden mezun ($\bar{X} = ,25$) görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir.

4.2.8.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ortaya çıkan sorunlar ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 63. Öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar	Bekar	68	,76	,427	,051	148	,959
	Evli	82	,77	,425			
Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma	Bekar	68	,26	,444	1,167	148	,245
	Evli	82	,35	,481			
Derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği	Bekar	68	,31	,465	,213	148	,831
	Evli	82	,29	,458			
Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik	Bekar	68	,09	,286	1,851	148	,036*
	Evli	82	,20	,399			
Disiplin sorunları	Bekar	68	,19	,396	,128	148	,898
	Evli	82	,18	,389			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni duruma göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.63’te verilmiştir. Buna göre evli ve bekar öğretmenlerin “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik” görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir: evli ($\bar{X} = ,20$), bekar ($\bar{X} = ,09$).

4.2.9. Öğretmenlerin ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 64. Öğretmenlerin “Ailelerin eğitime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri

	N	%	\bar{X}	Ss
Ev ziyaretleri	29	19,3	,19	,396
Telefon görüşmeleri	28	18,7	,19	,391
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	48	32	,32	,468
Aileye konferans ve seminerler	49	32,7	,33	,471
Veli toplantıları	16	10,7	,11	,310
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	44	29,3	,29	,457
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	11	7,3	,07	,262

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.64’te verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin 49’u ($\bar{X} =,33$) aileye konferans ve seminerler; 48’i ($\bar{X} =,32$) rehberlik çalışmaları, görüşmeler; 44’ü ($\bar{X} =,29$) eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler; 29’u ($\bar{X} =,19$) ev ziyaretleri; 28’i ($\bar{X} =,19$) telefon görüşmeleri; 16’sı ($\bar{X} =,11$) veli toplantıları 11’i ($\bar{X} =,07$) görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.9.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 65.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																				
Ev ziyaretleri	Kadın	75	,15	,356	1,448	148	,150																																																																				
	Erkek	75	,24	,430				Telefon görüşmeleri	Kadın	75	,21	,412	,835	148	,405	Erkek	75	,16	,369	Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kadın	75	,28	,452	1,047	148	,297	Erkek	75	,36	,483	Aileye konferans ve seminerler	Kadın	75	,37	,487	1,217	148	,226	Erkek	75	,28	,452	Veli toplantıları	Kadın	75	,11	,311	,000	148	1,000	Erkek	75	,11	,311	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476	Erkek	75	,27	,445	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351
Telefon görüşmeleri	Kadın	75	,21	,412	,835	148	,405																																																																				
	Erkek	75	,16	,369				Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kadın	75	,28	,452	1,047	148	,297	Erkek	75	,36	,483	Aileye konferans ve seminerler	Kadın	75	,37	,487	1,217	148	,226	Erkek	75	,28	,452	Veli toplantıları	Kadın	75	,11	,311	,000	148	1,000	Erkek	75	,11	,311	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476	Erkek	75	,27	,445	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351	Erkek	75	,09	,293								
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kadın	75	,28	,452	1,047	148	,297																																																																				
	Erkek	75	,36	,483				Aileye konferans ve seminerler	Kadın	75	,37	,487	1,217	148	,226	Erkek	75	,28	,452	Veli toplantıları	Kadın	75	,11	,311	,000	148	1,000	Erkek	75	,11	,311	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476	Erkek	75	,27	,445	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351	Erkek	75	,09	,293																				
Aileye konferans ve seminerler	Kadın	75	,37	,487	1,217	148	,226																																																																				
	Erkek	75	,28	,452				Veli toplantıları	Kadın	75	,11	,311	,000	148	1,000	Erkek	75	,11	,311	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476	Erkek	75	,27	,445	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351	Erkek	75	,09	,293																																
Veli toplantıları	Kadın	75	,11	,311	,000	148	1,000																																																																				
	Erkek	75	,11	,311				Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476	Erkek	75	,27	,445	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351	Erkek	75	,09	,293																																												
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kadın	75	,32	,470	,714	148	,476																																																																				
	Erkek	75	,27	,445				Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351	Erkek	75	,09	,293																																																								
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kadın	75	,05	,226	,936	148	,351																																																																				
	Erkek	75	,09	,293																																																																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.65’te verilmiştir. Buna göre kadın ve erkek öğretmenlerin görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir.

Ancak ortalamalara göre kadın öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} =,37$) “Aileye konferans ve seminerler” görüşünü belirtirken; erkek öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} =,36$) “Rehberlik çalışmaları, görüşmeler görüşünü” belirtmişlerdir.

4.2.9.2. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 66.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
Ev ziyaretleri	23-27 yaş	47	,28	,452	
	28-32 yaş	51	,14	,348	
	33-37 yaş	29	,21	,412	
	38-42 yaş	12	,08	,289	
	43 yaş ve üstü	11	,18	,405	
	Toplam	150	,19	,396	
Telefon görüşmeleri	23-27 yaş	47	,30	,462	
	28-32 yaş	51	,22	,415	
	33-37 yaş	29	,10	,310	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,00	,000	
	Toplam	150	,19	,391	
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	23-27 yaş	47	,36	,486	
	28-32 yaş	51	,22	,415	
	33-37 yaş	29	,34	,484	
	38-42 yaş	12	,42	,515	
	43 yaş ve üstü	11	,45	,522	
	Toplam	150	,32	,468	
Aileye konferans ve seminerler	23-27 yaş	47	,36	,486	
	28-32 yaş	51	,39	,493	
	33-37 yaş	29	,21	,412	
	38-42 yaş	12	,17	,389	
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505	
	Toplam	150	,33	,471	
Veli toplantıları	23-27 yaş	47	,11	,312	
	28-32 yaş	51	,12	,325	
	33-37 yaş	29	,07	,258	
	38-42 yaş	12	,17	,389	
	43 yaş ve üstü	11	,09	,302	
	Toplam	150	,11	,310	
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	23-27 yaş	47	,17	,380	
	28-32 yaş	51	,35	,483	
	33-37 yaş	29	,41	,501	
	38-42 yaş	12	,25	,452	
	43 yaş ve üstü	11	,27	,467	

Çizelge 66. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

	Yaş Grupları	N	\bar{X}	Ss	LSD
	Toplam	150	,29	,457	
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	23-27 yaş	47	,02	,146	
	28-32 yaş	51	,08	,272	
	33-37 yaş	29	,07	,258	
	38-42 yaş	12	,00	,000	
	43 yaş ve üstü	11	,36	,505	23-27, (p<,01)*, 28-32, (p<,01)*, 33-37, (p<,01)*, 38-42, (p<,01)*
	Toplam	150	,07	,262	

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş gruplarına göre frekans, ortalama ve standart sapma değerleri Çizelge.66’da verilmiştir. Buna göre 23-27 yaş arası en az (n=47, \bar{X} =,02) görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar, en çok (n=47, \bar{X} =,36) aileye konferans ve seminerler, rehberlik çalışmaları, görüşmeler; 28-32 yaş arası en az (n=51, \bar{X} =,08) görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar, en çok (n=51, \bar{X} =,39) aileye konferans ve seminerler sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik; 33-37 yaş arası en az (n=29, \bar{X} =,07) veli toplantıları görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar en çok (n=29, \bar{X} =,41) eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler; 38-42 yaş arası en az telefon görüşmeleri (n=12, \bar{X} =,00) en çok (n=12, \bar{X} =,42) rehberlik çalışmaları, görüşmeler; 43 ve üstü yaş arası en az telefon görüşmeleri (n=11, \bar{X} =,00) en çok (n=11, \bar{X} =,45) rehberlik çalışmaları, görüşmeler yapılabilir görüşü belirtilmiştir.

Çizelge 67. Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Ev ziyaretleri	Gruplar arası	,638	4	,160		
	Grup içi	22,755	145	,157	1,017	,401
	Toplam	23,393	149			
Telefon görüşmeleri	Gruplar arası	1,626	4	,407		
	Grup içi	21,147	145	,146	2,788	,029*
	Toplam	22,773	149			

Çizelge 67. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin yaş gruplarına göre ANOVA sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	f	p
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Gruplar arası	,966	4	,241	1,105	,356
	Grup içi	31,674	145	,218		
	Toplam	32,640	149			
Aileye konferans ve seminerler	Gruplar arası	1,015	4	,254	1,150	,335
	Grup içi	31,979	145	,221		
	Toplam	32,993	149			
Veli toplantıları	Gruplar arası	,093	4	,023	,238	,916
	Grup içi	14,200	145	,098		
	Toplam	14,293	149			
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Gruplar arası	1,342	4	,335	1,635	,169
	Grup içi	29,752	145	,205		
	Toplam	31,093	149			
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Gruplar arası	1,121	4	,280	4,478	,002*
	Grup içi	9,073	145	,063		
	Toplam	10,193	149			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucu Çizelge.67’de verilmiştir. Buna göre öğretmen yaş gruplarının “Telefon görüşmeleri yapılabilir” ve “Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar” görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir.

Gruplar arası farkın hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan LSD analizinde “Telefon görüşmeleri” görüşünü 33-37 yaş arasındaki, 38-42 yaş arasındaki, 43 yaş ve üstü öğretmenler 23-27 yaşa göre ($p<,05$); “Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar” görüşünü 23-27 yaş arasındaki, 28-32 yaş arasındaki, 33-37 yaş arasındaki ve 38-42 yaş arasındaki öğretmenler 43 ve üstü yaştaki öğretmenlere göre daha fazla benimsemektedirler ($p<,01$).

4.2.9.3. Öğretmenlerin branş değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 68.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin branşlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Branş	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																																																				
Ev ziyaretleri	Kültür dersi	118	,19	,391	,408	148	,684																																																																				
	Meslek dersi	32	,22	,420				Telefon görüşmeleri	Kültür dersi	118	,20	,404	1,006	148	,316	Meslek dersi	32	,13	,336	Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kültür dersi	118	,33	,472	,527	148	,599	Meslek dersi	32	,28	,457	Aileye konferans ve seminerler	Kültür dersi	118	,36	,483	1,903	148	,039*	Meslek dersi	32	,19	,397	Veli toplantıları	Kültür dersi	118	,09	,292	1,021	148	,309	Meslek dersi	32	,16	,369	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115	Meslek dersi	32	,41	,499	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793
Telefon görüşmeleri	Kültür dersi	118	,20	,404	1,006	148	,316																																																																				
	Meslek dersi	32	,13	,336				Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kültür dersi	118	,33	,472	,527	148	,599	Meslek dersi	32	,28	,457	Aileye konferans ve seminerler	Kültür dersi	118	,36	,483	1,903	148	,039*	Meslek dersi	32	,19	,397	Veli toplantıları	Kültür dersi	118	,09	,292	1,021	148	,309	Meslek dersi	32	,16	,369	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115	Meslek dersi	32	,41	,499	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793	Meslek dersi	32	,06	,246								
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Kültür dersi	118	,33	,472	,527	148	,599																																																																				
	Meslek dersi	32	,28	,457				Aileye konferans ve seminerler	Kültür dersi	118	,36	,483	1,903	148	,039*	Meslek dersi	32	,19	,397	Veli toplantıları	Kültür dersi	118	,09	,292	1,021	148	,309	Meslek dersi	32	,16	,369	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115	Meslek dersi	32	,41	,499	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793	Meslek dersi	32	,06	,246																				
Aileye konferans ve seminerler	Kültür dersi	118	,36	,483	1,903	148	,039*																																																																				
	Meslek dersi	32	,19	,397				Veli toplantıları	Kültür dersi	118	,09	,292	1,021	148	,309	Meslek dersi	32	,16	,369	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115	Meslek dersi	32	,41	,499	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793	Meslek dersi	32	,06	,246																																
Veli toplantıları	Kültür dersi	118	,09	,292	1,021	148	,309																																																																				
	Meslek dersi	32	,16	,369				Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115	Meslek dersi	32	,41	,499	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793	Meslek dersi	32	,06	,246																																												
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Kültür dersi	118	,26	,442	1,584	148	,115																																																																				
	Meslek dersi	32	,41	,499				Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793	Meslek dersi	32	,06	,246																																																								
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Kültür dersi	118	,08	,267	,263	148	,793																																																																				
	Meslek dersi	32	,06	,246																																																																							

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.68’de verilmiştir. Buna göre kültür dersi ve meslek dersi öğretmenlerinin “Aileye konferans ve seminerler” görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir: kültür dersi öğretmeni ($\bar{X} = ,36$), meslek dersi öğretmeni ($\bar{X} = ,19$).

4.2.9.4. Öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türü değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 69.Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p								
Ev ziyaretleri	Diğer fakülteler	104	,19	,396	,048	148	,962								
	Eğitim fakültesi	46	,20	,401				Telefon görüşmeleri	Diğer fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524
Telefon görüşmeleri	Diğer fakülteler	104	,17	,380	,639	148	,524								
	Eğitim fakültesi	46	,22	,417											

Çizelge 69. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülte türüne göre t-testi analizi sonuçları

	Mezun Olduğu Fakülte Türü	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																												
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Diğer fakülteler	104	,30	,460	,862	148	,390																																												
	Eğitim fakültesi	46	,37	,488				Aileye konferans ve seminerler	Diğer fakülteler	104	,33	,471	,010	148	,992	Eğitim fakültesi	46	,33	,474	Veli toplantıları	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,053	148	,958	Eğitim fakültesi	46	,11	,315	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Diğer fakülteler	104	,29	,455	,196	148	,845	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Diğer fakülteler	104	,08	,268	,252	148	,801
Aileye konferans ve seminerler	Diğer fakülteler	104	,33	,471	,010	148	,992																																												
	Eğitim fakültesi	46	,33	,474				Veli toplantıları	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,053	148	,958	Eğitim fakültesi	46	,11	,315	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Diğer fakülteler	104	,29	,455	,196	148	,845	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Diğer fakülteler	104	,08	,268	,252	148	,801	Eğitim fakültesi	46	,07	,250								
Veli toplantıları	Diğer fakülteler	104	,11	,309	,053	148	,958																																												
	Eğitim fakültesi	46	,11	,315				Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Diğer fakülteler	104	,29	,455	,196	148	,845	Eğitim fakültesi	46	,30	,465	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Diğer fakülteler	104	,08	,268	,252	148	,801	Eğitim fakültesi	46	,07	,250																				
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Diğer fakülteler	104	,29	,455	,196	148	,845																																												
	Eğitim fakültesi	46	,30	,465				Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Diğer fakülteler	104	,08	,268	,252	148	,801	Eğitim fakültesi	46	,07	,250																																
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Diğer fakülteler	104	,08	,268	,252	148	,801																																												
	Eğitim fakültesi	46	,07	,250																																															

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.69’da verilmiştir. Buna göre eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri, rehberlik çalışmaları, görüşmeler, aileye konferans ve seminerler, veli toplantıları, eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler, görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar yapılabilir görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmemiştir.

Ancak eğitim fakültesi mezunu öğretmenler en çok ($\bar{X} = ,37$) rehberlik çalışmaları, görüşmeler belirtirken; diğer fakültelerden mezun öğretmenler en çok ($\bar{X} = ,33$) aileye konferans ve seminerler verilebilir görüşünü belirtmişlerdir.

4.2.9.5. Öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabileceği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular

Çizelge 70. Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p								
Ev ziyaretleri	Bekar	68	,18	,384	,473	148	,637								
	Evli	82	,21	,408				Telefon görüşmeleri	Bekar	68	,19	,396	,128	148	,898
Telefon görüşmeleri	Bekar	68	,19	,396	,128	148	,898								
	Evli	82	,18	,389											

Çizelge 70. (Devam) Öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna ilişkin görüşlerinin medeni durumlarına göre t-testi analizi sonuçları

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	df	p																																												
Rehberlik çalışmaları, görüşmeler	Bekar	68	,35	,481	,784	148	,434																																												
	Evli	82	,29	,458				Aileye konferans ve seminerler	Bekar	68	,32	,471	,074	148	,941	Evli	82	,33	,473	Veli toplantıları	Bekar	68	,13	,341	,925	148	,357	Evli	82	,09	,281	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Bekar	68	,26	,444	,698	148	,486	Evli	82	,32	,468	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Bekar	68	,04	,207	1,248	148	,214
Aileye konferans ve seminerler	Bekar	68	,32	,471	,074	148	,941																																												
	Evli	82	,33	,473				Veli toplantıları	Bekar	68	,13	,341	,925	148	,357	Evli	82	,09	,281	Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Bekar	68	,26	,444	,698	148	,486	Evli	82	,32	,468	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Bekar	68	,04	,207	1,248	148	,214	Evli	82	,10	,299								
Veli toplantıları	Bekar	68	,13	,341	,925	148	,357																																												
	Evli	82	,09	,281				Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Bekar	68	,26	,444	,698	148	,486	Evli	82	,32	,468	Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Bekar	68	,04	,207	1,248	148	,214	Evli	82	,10	,299																				
Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler	Bekar	68	,26	,444	,698	148	,486																																												
	Evli	82	,32	,468				Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Bekar	68	,04	,207	1,248	148	,214	Evli	82	,10	,299																																
Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalar	Bekar	68	,04	,207	1,248	148	,214																																												
	Evli	82	,10	,299																																															

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Ailelerin eğitim-öğretime katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verdiği yanıtların öğretmenlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren bağımsız örneklem t testi sonuçları Çizelge.70’de verilmiştir. Görüşler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>,05$) ancak ortalamalara bakıldığında bekar öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} = ,35$); “Rehberlik çalışmaları, görüşmeler yapılabilir” görüşünü belirtirken evli öğretmenlerin çoğunluğu ($\bar{X} = ,32$) “Eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler yapılabilir” görüşünü belirtmişlerdir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde örnekleme giren öğretmenlerden elde edilen veri sonuçlarına göre elde edilen bulgular tartışılarak yorumlanmıştır.

5.1. Öğretmenlerin Veliye Özel Toplantı Yapıp Yapmamasına, Veliyi Okula Çağırma Nedenlerine Ve Veliyle İletişime Geçme Yollarına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu veliye özel toplantı yapmaktadır. Erkek öğretmenler kadın öğretmenlerden daha çok veliye özel toplantı yapmaktadırlar. Öğretmenlerin çoğunluğu veliyi öğrencinin genel durumu (devamsızlık, ders başarısı, not, disiplin sorunları vb.) için okula çağırılmaktadır. Veliyi okula çağırmayan ve toplantı yapmayan öğretmenler azınlıktadır. Veliyi okula çağırmayanlar arasında kadın ve 28-32 yaş arası öğretmenler çoğunluktadır. Kadın öğretmenlerin, meslek dersi öğretmenlerinin ve eğitim fakültesinden mezun olanların çoğunluğu veliyi öğrencinin özel durumu için okula çağırılmaktadırlar. Medeni durumlarına göre evli öğretmenler özel ve genel durumda bekarlara göre çoğunluktadırlar. Kaya ve Gültekin (2003) araştırmalarında ebeveynlerin okulda yapılan çalışmalardan nasıl haberdar olduklarıyla ilgili sonuçlara ulaşmışlardır. Veli toplantısında ya da çocuğu okula bırakıp alırken haberdar olan ebeveynlerin oranının yüksek olduğu bulgusu elde edilmiştir. Buna göre öğretmenlerin yapmış oldukları toplantılar sayesinde velilerin çocukların eğitim-öğretim faaliyetlerinden haberdar oldukları söylenebilir.

Balkar (2009) okul-aile işbirliği sürecine ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı araştırmasında araştırmaya katılan velilerin, okul-aile işbirliğini sağlama adına yetersiz toplantı yapılmasından; öğretmenlerin ise okul ve veli toplantılarının not öğrenme amaçlı olduğundan şikayet ettiklerini tespit etmiştir. Buna göre veliyi çocuğunun özel durumu için okula çağırılanların çoğunluğu kadın öğretmen olduğundan kadın öğretmenlerin şikayetçi oldukları düşünülebilir. Toplantı yapmayan öğretmenler azınlıkta olduğu için velilerin yetersiz toplantı yapıldığını belirtmelerinin bu bulgunun tersi bir görüş olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin çoğunluğu veliyle telefonla iletişime geçmektedirler. Veliyle en az iletişime geçme şekli veli ziyaretidir. Genç öğretmenlerin bir kısmı veliyle hiçbir şekilde iletişime geçmemektedirler. Buna paralel olarak Ünüvar (2010) öğretmenlerin tamamının ailelerle bireysel görüşmeler ve telefon görüşmeleri yaptığını belirtmektedir. Yine öğretmenlerin tamamına yakınının; çocukların okula bırakılıp alınması sırasında ebeveynlerle görüştiklerini ve okulda yapılan çalışmalara ait fotoğrafları ailelerin görmesi için sergilediklerini belirtmiştir. Öğretmenlerin yarısından fazlasının ise; ailelere haber mektupları gönderdiğini, bilgilendirici kitapçıklar ve panolar hazırladığını, sergi ve çay düzenlediğini, okulda yapılan çalışmaların fotoğraflarını CD'ye aktararak gönderdiğini ve aileler için bilgilendirme toplantıları (konferanslar) düzenlediğini belirtmiştir. Abbak (2008) araştırmasında ev ziyaretleri, eğitim panoları düzenleme, telefon görüşmeleri yapma, teyp ve kayıtların ebeveynlere gönderilmesi ve ebeveynler için bilgilendirici toplantı düzenleme etkinliklerine yıllık planda yer verilmediğini tespit etmiştir. Bu çalışmada meslekte on yılını aşmış olan öğretmenlerin aile katılımını sağlamada daha iyi oldukları görülmüştür. Ayrıca çalışmayan ve evleri okula yakın olan ebeveynlerin okula hemen her gün geldikleri ve öğretmenle yüz yüze görüştikleri bulgusu da elde edilmiştir. Buna göre ev ziyaretlerine yıllık planda yer verilmemesinin öğretmenlerin veliyle en az iletişime geçme şekli olarak veli ziyareti yaptıklarını belirtmelerinde etkili olduğu söylenebilir.

5.2. Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımıyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımının gerekli olduğunu ancak ailelerin eğitime katılımının düşük seviyede ve yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu görüşü erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre ve 43 yaş ve üstü yaştaki öğretmenler gençlere göre daha fazla benimsemektedirler. Başaran ve Koç (2000) araştırmalarında yönetici, öğretmen ve velilerin ailelerin okula gelme amacı için farklı görüşlerde olduklarını belirtmişlerdir. Buna göre aileler daha çok çocuğun başarı durumunu öğrenmek, derslerdeki başarısını arttırmak gibi direk olarak çocuğun başarısı ve okul içindeki konumuna ilişkin durumlar için okula gitmekte iken okulun işleyişine veya çocuklarının başarısına etki eden diğer konulara katılmak, sormak veya bilgi almak için aynı oranda gitmemektedirler. Yönetici ve öğretmenlere göre aileler çocukları için izin almak, okulda yapılan faaliyetleri izlemek gibi aktif katılım gerektirmeyen nedenlerle okula gelmektedirler. Buna göre öğretmenlerin belirttiği öğrenci başarısı ile çalışmadaki

bulguların paralel olduğu söylenebilir. Aile katılımının öğrenci başarısını etkilediğini düşünen öğretmenlerin velilerden farklı düşündüğü söylenebilir.

“Ailenin eğitime katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler” ve “Aileler öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar” görüşünü kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre ve 38-42, 43 yaş ve üstü öğretmenler 23-27 yaşa göre daha fazla benimsemektedirler. “Fikrim yok” görüşünü 38-42 yaş aralığındaki öğretmenler 23-27 ve 33-37 yaş aralığındaki öğretmenlere göre daha fazla benimsemektedirler. Ayrıca öğretmenlerin birçoğu ailelerin çocuklarının eğitimine katılmadıklarını ve sorumsuz olduklarını belirtmişlerdir. Aydoğan (2007) literatür taramasında öğrenci başarısının, okulların yapısı ve sosyo-ekonomik koşullarından ziyade, okul-aile işbirliği yani ailenin de katılımı ile arttığının çeşitli araştırmalarca ortaya konduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğrencinin okuldaki gelişiminin ailenin eğitime verdiği önem ve dolayısıyla eğitim-öğretim faaliyetlerine katılımı ile ilişkili olduğunu belirtmektedir. Aile katılımının ve okul- aile işbirliğinin iki avantajından bahsetmektedir: Ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi, motivasyonu arttırmak ve okulun yapısını, değerlerini, beklentilerini, standartlarını tanıyan ailelerin çocuklarını daha iyi yönlendirebilmesi. Buna göre aile katılımının düşük seviyede olmasının çocuğun gelişimini olumsuz etkilediği söylenebilir. Bu olumsuz etkilerden biri Henderson ve Berla (1981)'nin toplam 85 farklı araştırmayı inceleyerek elde ettikleri verilere göre: Anne-babaları okul yaşantısına katılmayan, eğitimcilerle işbirliği geliştirmeyen, okulda yapılan çalışmalarını takip etmeyen çocuklar akademik performans bakımından geride kalmaktadır. Kadın öğretmenlerin çoğu ailelerin çocuklarıyla nasıl ilgileneceklerini bilmediklerini düşünmektedirler. Topcu (2013) çalışmasında velilerin, okulu geliştirme ve eğitime katılım konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını, araştırma yaptığı okullarda velilerin en çok yaptıkları etkinliğin toplantılara katılım olduğunu tespit etmiştir. Kadın öğretmenlerin görüşünün araştırma sonucuna paralel olduğu söylenebilir.

Öğretmenler ailenin eğitim-kültür düzeyinin eğitime katılımı etkilediğini, ailenin eğitime katılımının önemli olduğunu ancak bazı ailelerin bu konuda ilgisiz olduğunu, ailelerin bilinçsiz olduğunu, ailenin ekonomik durumunun eğitime katılımı etkilediğini, ailelerin öğretmeni rahatsız edecek boyutta ilgili olduklarını (ukalalık, önyargılı davranmak, her şeyi öğretmenin yapmasını beklemek), ailelerin öğrencisiyle nasıl ilgileneceklerini bilmediklerini, öğretmenin ailelerin eğitime katılımı konusunda istekli olması gerektiğini belirtmişlerdir. Genç öğretmenlerin çoğunluğu “Ailelerin eğitime katılımı düşük seviyede, yetersiz” görüşünü benimserken, 33 yaş ve üstü öğretmenlerin çoğunluğu “Çocukların başarısı, sağlıklı gelişimi ve okula uyumu için ailenin eğitime katılımı gereklidir” görüşünü belirtmişlerdir. Kültür dersi öğretmenleri “Ailenin eğitime

katılımı önemli ancak bazı aileler bu konuda ilgisizler” görüşünü meslek öğretmenlerine göre daha çok benimsemektedirler. Erdoğan ve Demirkasımoğlu (2010) araştırmasında ailelerin çoğunun eğitim sürecine katılımı konusunda isteksiz ve pasif olduğunu, katılımın çoğunlukla ailenin okula gelip bilgi alışverişi yapması, öğretmenlerin tavsiyelerini alması, çağrıldığında toplantılara katılması gibi etkinliklerle sınırlı olduğunu belirtmişlerdir. Araştırma bulguları öğretmenlerin ailelerin katılımı konusunda isteksiz olduğu görüşlerine paralel niteliktedir. Ayrıca Kurtuldu (2010) araştırmasında okulöncesi öğretmenlerinin yaşlarının, okul-aile ilişkilerinde yaşanan veli kaynaklı sorunlara ilişkin görüşlerini etkilemediğini, 26-30 yaş arasında bulunan öğretmenlerin diğerlerinden biraz daha fazla sorun algılamakla birlikte görüşler arasındaki anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varmıştır. Buna göre genç öğretmenlerin aile katılımını düşük seviyede bulmaları eleştirel bir bakış açısı ve sorun olarak algılanırken kıdemli öğretmenlerin çocukların başarısını, sağlıklı gelişimini ve okula uyumunu öncelik olarak belirtmesinin daha profesyonel bir bakış açısı olduğu söylenebilir. Kıdemli öğretmenin bakış açısına etkisinden bahsedilebilir.

5.3. Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılım Düzeyi ve Nedenleri İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Ailelerin eğitim sürecine yeterince katılmadıkları ise bir diğer görüştür. Katılım düzeyinin nedenleriyle ilgili görüş bildiren öğretmenlerin çoğunluğu ailenin eğitim seviyesinin düşük olmasını, ailenin sosyo-ekonomik düzeyini, iş yoğunluğunun olmasını ve ailenin ilgisizliğini neden olarak göstermişlerdir. Ailenin okula olan tutumu, ailenin bilinçsiz olması, ailenin çocuğuyla ilişkisi ve ailenin çocuk sayısı belirtilen görüşlerdendir. Tomul (2007) araştırmasında aile gelirin çocuğun okula gidip gitmediği veya ne kadar gideceğini belirleyen etkili faktörlerden biri olduğunu, ailenin çocuğun eğitimi için yapacağı harcamaların genel olarak; kişisel, kültürel, kurumsal, sosyo demografik ve ekonomik ailesel değişkenlerle doğrudan ilişkili olduğunu belirtmiştir. Buna göre aile katılımı düzeyinin düşük olmasında daha çok gelirin etkili olduğu ancak öğretmenlerin eğitim seviyesinin düşüklüğünü öncelikli neden olarak belirttiği görülmektedir.

Erkek öğretmenler daha çok ailenin sosyo-ekonomik düzeyini, iş yoğunluğunun olmasını, ailenin ilgisizliğini neden olarak belirtirken; kadın öğretmenler ailenin bilinçsiz olmasını, ailenin çocuğuyla ilişkisini belirtmektedir. Bulgulara göre kadın öğretmenlerin erkeklere göre sorunlara daha duygusal yaklaştığı söylenebilir. Kültür dersi öğretmenleri “Ailenin eğitim seviyesinin düşük olması” ve “Ailenin bilinçsiz

olması” görüşlerini meslek dersi öğretmenlerine göre daha fazla benimsemektedirler. Diğer fakültelerden mezun öğretmenler eğitim fakültesi mezunlarına göre ailelerin okula olan tutumlarının olumsuz olduğunu düşünmektedirler. Topcu (2013) araştırmasında velilerin büyük çoğunluğunun kendilerine yönelik çalışmaların zamanı konusunda görüş ve önerilerinin dikkate alınmasını istediklerini belirtmiştir. Aile katılımını gerektiren etkinliklerin zamanı konusunda velilerinin büyük oranda hafta sonu gündüzü tercih ettikleri anlaşılmıştır. Fan (2001)’a göre aile katılımında lise düzeyindeki gönüllülük, ortaokul düzeyine göre farklılık göstermiştir. Aileler, lise düzeyinde nadiren gönüllü olarak katılımda bulunmuşlardır. Lise düzeyindeki aile katılımı, ders dışı etkinliklere katılım ile aile-öğretmen organizasyonlarına dayalı olarak hazırlanan etkinliklerle ilgili olmuştur. Ailelerin görüşü dikkate alındığında onların okula olan tutumunun ve gönüllü olarak katılımının olumlu yönde değişebileceği söylenebilir. Kadın öğretmenler sorunlara erkeklere göre daha duygusal yaklaştıkları için bu değişimde daha etkili olabilecekleri söylenebilir.

Işık (2007) okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleştirilen okul aile işbirliği çalışmalarının anne baba görüşlerine dayalı olarak incelenmesi amacıyla yaptığı araştırmada, anne babaların okul-aile işbirliği kapsamında düzenlenen çalışmalara genelde katılmaya çalıştıklarını, en çok veli toplantıları ve öğretmenin görüşme talebi ile okul-aile işbirliği çalışmalarına katıldıklarını, anne babaların okul-aile işbirliği çalışmalarına katılmama nedeni olarak da en çok zaman etkenini öne sürdüklerini belirlemiştir. Buna göre okul öncesinde aile katılımının daha fazla olduğu ancak liseye gelindiğinde bu katılımın öğretmenlerin belirtmiş olduğu nedenlerle düştüğü söylenebilir.

5.4. Öğretmenlerin Ailelerin Çocuklarının Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımını Engellenen Faktörler İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olmasını, ailelerin ekonomik durumunun iyi olmamasını, çalışan ailelerin yoğun iş temposundan dolayı yorgun olmalarını, okulla iletişim kopukluğunu ve ailenin ilgisizliğini engelleyen faktör olarak belirtmişlerdir. Bu görüşlere paralel olarak Başaran ve Koç (2000) ailenin çocuğun okuldaki eğitimine katılım sorunları ve katılımın sağlanması için alternatif model geliştirdikleri araştırmalarında velilerin genel olarak okuldaki etkinliklerin zamanı, ekonomik kaygılar, duyurular ve toplantıların içeriğinden kaynaklanan engeller nedeniyle okuldaki eğitime yeterince katılmadıklarını tespit etmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı ise ailenin yaşadığı çevrenin etkisini, çok çocuk sahibi olmasını ve aile içi sorunların

olmasını belirtmişlerdir. Ayrıca kadın öğretmenlerin çoğunluğu iletişim kopukluğu, ilgisizlik ve çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması faktörlerini belirtirken, erkek öğretmenler ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması ve çalışan ailelerin yoğun iş temposu, yorgunluk olması faktörlerini belirtmişlerdir. Katılımı engelleyen faktörler için kültür dersi öğretmenlerinin çoğunluğu “Ailenin eğitim ve kültür düzeyinin düşük olması” yönünde görüş bildirirken meslek dersi öğretmenlerinin çoğu “Ailelerin ekonomik durumunun iyi olmaması” görüşünü belirtmişlerdir. Tansel (2002) Türkiye’de eğitime katılımı etkileyen faktörler ile ilgi çalışmasında ilk, orta ve yükseköğretime katılımda aile gelirin etkili olduğunu belirtmektedir. Aydoğan (2007) okul faaliyetlerine aile katılımını engelleyen faktörleri belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada, ailelerin okuldaki etkinliklere katılımını engelleyen faktörlerin zaman darlığı, okul faaliyetlerinin kapsamı hakkında yeterli bilgiye sahip olmama, ekonomik problemler ve ders-konu alanlarında yeterli bilgiye sahip olmama gibi nedenler olduğunu belirlemiştir. Aslanargun (2016) okul-aile işbirliği ve öğrenci başarısı üzerine yaptığı tarama çalışmasında ailelerin okulun süreçlerine katılım engelleri arasında; okullarda bulunan okul-aile birliklerinin etkin bir şekilde işletilememesi, okul yetkilileri ile öğrenci velilerinin kayıt dönemleri ve çok özel durumlar dışında bir araya gelememesi ve okul-aile birliği toplantılarının verimli bir şekilde tam katılımı yapılamamasını tespit etmişlerdir. Ayrıca Topcu (2013) araştırmasında okulu geliştirmede önemli bir alan olarak değerlendirilen aile katılımı ve toplumsal iş birliğine dair yapılan çalışmaların aile katılımı kendi haline bırakıldığında, sosyoekonomik ve eğitim düzeyi yüksek ailelerin eğitime katılımı daha yüksek olduğunu gösterdiğini belirtmektedir. Ancak aile katılımını artırmaya yönelik programlar uygulamaya konulduğunda, düşük sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerin katılımlarının daha fazla olduğunu belirlemiştir. Yöneticilerin görüşlerine göre okul geliştirme çalışmalarına veli katılımının önündeki en önemli engelin velilerin bu konuda bilinçli olmaması, ekonomik koşullar, okulun fiziki durumu ve paydaşlar arası iletişim eksikliği olduğunu tespit etmiştir. Buna göre aile katılımıyla ilgili programların belirlenmesi, planlanması ve uygulamaya konulmasının aile katılımını engelleyen faktörleri en aza indirebileceği söylenebilir.

5.5. Öğretmenlerin Ailenin Eğitim-Öğretim Sürecine Katılıp Katılmamaları İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu ailelerin eğitim sürecine katılmasının kendilerini ve öğrenci başarısını olumlu etkileyeceğini, katılmamalarının olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. Öğretmenlerin bir kısmı ise kendilerinin istenilen hedeflere ulaşılabilmesini engelleyeceğini, performanslarını

ve motivasyonlarını olumsuz etkileyeceğini, öğrenciyi tanımalarını engelleyeceğini belirtmişlerdir. Bazıları da bu durumdan etkilenmediklerini düşünmektedirler. Ünüvar (2010) araştırmasında öğretmenlerin programlarına aldıkları aile katılımı çalışmalarının çoğunlukla; evde çocukla birlikte çalışma yapma, ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılmaları ve ebeveynlerin okul ziyaretleri yapması şeklinde olduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin, aile katılımı çalışmaları içerisinde yönetim ve karar verme sürecine ebeveynleri katmadıklarını tespit etmektedir. Buna göre öğretmenin yönetim ve karar sürecine aileleri katmamaları ve onları sınırlamaları istenilen hedeflere ulaşmasına engel olabilir. Kadın öğretmenler aile katılımının öğrenci başarısını etkileyeceğini erkek öğretmenlere göre daha çok benimsemektedirler. Kültür dersi ve meslek dersi öğretmenlerinin çoğunluğu, eğitim fakültesi mezunu ve diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin çoğunluğu “Katılmamaları öğrencinin başarısını olumsuz etkiler, katılmaları olumlu etkiler” görüşünü belirtmişlerdir. Bekar öğretmenler evlilere göre ailelerin katılmamasının öğrenciyi tanımalarını etkilediğini daha çok benimsemektedirler. Öğretmenlerin aile katılımını öğrenci başarısıyla ilişkilendirdikleri söylenebilir. Yaşlı öğretmenlerin görsel, yazılı medya ile fazla ilgilenmedikleri velilerle daha çok telefon görüşmesi yapmayı tercih ettikleri söylenebilir.

5.6. Öğretmenlerin Aileleri Eğitim-Öğretim Sürecine Katılmayan Öğrencilerde Ortaya Çıkan Sorunlar İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu aileleri eğitim sürecine katılmayan öğrencilerde davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar, akademik başarısızlık, okul başarısında azalma, derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği sorunlarının ortaya çıkacağını bir kısmı ise ayrıca sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik oluşacağını belirtmişlerdir. Bu görüşü evli öğretmenler bekarlara göre daha çok benimsemişlerdir. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler öğrencide derslere ve okula karşı isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği olduğunu düşünürken diğer fakültelerden mezun öğretmenler öğrencide akademik başarısızlık ve öğrencinin okul başarısında azalma olduğunu düşünmektedirler. Buna göre pedagojik eğitim almış öğretmenlerin öğrencinin duygusal süreçlerini ön planda tuttıkları diğer fakültelerden mezun öğretmenlerin akademik başarı odaklı oldukları söylenebilir.

Kadın ve erkek öğretmenlerin çoğunluğu öğrencide davranış bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar ortaya çıkacağını belirtmektedirler. Buna göre cinsiyet farklılığının görüşleri etkilemediği düşünülebilir. Kültür dersi öğretmenleri “Davranış

bozuklukları, uyum sorunu, kötü alışkanlıklar”, “Sevilmediğini hissetme, yalnızlık hissi, güvensizlik” görüşünü daha fazla benimsemektedirler. Meslek dersi öğretmenleri “Akademik başarısızlık, okul başarısında azalma olur” görüşünü kültür dersi öğretmenlerine göre daha çok benimsemektedirler. Buna göre meslek dersi öğretmenlerinin daha çok öğrencinin öğretim süreciyle, kültür dersi öğretmenlerinin ise eğitim süreciyle ilgilendikleri düşünülebilir.

5.7. Öğretmenlerin Ailelerin Eğitim-Öğretim Sürecine Katılımını Arttırmak İçin Neler Yapılabileceği İle İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgularla İlgili Tartışmalar

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu aile katılımını arttırmak için aileye konferans ve seminerler, rehberlik çalışmaları, görüşmeler yapılabileceğini; bir kısmı ise eğitim etkinlikleri ve sosyal faaliyetler, ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri, veli toplantıları, görsel, yazılı medya ile ortaklaşa çalışmalar yapılabileceğini belirtmektedirler. Bu görüşlere paralel olarak Topcu (2013) araştırmasında öğretmen ve velilerin okul geliştirme çalışmalarına veli katılımını daha etkili hale getirmek için bu konuda velilere yönelik toplantı, seminer gibi bilgilendirici ve teşvik edici çalışmalar yapılması gerektiğini düşündüklerini, bazı katılımcıların okul geliştirme konusunda uzmanlardan yardım alınması gerektiğini düşündüklerini belirtmektedir. Çaltık ve Kandır (2006) aile katılımı için öğretmenlerin görüşlerini inceledikleri araştırmalarında öğretmenlerin; ebeveyn toplantıları düzenleme, telefon görüşmeleri yapma, bülten ve bülten tahtaları hazırlama, haber mektupları gönderme, kitapçık broşür ve afiş, hazırlama, fotoğrafları ailelere gönderme şeklinde etkinliklerle aile katılımını sağladıklarını tespit etmişlerdir.

Kadın öğretmenlerin çoğunluğu aileye konferans ve seminerler görüşünü belirtirken; erkek öğretmenlerin çoğunluğu rehberlik çalışmaları, görüşmeler görüşünü belirtmişlerdir. 5 yıldan fazla kıdemli öğretmenler veliyle telefon görüşmesi yapılmasını düşük kıdemlilere göre daha fazla benimsemektedirler. Görsel, yazılı medya ile ortaklaşa yapılacak çalışmalarla ilgili 43 ve üstü yaştaki öğretmenler diğerlerine göre daha az benimsemişlerdir. Kültür dersi öğretmenleri aileye konferans ve seminerler yapılabilir görüşünü meslek dersi öğretmenlerine göre daha çok benimsemektedirler. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin çoğunluğu rehberlik çalışmaları, görüşmeler yapılabileceğini belirtirken; diğer fakültelerden mezun öğretmenler daha çok aileye konferans ve seminerler verilebileceğini belirtmişlerdir. Akademik başarıyı arttırmak için pek çok ülkede okullar aileleri, öğrencilerin eğitimlerine dâhil etmek üzere çalışmalar gerçekleştirmektedir. Amerika’da Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (1998)’ne göre pek çok ilkokul davetler (%97), aile-

öğretmen görüşmeleri (% 92) ve gönüllük etkinliklerini (%90) içeren aile katılımına olanak sağlamaktadır (Englund ve diğerleri, 2004). Kaliforniya’da aile katılımı sağlamak amacıyla okul-aile işbirliği yasası 1995 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu yasayla anneler, büyükanneler veya veliler çocuklarının okul konferans ve etkinliklerine katılmak için işten izin alabilmektedirler (“Family School Partnership Act - California Teachers Association” 2016).

6. ÖNERİLER

Çalışmanın bulguları göz önünde bulundurularak ortaöğretim kurumlarında aile katılımını arttırmak amacıyla aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Aile katılım etkinlikleri anne ve babaların her ikisinin de katılabileceği zamanlarda ve biçimde düzenlenmelidir.
- Yıllık planda aile katılımıyla ilgili yapılacak çalışmalara yer verilmelidir.
- Öğretmenlere aile katılımını istenilen düzeyde nasıl sağlayacaklarına dair hizmet içi eğitim verilmelidir. Bu eğitimi alan öğretmenler diğer öğretmeni eğitmek üzere yetkilendirilebilir. Bu çalışmaları yapan kişilere ödül sistemini işleterek motivasyonlarının yüksek tutulması sağlanabilir.
- Aile katılımı konusunda eğitim alıp yetkilendirilen öğretmenler ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarını takip edip desteklemeli ve her zaman ulaşılabilir olmalıdır. Öğretmenler aile katılımı konusunda teorik bilgileri edinmelerine rağmen uygulamada sıkıntı yaşayabilirler. Bu yüzden pratik çalışmalarında destek ve yardım alabilecekleri uzmanlara ulaşabilmeleri son derece önemlidir.
- Aile katılımı ile ilgili veli, öğretmen ve öğrenci görüşleri MEB tarafından sanal ortamda veya anketörler aracılığıyla alınmalı ve ilgililere aile katılımını anlatan bilgilendirici yazı, broşür vb. dağıtılmalıdır.
- Ailelere eğitim-öğretimin ilk döneminde okulun işleyişi ve aile katılımının nasıl olacağıyla ilgili toplantı yapılmalı ve alanında uzman kişiler tarafından seminer vb. eğitimler verilmelidir.
- Öğretmenlerin, aile katılımı çalışmaları içerisinde yönetim ve karar verme sürecine ebeveynleri katmaları yararlı olabilir.
- Aile katılımı çalışmaları sürecinde meslek dersi öğretmenleri kültür dersi öğretmenlerine göre çocuğun duygusal gelişimine daha az önem verdikleri tespit edildiği için özellikle meslek dersi öğretmenlerinin öğrencilerin bütünsel gelişimlerinin önemini kavrayabilecekleri hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılımları teşvik edilmelidir.

KAYNAKLAR

- Abbak, B. S. (2008). Okul öncesi eğitim programındaki aile katılımı etkinliklerinin anasınıfı öğretmenleri ve veli görüşleri açısından incelenmesi. *Unpublishedmaster's thesis, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.*
- Akbaba, S. ve Samancı, O. (2004). İlköğretimde Veli-Öğretmen Görüşmelerinin Değerlendirilmesi. *XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Bildiriler, 1*, 1435–1440.
- Argon, T. ve Kıyıcı, C. (y.y.). İlköğretim Kurumlarında Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri.
- Aslanargun, E. (y.y.). Okul-Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. http://journals.manas.edu.kg/mjsr/oldarchives/Vol09_Issue18_2007/564-1510-1-PB.pdf adresinden erişildi.
- Ataç, F. (1991). *İnsan Yaşamında Psikolojik Gelişim*. İSTANBUL: Beta Basım Yayın A.Ş.
- Atasoy, İ. (2008). *Gençlik ve Arkadaşlık*. İSTANBUL: Nesil Yayınları.
- Aydoğan, İ. (2007). Okul Faaliyetlerine Aile Katılımını Engelleyen Faktörler, (23), 259–273.
- Balkar, B. (2009). Okul-Aile İşbirliği Sürecine İlişkin Veli ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma, (36), 105–123.
- Başaran, S. ve Koç, F. (2000). Ailenin çocuğun okuldaki eğitimine katılım sorunları ve katılımın sağlanması için alternatif bir model. *Ankara: Milli Eğitim Basımevi.*
- Boydak, H. A. (2004). *Lider Öğretmen*. İSTANBUL: Beyaz Yayınları.
- Cavkaytar, A. (2000). Okulöncesi Eğitimde Okul, Aile ve Çevre İşbirliği. *Okulöncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri* içinde (ss. 133–143). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ceylan, M. ve Akar, B. (2010). Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2), 43–64.
- Cüceloğlu, D. ve Erdoğan, İ. (2014). *Öğretmen Olmak Bir Can'a Dokunmak*. İstanbul: Final Kültür Sanat Yayınları.
- Çakmak, Ö. Ç. (2010). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(20)*, 1–18. doi:10.11616/AbantSbe.256
- Çaltık, İ. ve Kandır, A. (2006). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görevli Öğretmenlerin 2002 Okul Öncesi Eğitim Programında Aile Katılımının Sağlanmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *I. Uluslar Arası Ev Ekonomisi Kongresi, Ankara.*
- Çelikkaya, H. (1994). Okulda İletişim. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, (5)*, 39–52.
- Deniz Yöndem, Z. ve Taylı, A. (2007). Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi. *Eğitim Psikolojisi* içinde (ss. 83–134). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Englund, M. M., Luckner, A. E., Whaley, G. J. ve Egeland, B. (2004). Children's Achievement in Early Elementary School: Longitudinal Effects of Parental Involvement, Expectations, and Quality of Assistance. *Journal of Educational Psychology, 96(4)*, 723.

- Erdoğan, Ç. ve Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(3), 399–431.
- Family School Partnership Act - California Teachers Association. (y.y.). 14 Haziran 2016 tarihinde <https://www.cta.org/en/Parents-and-Community/Family-Involvement/Family-School-Partnership-Act.aspx> adresinden erişildi.
- Fan, X. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A growth modeling analysis. *The Journal of Experimental Education*, 70(1), 27–61.
- Funkhouser, J. E. ; G. (y.y.). Family Involvement in Children's Education: Successful Local Approaches; Executive Summary. Books. 14 Haziran 2016 tarihinde <http://www2.ed.gov/pubs/FamInvolve/execsumm.html> adresinden erişildi.
- Güleç, H. Ç. ve Genç, S. Z. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki okul aile işbirliği hakkında öğretmenler ve ailelerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *EĞİTİM VE BİLİM*, 35(155).
- Gümüşel, O. (2013). *Genciz Biz*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gümüşeli, A. İ. (2004). Ailenin katılım ve desteğinin öğrenci başarısına etkisi. *Özel okullar birliği bülteni*, 2(6), 14–17.
- Güneş, A. (2013). *Kişilik ve Karakter Gelişiminde Çocukluk Sırrı*. İSTANBUL: Timaş Yayınları.
- Güneş, A. (2015). *Ergenlik Döneminde 100 Temel Kural*. İSTANBUL: Timaş Yayınları.
- Güney, S. (2015). *Davranış Bilimleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Harter, S. (1993). Causes and consequences of low self-esteem in children and adolescents. *Self-esteem içinde* (ss. 87–116). Springer.
- Harter, S. (2012). The Development Of The Self In Childhood And Adolescence. *The International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*. oxford: Elsevier, Ltd.
- İnal, G. (2006). Öğretmenlerin anaokulları ile anasınıflarındaki programlara ailelerin katılımı konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi (Afyon ili örneği). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Işık, H. (2007). Okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleştirilen okul-aile işbirliği çalışmalarının anne-baba görüşlerine dayalı olarak incelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Kaplan, S. (2002). *İlköğretim Birinci Kademe Okul-Aile İşbirliği Mevcut Durum ve Bir Model Önerisi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İSTANBUL.
- Kavaklı, A. E. (2006). *Evde ve Okulda Başarılı Eğitimin Sırları*. İSTANBUL: Nesil Yayınları.
- Kaya, Ö. ve Gültekin, M. (2003). Okul Öncesi Eğitim kurumlarında Uygulanan Programlara Ailelerin İlgi ve Katılımları ile Kurumların Aile Eğitimine Katkısı Konusunda Anne Baba Görüşleri. *Türkiye Okul Öncesi Eğitimini Geliştirme Derneği, OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferans Bildiri Kitabı, Ya-Pa Yayınları*, 311–334.
- Keçeli Kaysılı, B. (2008). Akademik başarının artırılmasında aile katılımı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 9(1), 69–83.
- Köknel, Ö. (2001). *Kimliğini Arayan Gençliğimiz*. İSTANBUL: Altın Kitaplar Yayınevi.

- Kurtuldu, B. S. (2010). *Okulöncesi Eğitiminde Okul Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunların Öğretmen ve Veli Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Lindberg, E. N. ve Demircan, A. N. (2013). Ortaöğretim Okullarında Aile Katılımının Değerlendirilmesi: Aile Katılım Ölçeği Veli ve Öğretmen Formlarının Türkçeye Uyarlanması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 2(3). <http://cijeonline.com/index.php/cije/article/view/44> adresinden erişildi.
- Marchant, G. J., Paulson, S. E. ve Rothlisberg, B. A. (2001). Relations of middle school students' perceptions of family and school contexts with academic achievement. *Psychology in the Schools*, 38(6), 505–519.
- Martinez-Pons, M. (1996). Test of a model of parental inducement of academic self-regulation. *The Journal of Experimental Education*, 64(3), 213–227.
- Moore, S., Lasky, S. ve others. (2001). Parental involvement in education.
- Op.Dr.Filiz Çataklı Resmi Web Sitesi - Jinekoloji, Tüp Bebek, Doğum, Kadın Hastalıkları, Kısırlık, Gebelik - Ergenlik Dönemi (Puberte). (y.y.). 14 Haziran 2016 tarihinde http://www.jinekoloji.gen.tr/Jinekoloji/Ergenlik_Donemi_ve_Problemleri/Ergenlik_Donemi_Puberte.html adresinden erişildi.
- Özkan, M. (2009). *İnsan İletişim ve Dil*. İSTANBUL: Akademik Kitaplar.
- Piaget, J. (1999). *Çocukta Zihinsel Gelişim*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Santrock, J. W. ve Siyez, D. M. (2012). *Ergenlik*. İçinde DM Siyez (Çev. ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Sardoğan, M. E. ve Karahan, T. F. (2007). Kişilik Gelişimi. *Eğitim Psikolojisi içinde*. Pegem A Yayıncılık.
- Saygılı, S. (2003). *Ergenlik Sorunları*. İSTANBUL: Elit Yayınları.
- Seplocha, H. (2004). Partnerships for learning: Conferencing with families. *YC Young Children*, 59(5), 96.
- Shaffer, D. (2008). *Social and personality development*. Nelson Education.
- Siyez, D. M. (2007). Fiziksel Gelişim. *Eğitim Psikolojisi içinde*. Pegem A Yayıncılık.
- Solak, A. (2008). Çocuklarda ve Gençlerde Şiddet, Saldırganlık ve Suçluluk Duyguları Açısından Anne-Baba Eğitimi. *Hegem Yay., Ankara, Türkiye*.
- Şahin, F. T. ve Turla, A. (2003). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yapılan Aile Katılımı Çalışmalarının İncelenmesi. *OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı ve Bildiri Kitabı*, 1, 379–392.
- Şimşek, H. ve Tanaydın, D. (2002). İlköğretimde veli katılımı: öğretmen-veli-psikolojik danışman üçgeni. *İlköğretim Online*, 1(1). <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/article/view/5000038425/0> adresinden erişildi.
- Tansel, A. (2002). Determinants of school attainment of boys and girls in Turkey: individual, household and community factors. *Economics of Education Review*, 21(5), 455–470.
- Tarhan, N. (2011). *Son Sığınak Aile*. İSTANBUL: Nesil Yayınları.
- Tarhan, N. (2013). *Var Mı Beni Anlamak İsteyen*. İSTANBUL: Timaş Yayınları.
- Tezel Şahin, F. ve Ünver, N. (2005). Okul Öncesi Programlarına Aile Katılımı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23.
- Tomul, E. (2007). Türkiye’de Eğitime Katılım Üzerinde Gelirin Etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(22), 122–131.

- Topcu, İ. (2013). Okulu geliştirmede velilerin rolü: Sivas il merkezinde bir durum çalışması.
- Ünüvar, P. (2010). Aile Katılımı Çalışmalarına Yönelik Ebeveyn ve Öğretmen Görüşlerinin Karşılaştırılması. http://www.kefdergi.com/pdf/18_3/18_3_3.pdf adresinden erişildi.
- Üre, Ö. (2008). Eğitimin Psikolojik Temelleri. *Eğitim Bilimine Giriş* içinde. Eğitim Akademi Yayınları.
- Varol, R. (2004). *Anne-Baba ve Eğitimciler Olarak Çocuklarımıza Neyi Ne Zaman ve Nasıl Öğretelim*. İSTANBUL: Bilge Yayıncılık.
- Wherry, J. H. (2004). Parent Involvement: Turning Up the Heat. *Principal*, 84(2), 6–6.
- Yalçın, S. (2013). *Çocuk Eğitiminde Sevgi ve Disiplin*. İSTANBUL: inkılab Yayınları.
- Yavuzer, H. (2004). *Okul Çağı Çocuğu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (2005). *Anne-Baba ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- yonetmelik.pdf. (y.y.). http://mevzuat.meb.gov.tr/html/ortaogr kurumyon_0/yonetmelik.pdf adresinden erişildi.
- www.acevokuloncesi.org/ogrenme-ortami/aile-katilimi - Google Akademik. (y.y.). 14 Haziran 2016 tarihinde [https://scholar.google.com.tr/scholar?q= www.acevokuloncesi.org%2Fogrenme-ortami%2Faile-katilimi&btnG=&hl= tr&as_sdt= 0%2C5](https://scholar.google.com.tr/scholar?q=www.acevokuloncesi.org%2Fogrenme-ortami%2Faile-katilimi&btnG=&hl=tr&as_sdt=0%2C5) adresinden erişildi.

EKLER

EK 1: Görüşme Formu

Bu çalışma İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İşletme Yönetimi Yüksek Lisans Tezi kapsamında yapılmaktadır. Aşağıda bulunan maddeler sizlerden gelecek veriler ışığında “Ortaöğretim Kurumlarında Ailelerin Katılımıyla İlgili Öğretmenlerin Görüşlerinin İncelenmesi: İstanbul-Sultanbeyli Örneği” konusundaki bulgulara yardımcı olacaktır. Katılımınızdan dolayı teşekkür ederim.

İAÜ-İşletme Yönetimi
Yüksek Lisans Öğrencisi
Esra DURMUŞ

Kişisel Bilgiler Formu

Size uygun olan kısma “X” işareti koyunuz.

Kişisel Bilgiler Formu

1-Cinsiyetiniz

- Erkek Bayan

2-Medeni Durumunuz

- Evli Bekar

3-Çocuğunuz Var mı?

- Evet Hayır

4-Yaşınız

- 23-27 28-32 33-37 38-42 43 ve üstü

5-Kıdeminiz

- 0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 15 yıldan fazla

6-Muzun olduğunuz fakülte türü

- Eğitim Fakültesi Diğer Fakülteler

7-Branşınız

- Meslek Dersi Öğretmeni Kültür Dersi Öğretmeni

EK 2: Ortaöğretimde Aile Katılımı Görüşme Formu

1. Veliye özel toplantı yapıyor musunuz?

.....
.....
.....
.....

2. Veliyi hangi konu için çağırıyorsunuz?

.....
.....
.....
.....

3. Veliyle hangi yolla iletişime geçiyorsunuz?

.....
.....
.....
.....

4. Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretimine katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?

.....
.....
.....
.....

5. Aileler, çocuklarının eğitim-öğretim sürecine ne düzeyde katılmaktadırlar? Sizce bu katılım düzeyinin nedeni nedir?

.....
.....
.....
.....

6. Ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim sürecine katılımını engelleyen faktörler nelerdir?

.....
.....
.....
.....

7. Ailenin eğitim-öğretim sürecine katılmaları ya da katılmamaları sizi nasıl etkilemektedir?

.....
.....
.....
.....

8. Aileleri eğitim-öğretim sürecine katılmayan öğrencilerde ne gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır?

.....
.....
.....
.....

9. Ailelerin eğitim-öğretim sürecine katılımını arttırmak için neler yapılabilir?

.....
.....
.....
.....

Ek 3: Anket İzin Formu

**T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü**

Sayı : 59090411/44/831267
Konu: Araştırma (Esra DURMUŞ)

25/02/2014

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
(Sosyal Bilimler Enstitüsüne)

İlgi: a)12.02.2014 tarih ve 880 sayılı yazınız.
b)Valilik Makamının 24.02.2014 tarih ve 810449 sayılı oluru.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Esra DURMUŞ'un "*Ortaöğretim Kurumlarında Eğitim Sürecine Ailelerin Katılımı ile İlgili İdareci ve Öğretmen Görüşleri*" konulu tezine dair araştırma çalışması hakkında ilgi (a) yazınız ilgi (b) valilik onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve ilgi (b) Valilik Onayı doğrultusunda gerekli duyurunun araştırmacı tarafından yapılmasını, işinin bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Nurettin ARAS
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:1- Valilik Onayı
2- Ölçekler

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 557f-ecf9-38d6-816c-8707 kodu ile yapılabilir.

İ Milli Eğitim Müdürlüğü D/Blok Bab-1 Ali Cad. No:13 Cağaloğlu
E-Posta: Sgb34@meb.gov.tr

A.BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 212)455 06 52

EK 2: Uygulanan Ölçek Kullanım İzni

İlt: Türkan hocam ben İstanbul'dan matematik öğretmeni Esra Durmuş. Tez İle Alakalı Rahatsız Ediyorum Sizi

Gönderen: turkanargon@hotmail.com <turkanargon@hotmail.com>

Gönderildi: 11 Ağustos 2016 Perşembe 14:25

Kime: esra durmus

Konu: Re: Türkan hocam ben İstanbul'dan matematik öğretmeni Esra DURMUŞ. Tez İle Alakalı Rahatsız Ediyorum Sizi

Sayın durmuş tabiki kullanabilirsiniz ama tezi niz çok benzer olur diye düşünüyorum. Artı çalışmayı geliştirmek adına siz de yeni soru ekleyebilirsiniz. Atıf gösterir ve çalışma sonucunda bilgi verirseniz sevinirim. Kolaylıklar dilerim. Prof Dr Türkân Argon Android için Outlook uygulamasını edinin

On Thu, Aug 11, 2016 at 1:49 PM +0300, "esra durmus" <e_drms_85@hotmail.com> wrote:

Sayın hocam;

"İLKÖĞRETİM KURUMLARINDA AİLELERİN EĞİTİM SÜRECİNE KATILIMLARINA YÖNELİK ÖĞRETMENGÖRÜŞLERİ" çalışmanızdaki soruları "Ortaöğretim Kurumlarında Öğretmenlerin Aile Katılımıyla İlgili Görüşleri: İstanbul-Sultanbeyli Örneği" adlı tezimde kullanabilir miyim?

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Esra DURMUŞ
Doğum Tarihi ve Yeri : 13.05.1985 Kadıköy
E-posta : e_drms_85@hotmail.com

ÖĞRENİM DURUMU :

- **Lisans** : 2008, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Matematik
- **Yüksek Lisans**: 2010, Marmara Üniversitesi, Ortaöğretim Matematik Eğitimi / Öğretmenliği, Tezsiz Yüksek Lisans

MESLEKİ DENEYİM VE ÖDÜLLER:

- 2008 yılı Seviye Dershaneleri, Matematik Öğretmeni
- 2009 yılı Ümraniye Endüstri Meslek Lisesi, Matematik Öğretmeni (ücretli öğretmen)
- 2010 yılı Açık Dershaneleri, Matematik Öğretmeni
- 2011-2013 yılları arası Sultanbeyli Endüstri Meslek Lisesi, Matematik Öğretmeni (kadrolu öğretmen)
- 2013 yılı Başarı Belgesi (Sultanbeyli kaymakamı tarafından)
- 2014 yılı Sultanbeyli Çok Programlı Anadolu Lisesi, Müdür Yardımcısı
- 2015 yılı Ümraniye Namık Kemal Anadolu İmamhatip Lisesi, Matematik öğretmeni (Halen devam etmektedir)